

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY CZERNICHÓW DO ROKU 2030

Data opracowania: maj 2025

Zamawiający:

Gmina Czernichów

Urząd Gminy Czernichów

ul. Żywiecka 2

34-311 Czernichów

Wykonawca:

Kreatus sp. z o.o.

43-300 Bielsko-Biała, 11 Listopada 60-62

nr KRS: 0000482632, NIP: 9372667946, REGON: 243401618

tel.: + 48 33 300 34 80, fax.: +48 33 300 30 87

e-mail: biuro@kreatus.eu

SPIS TREŚCI

1 WSTĘP I ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY CZERNICHÓW	6
2 OBSZAR REWITALIZACJI I JEGO DIAGNOZA.....	9
2.1 WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI – SYNTEZA „DIAGNOZY SŁUŻĄCEJ WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY CZERNICHÓW”	9
2.1.1 METODYKA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI.....	9
2.1.2 WSKAZANIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	14
2.1.3 WSKAZANIE OBSZARU REWITALIZACJI.....	20
2.2 SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	39
2.2.1 SFERA SPOŁECZNA	39
2.2.2 SFERA GOSPODARCZA.....	48
2.2.3 SFERA ŚRODOWISKOWA.....	51
2.2.4 SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA I TECHNICZNA.....	55
2.2.5 OBSZAR REWITALIZACJI GMINY CZERNICHÓW – OPINIA MIESZKAŃCÓW	57
2.2.6 LOKALNE POTENCJAŁY WYSTĘPUJĄCE NA OBSZARZE REWITALIZACJI	62
2.3 SYNTEZA DIAGNOZY POGŁĘBIONEJ OBSZARU REWITALIZACJI.....	65
3 INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ	69
3.1 USPÓJNIONA WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI GMINY CZERNICHÓW	69
3.2 INTEGRACJA WIZJI, CELÓW, KIERUNKÓW DZIAŁAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ	70
4 PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE.....	74
4.1 PLANOWANE PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	74
1. AKTYWIZACJA OSÓB I RODZIN ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM	76
2. JAK UMIEJĘTNIE PROWADZIĆ GOSPODARSTWO DOMOWE?.....	77
3. KLUB SENIORA W GMINIE CZERNICHÓW	78
4. AKTYWNA INTEGRACJA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW OBSZARU REWITALIZACJI	79
5. MIESZKAŃCU! ZADBAJ O SWOJĄ PRZYSZŁOŚĆ	81
6. ZAJĘCIA AKTYWIZUJĄCE I ROZWIJAJĄCE POTENCJAŁ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ.....	82
7. CZERNICHOWSKI KLUB WOLONTARIUSZA.....	83
8. KREATYWN I TWÓRCZY MŁODZI	84

9.	EKO MIESZKANIEC.....	86
10.	KLUB MŁODZIEŻOWY W GMINIE CZERNICHÓW	87
11.	POMOC SĄSIEDZKA	89
12.	ADAPTACJA NOWEGO BUDYNKU NA POTRZEBY URZĘDU GMINY	90
13.	MODERNIZACJA BUDYNKU UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W CZERNICHOWIE	91
14.	MODERNIZACJA PLACU ZABAW PRZY UL. ŻYWIECKIEJ	93
15.	BUDOWA TĘŻNI SOLANKOWEJ	95
16.	BUDOWA SKATEPARKU.....	96
17.	MODERNIZACJA POMNIKA UPAMIĘTNIAJĄCEGO POLEGŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY W LATACH 1939-1945	98

4.2 CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH 99

5 SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI100

6 MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH104

6.1	PODEJŚCIE ZINTEGROWANE I KOMPLEKSOWOŚĆ.....	104
6.2	KONCENTRACJA	105
6.3	POWIĄZANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	107
6.4	OPIS SPOSOBU, W JAKI ZESTAW POWIĄZANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH OGRANICZY/WYELIMINUJE NEGATYWNE ZJAWISKA NA OBSZARZE REWITALIZACJI.....	110

7 POSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO112

8 REALIZACJA ZASADY PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ I PARTNERSTWA112

8.1	IDENTYFIKACJA INTERESARIUSZY PROCESU REWITALIZACJI.....	112
8.2	PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA RÓŻNYCH ETAPACH PRZYGOTOWANIA PROGRAMU	116
8.2.1	ETAP DIAGNOZOWANIA.....	117
8.2.2	ETAP POGŁĘBIONEJ DIAGNOZY OBSZARU REWITALIZACJI I PROGRAMOWANIA	118
8.3	PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE WDRAŻANIA I OCENY REALIZACJI PROGRAMU	122
8.4	OPIS WŁĄCZENIA PARTNERÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH ZGODNIE Z ART. 36 USTAWY WDROŻENIOWEJ	125

9 ZARZĄDZANIE GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI.....127

9.1	OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI.....	127
9.2	RAMOWY HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	130
10	SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	131
10.1	METODYKA MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	131
10.2	MONITOROWANIE POSTĘPU W REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	133
10.3	OCENA STOPNIA REALIZACJI CELÓW GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z UŻYCIEM INFORMACJI O STANIE OBSZARU REWITALIZACJI	135
10.4	OCENA AKTUALNOŚCI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	137
11	POWIĄZANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI.....	139
11.1	POWIĄZANIA ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZERNICHÓW	139
11.2	POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY CZERNICHÓW DO ROKU 2030	140
11.3	POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU POWIATU ŻYWIECKIEGO 2030+	141
11.4	POWIĄZANIA Z PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+	144
11.5	POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2030”	145
11.6	POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ POLITYKI SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2020-2030	148
11.7	POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO DO ROKU 2030	150
11.8	POWIĄZANIA Z REGIONALNĄ POLITYKĄ REWITALIZACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	151
12	OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO	155
13	KOMITET REWITALIZACJI.....	155
13.1	OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI	156
14	SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI	157
15	SPOSÓB REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	157

15.1 ZAKRES NIEZBĘDNYCH ZMIAN W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	157
15.2 ZAKRES MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWAŁANIA ALBO ZMIANY	158
15.3 MIEJSCOWY PLAN REWITALIZACJI.....	159
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	160
SPIS TABEL	160
SPIS RYSUNKÓW	162

1 WSTĘP I ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY CZERNICHÓW

Z definicji rewitalizacji, ujętej w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji¹ wynika, że obejmuje ona proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany z udziałem gminnego programu rewitalizacji.

Gmina Czernichów przystąpiła do opracowania programu, o którym mowa w rozdz. 4 ustawy o rewitalizacji, mając na celu kontynuowanie tego procesu, uruchomionego w 2017 r.

Pierwszy „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023”², został opracowany w 2017 roku i obejmował swym zasięgiem cztery podobszary rewitalizacji, tj. Sołectwo Tresna: ul. Barabaszów, ul. Gancarzy, ul. Górska, ul. Gwiedzna, ul. Jutrzenki, ul. Krucza, ul. Kwiatowa, ul. Letniskowa, ul. Łączna, ul. Majowa, ul. Nad Jeziolem, ul. Panoramy, ul. Plażowa, ul. Stroma, ul. Szczytowa, ul. Słoneczna, ul. Wędkarska, Sołectwo Czernichów: ul. Gielatów Jana Pawła II, ul. Kapalowiec, ul. Kościelna, ul. Letniskowa, ul. Nad Potokiem, ul. Objazdowa, ul. Rostoki, ul. Skośna, ul. Słoneczna, ul. Szkolna, Sołectwo Międzybrodzie Żywieckie: ul. Akacyjowa, ul. Beskidzka nr nieparzyste od 37 do 69 oraz nr parzyste od 2 do 48, ul. Grabina, ul. Isepnicka, ul. Lipowa, ul. Młyńska, ul. Osiedlowa, ul. Spacerowa, ul. Strażacka, ul. Widokowa, Sołectwo Międzybrodzie Bialskie: ul. Drwali, ul. Jałowcowa, ul. Kamienna, ul. Kasperków, ul. Laszczaków, ul. Olejarzy, ul. Pod Lasy, ul. Sarnia, ul. Słowiaków, ul. Żarnówki. Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosiła 366 ha, co stanowiło 6,51% powierzchni Gminy. Obszar rewitalizacji zamieszkiwało 1 641 osób, co stanowiło 25,36% ogólnej liczby mieszkańców Gminy Czernichów. Jednak pomimo realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, niektóre obszary nie doświadczyły przemian, a zdiagnozowane problemy nie uległy widocznej poprawie. Dodatkowo niekorzystne uwarunkowania zewnętrzne, związane m.in. ze zmianami czynników makroekonomicznych lub epidemią Covid-19, wpłynęły na ograniczenie pozytywnych efektów zachodzących zmian. Stanowiło to punkt wyjścia dla zaprogramowania interwencji rewitalizacyjnej Gminy Czernichów na kolejne lata.

¹ Dz.U.2024.278

² Uchwała Rady Gminy Czernichów Nr XXVIII/228/2017 z dnia 30 października 2017 roku w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023.

Poprzedni program rewitalizacji stracił ważność. Obecnie Gmina Czernichów przystąpiła do opracowania kolejnej edycji programu, o którym mowa w rozdz. 4 ustawy o rewitalizacji, mając na celu kontynuowanie tego procesu. Kontynuowanie procesu rewitalizacji od dnia 1 stycznia 2024 r. jest możliwe jedynie w procedurze ustawy o rewitalizacji (art. 52 ust. 1). Z tego powodu Gmina Czernichów zainicjowała opracowanie gminnego programu rewitalizacji w perspektywie do 2030 roku.

W ramach pierwszego etapu procedury opracowania GPR wyznaczono, zgodnie z kryteriami art. 9 ustawy o rewitalizacji, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, który zajmuje 6,17% powierzchni gminy (340 ha) oraz jest zamieszkiwany przez 20,44% ogólnej populacji gminy (1 273 osoby)³.

Dla tego terenu przygotowano Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czernichów do roku 2030 (GPR Gminy Czernichów), zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji, łącząc wiedzę ekspercką o procesie z wiedzą mieszkańców Gminy Czernichów o obszarze rewitalizacji. Model partycypacyjny w tworzeniu programu polegał na zabezpieczeniu informacji o potrzebach rewitalizacyjnych mieszkańców obszaru rewitalizacji i ujęciu ich w formie propozycji przedsięwzięć w GPR. Do programu zgłoszono zarówno przedsięwzięcia stanowiące kontynuację dotychczasowych działań, jak i nowe projekty dotyczące zagospodarowania terenów przestrzeni publicznych, mające zwiększyć efektywność i synergię procesu rewitalizacji.

GPR spełnia wymogi uspołecznienia wynikające z rozdz. 2 ustawy o rewitalizacji – procedury konsultacyjne prowadzono na każdym etapie prac, zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 ww. ustawy.

GPR wpisuje się również w wymogi sformułowane względem strategii terytorialnych, o których mowa w art. 29 ust. 1 rozporządzenia ogólnego dla polityki spójności na lata 2021- 2027⁴ oraz art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027⁵ (tzw. ustawa wdrożeniowa).

Spełnienie przez GPR wymogów uwarunkowań polityki spójności UE umożliwia ubieganie się o dofinansowanie na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Zapisy GPR uwzględniają także wymogi wynikające z *Zasad*

³ Zgodnie z Uchwałą nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.

⁵ Dz.U.2022.1079

realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027, które formułują specyficzne cechy programów rewitalizacji, konieczne do wypracowania w nowych dokumentach.

Struktura GPR zawiera w sobie zarówno elementy obligatoryjne wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, jak i zagadnienia wymagane od strategii IIT, o których mowa w art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej. Poniżej dokonano zestawienia kluczowych elementów dokumentu GPR, udowadniając spełnienie wymogów i ustawy o rewitalizacji, i przewidzianych dla strategii IIT.

Tabela 1. Elementy struktury GPR Czernichów 2030 na tle wymogów ustawy wdrożeniowej dla strategii IIT

Wymogi dla strategii IIT wynikające z art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej	Odpowiadające elementy GPR Czernichów 2030 wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji	Cechy GPR wynikające z Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027
Synteza diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych	Rodz. 2 Obszar rewitalizacji i jego diagnoza Rozdz. 2.1 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji – synteza „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów” Rozdz. 2.2 Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji Rozdz. 2.3 Synteza diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji	– kompleksowość – podejście zintegrowane – koncentracja
Cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu	Rozdz. 3. Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań Rozdz. 3.2. Integracja wizji, celów, kierunków działań i przedsięwzięć Rozdz. 4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne Rozdz. 10. System monitorowania i oceny GPR	– kompleksowość – podejście zintegrowane – koncentracja – zasady komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Lista projektów realizujących cele wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami	Rozdz. 4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne Rozdz. 4.1. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne Rozdz. 4.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Rozdz. 6. Mechanizmy służące integrowaniu działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	– kompleksowość – podejście zintegrowane – koncentracja – zasady komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz	Rozdz. 8. Realizacja zasady partycypacji społecznej i partnerstwa Rozdz. 9. Zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji Rozdz. 10. System monitorowania i	– podejście zintegrowane

ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT	oceny GPR	
	Rozdz. 13. Komitet Rewitalizacji	

Źródło: Opracowanie własne

2 OBSZAR REWITALIZACJI I JEGO DIAGNOZA

2.1 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji – synteza „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów”

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wyznaczono w wyniku badania ujętego w dokumencie „Diagnoza obszaru zdegradowanego i rewitalizacji Gminy Czernichów”, a następnie potwierdzonego Uchwałą nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów.

2.1.1 Metodyka wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na terenie gminy znajdują się 4 miejscowości. Z uwagi na specyfikę analizy wielokryterialnej, przeprowadzanej celem wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, za wyjściowy przyjęto podział na 15 podobszarów, według okręgów wyborczych występujących w gminie:

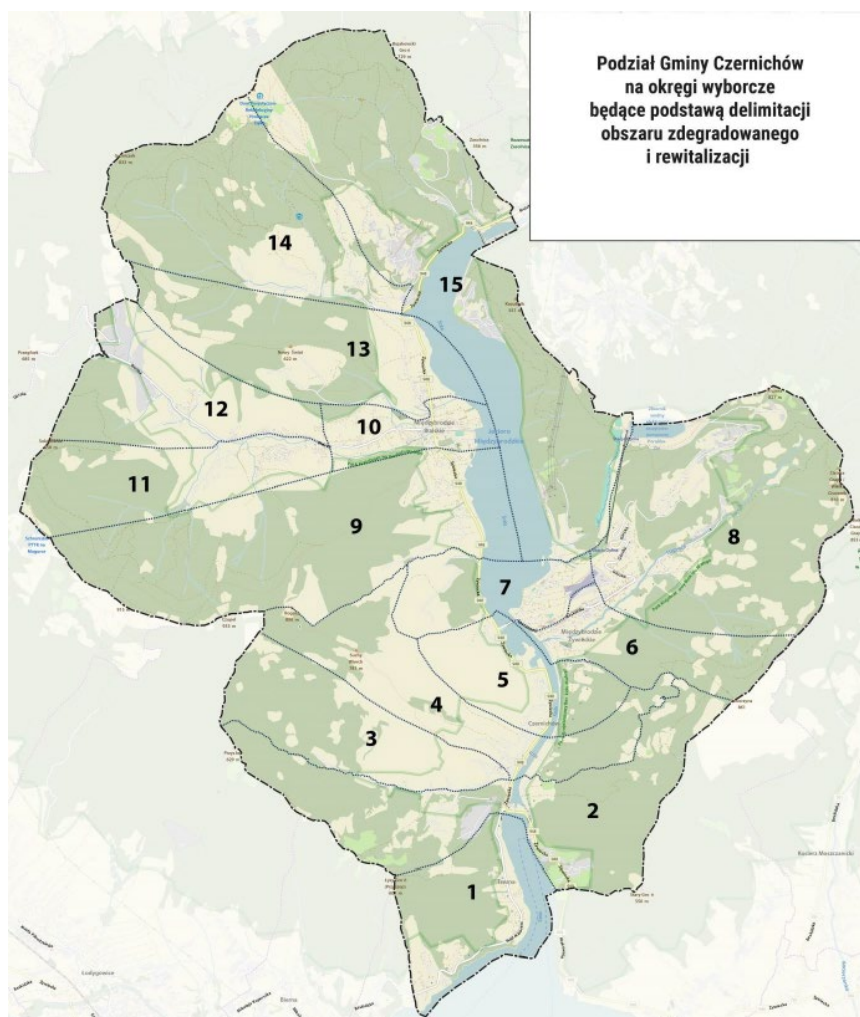
- 1) część sołectwa Tresna (ulice: Barabaszów, Borowa, Brzozowa, Bukowa, Gancarzy, Górską, Gwiazdna, Jutrzenki, Kempingowa, Krucza, Księżycowa, Kwiatowa, Letniskowa, Łączna, Majowa, Nad Jeziorem, Panoramy, Plażowa, Stroma, Szczytowa, Słoneczna, Wędkarska, Widokowa)
- 2) część sołectwa Tresna (ulice: Boczna, Jesionowa, Kamienna, Kościelec, Krajobrazowa, Krępli, Leśna, Młodych, Nad Zaporą, Piękna, Pod Jabłonie, Pogodna, Polna, Prochocka, Rachwalska, Roztoki, Spacerowa, Wąska, Wodna, Wrzosowa, Żywiecka)
- 3) część sołectwa Czernichów (ulice: Gielatów, Jana Pawła II, Kapalowiec, Kościelna nr nieparzyste od 1 do 7 oraz nr parzyste od 2 do 10, Letniskowa, Nad Potokiem, Objazdowa, Roztoki, Skośna, Słoneczna, Szkolna)

- 4) część sołectwa Czernichów (ulice: 11-Listopada, Czarnocie, Górską, Kościelną nr nieparzyste od 9 do 15 oraz nr parzyste od 12 do 18, Łączna, Poprzeczna, Rolnicza, Stolarska, Strażacka, Turystyczna, Żywiecka nr od 1 do 47)
- 5) część sołectwa Czernichów (ulice: Boczna, Brzozowa, Grabowa, Handlowa, Leśna, Łąkowa, Myśliwska, Piekarska, Pochyła, Sanitarna, Spacerowa, Stroma, Toczaków, Wędkarska, Widokowa, Żywiecka od nr 49)
- 6) część sołectwa Międzybrodzie Żywieckie (ulice: Akacjowa, Beskidzka nr nieparzyste od 37 do 69 oraz nr parzyste od 2 do 48, Grabina, Isepnicka, Lipowa, Młyńska, Osiedlowa, Spacerowa, Strażacka, Widokowa)
- 7) część sołectwa Międzybrodzie Żywieckie (ulice: Beskidzka nr nieparzyste od 1 do 35, Energetyków, Gajni, Gajowa, Graniczna, Groniaki, Kręta, Kwiatowa, Leśna, Łączna, Ogrodowa, Polna, Prosta, Spokojna, Szkolna, Zielona, Żywiecka)
- 8) część sołectwa Międzybrodzie Żywieckie (ulice: Beskidzka nr nieparzyste od 71 oraz nr parzyste od 50, Cicha, Cinalkowa, Długa, Górską, Jagodowa, Jasna, Kalinowa, Kamienna, Kasztanowa, Kiczora, Kosarzyska, Krótka, Letniskowa, Lotnicza, Pod Dzwonkiem, Podgórska, Podwałe, Pogodna, Poziomkowa, Roztoki, Różana, Sadowa, Skośna, Słoneczna, Wąwozowa, Wiśniowa, Żłota, Źródłana, Żwirowa)
- 9) część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Gronicek, Kalinowa, Kamieniec, Kotelnica, Kwiatowa, Miodowa, Ogrodowa, Orionistów, Wczasowa, Wiosenna, Wypoczynkowa nr nieparzyste od 5 oraz nr parzyste od 6, Żywiecka nr nieparzyste od 1 do 99 oraz nr parzyste od 2 do 66)
- 10) część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Adamków, Agrestowa, Astrów, Azaliowa, Bielska nr nieparzyste od 1 do 67 oraz nr parzyste od 2 do 72, Brodek, Kempingowa, Kościelną, Kręta, Krzywa, Ks. Prałata Jana Banasia, Kublinów, Letniskowa, Medyków, Plac św. Ambrożego, Pod Górki, Podgórska, Rakowa, Rybna, Rieczna, Skośna, Sportowa, Strażacka, Szlak, Wypoczynkowa nr od 1 do 4, Żywiecka nr nieparzyste od 101 do 113 oraz nr parzyste od 68 do 86)
- 11) część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Cicha, Cieniowa, Czapli, Czereśniowa, Czulaków, Magurki, Okrężna, Olszowa, Orłów, Osiedlowa, Polna, Sadowa, Skalna, Skotnia, Stolarska, Tartaczna, Zdrojowa)
- 12) część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Bielska nr nieparzyste od 69 oraz nr parzyste od 74, Fiołków, Flisków, Jastrzębia, Jędrusi, Kołodzieja, Krótka, Łazowa, Łosiowa, Łubinowa, Oazowa, Pagórek, Panoramiczna, Piękna, Pogodna, Walusiów, Wierzbowa, Wiśniowa, Wojtasów, Wolfów)

- 13) część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Brzozowa, Ekologiczna, Mysłajków, Nadbrzeżna, Nowy Świat, Pszczela, Sosnowa, Szkolna, Śliska, Świerkowa, Świstaków, Turystyczna, Ubocz, Waleczków, Widokowa, Żątków, Żywiecka nr nieparzyste od 115 do 221 oraz parzyste od nr 88)
- 14) część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Drwali, Jałowcowa, Kamienna, Kasperków, Laszczaków, Olejarzy, Pod Lasy, Sarnia, Słowiaków, Żarnówki)
- 15) część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Alojzego Koniora, Do Suchego, Energetyków, Górską, Graniczną, Groń, Jutrzenki, Kosarzyska, Kosowska, Leszczynowa, Leśna, Łabędzia, Łagodna, Łazki, Łączka, Łączna, Łęgowa, Łukowa, Mała, Miła, Modrzewiowa, Nowa, Przyjaźni, Słoneczna, Stroma, Szczytowa, Zamkowa, Zaobłazie, Zaporowa, Zasolnica, Źródłana, Żywiecka od nr 223)

Przestrzenny układ sołectw i okręgów wyborczych Gminy Czernichów prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 1. Sołectwa i okręgi wyborcze Gminy Czernichów

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Czernichów na lata 2017-2023

Każdej jednostce analitycznej nadano umowny numer, który zaprezentowano w poniższej tabeli, zawierającej również informację o liczbie mieszkańców i powierzchni jednostek analitycznych.

Tabela 2. Lista jednostek analitycznych Gminy Czernichów

Obszar	Nazwa	Liczba mieszkańców	Powierzchnia (ha)
1	część sołectwa Tresna (ulice: Barabaszów, Borowa, Brzozowa, Bukowa, Gancarzy, Górską, Gwiedzna, Jutrzenki, Kempingowa, Krucza, Księżycowa, Kwiatowa, Letniskowa, Łączna, Majowa, Nad Jeziozem, Panoramy, Plażowa, Stroma, Szczytowa, Słoneczna, Wędkarska, Widokowa)	293	253
2	część sołectwa Tresna (ulice: Boczna, Jesionowa, Kamienna, Kościelec, Krajobrazowa, Krępli, Leśna, Młodych, Nad Zaporą, Piękna, Pod Jabłonie, Pogodna, Polna, Prochocka, Rachwalska, Rostoki, Spacerowa, Wąska, Wodna, Wrzosowa, Żywiecka)	374	491
3	część sołectwa Czernichów (ulice: Gielatów, Jana Pawła II, Kapalowiec, Kościelna nr nieparzyste od 1 do 7 oraz nr parzyste od 2 do 10, Letniskowa, Nad Potokiem, Objazdowa, Rostoki, Skośna, Słoneczna, Szkolna)	332	271
4	część sołectwa Czernichów (ulice: 11-Listopada, Czarnocie, Górską, Kościelna nr nieparzyste od 9 do 15 oraz nr parzyste od 12 do 18, Łączna, Poprzeczna, Rolnicza, Stolarska, Strażacka, Turystyczna, Żywiecka nr od 1 do 47)	316	312
5	część sołectwa Czernichów (ulice: Boczna, Brzozowa, Grabowa, Handlowa, Leśna, Łąkowa, Myśliwska, Piekarska, Pochyła, Sanitarna, Spacerowa, Stroma, Toczaków, Wędkarska, Widokowa, Żywiecka od nr 49)	372	198
6	część sołectwa Międzybrodzie Żywieckie (ulice: Akacjowa, Beskidzka nr nieparzyste od 37 do 69 oraz nr parzyste od 2 do 48, Grabina, Isepnicka, Lipowa, Młyńska, Osiedlowa, Spacerowa, Strażacka, Widokowa)	462	185
7	część sołectwa Międzybrodzie Żywieckie (ulice: Beskidzka nr nieparzyste od 1 do 35, Energetyków, Gajni, Gajowa, Graniczna, Groniaki, Kręta, Kwiatowa, Leśna, Łączna, Ogrodowa, Polna, Prosta, Spokojna, Szkolna, Zielona, Żywiecka)	426	166
8	część sołectwa Międzybrodzie Żywieckie (ulice: Beskidzka nr nieparzyste od 71 oraz nr parzyste od 50, Cicha, Cinalkowa, Długa, Górską, Jagodowa, Jasna, Kalinowa, Kamienna, Kasztanowa, Kiczora, Kosarzyska, Krótka, Letniskowa, Lotnicza, Pod Dzwonkiem, Podgórska, Podwale, Pogodna, Poziomkowa, Rostoki, Różana, Sadowa, Skośna, Słoneczna, Wąwozowa, Wiśniowa, Złota, Źródłana, Żwirowa)	534	652
9	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Gronicek, Kalinowa, Kamieniec, Kotelnica, Kwiatowa, Miodowa, Ogrodowa, Orionistów, Wczasowa, Wiosenna, Wypoczynkowa nr nieparzyste od 5 oraz nr parzyste od 6, Żywiecka nr nieparzyste od 1 do 99 oraz nr parzyste od 2 do 66)	359	650
10	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Adamków, Agrestowa, Astrów, Azaliowa, Bielska nr nieparzyste od 1 do 67 oraz nr parzyste od 2 do 72, Brodek, Kempingowa, Kościelna, Kręta, Krzywa, Ks. Prałata Jana Banasia, Kublinów, Letniskowa, Medyków, Plac św. Ambrożego, Pod Górki, Podgórska, Rakowa, Rybna, Rieczna, Skośna, Sportowa, Strażacka, Szlak, Wypoczynkowa nr od 1 do 4, Żywiecka nr nieparzyste od 101 do 113 oraz nr parzyste od 68 do 86)	469	115
11	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Cicha, Cieniowa, Czapli, Czereśniowa, Czulaków, Magurki, Okrężna, Olszowa, Orłów, Osiedlowa, Polna, Sadowa, Skalna, Skotnia, Stolarska, Tartaczna, Zdrojowa)	523	266
12	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Bielska nr nieparzyste od 69 oraz nr parzyste od 74, Fiołków, Flisków, Jastrzębia, Jędrusi, Kołodzieja, Krótka, Łazowa, Łosiowa, Łubinowa, Oazowa, Pagórek, Panoramiczna, Piękna, Pogodna, Walusiów, Wierzbowia, Wiśniowa, Wojtasów, Wolfów)	492	287
13	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Brzozowa, Ekologiczna, Mysłajków, Nadbrzeżna, Nowy Świat, Pszczela, Sosnowa, Szkolna, Śliska, Świerkowa, Świstaków, Turystyczna, Ubocz, Waleczków, Widokowa, Zątków, Żywiecka nr nieparzyste od 115 do 221 oraz parzyste od nr 88)	389	387

14	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Drwali, Jałowcowa, Kamienna, Kasperków, Laszczaków, Olejarzy, Pod Lasy, Sarnia, Słowiaków, Żarnówki)	478	472
15	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Alojzego Koniora, Do Suchego, Energetyków, Górską, Graniczną, Groń, Jutrzenki, Kosarzyska, Kosowska, Leszczynowa, Leśna, Łabędzia, Łagodna, Łazki, Łączka, Łączna, Łęgowa, Łukowa, Mała, Miła, Modrzewiowa, Nowa, Przyjaźni, Słoneczna, Stroma, Szczytowa, Zamkowa, Zaobłazie, Zaporowa, Zasolnica, Źródłana, Żywiecka od nr 223)	409	921
RAZEM		6 228	5 626

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów

Badanie objęło analizę wszystkich zagadnień kryzysowych wymienionych w ustawie o rewitalizacji (art. 9 ust. 1) – w sumie wykorzystano łącznie 29 mierzalnych i weryfikowalnych wskaźników, z czego 15 odniosło się do sfery społecznej, 4 do sfery gospodarczej, 5 do sfery przestrzenno-funkcjonalnej, 3 do sfery technicznej i 2 do sfery środowiskowej.

Lista wskaźników wykorzystanych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 3. Lista wskaźników służących do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

SFERA SPOŁECZNA	
W1	Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W2	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W3	Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W4	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W5	Liczba osób trwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W6	Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W7	Liczba wypłaconych świadczeń rodzinnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W8	Ilość postępowań administracyjno-prawnych podejmowanych przez GKRPA w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W9	Liczba dzieci w wieku przedszkolnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W10	Liczba dzieci uczęszczająca do przedszkola w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W11	Liczba dzieci w wieku szkolnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W12	Liczba uczestników zajęć w Centrum Kultury w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W13	Liczba organizacji pozarządowych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W14	Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W15	Liczba interwencji domowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
SFERA GOSPODARCZA	
W16	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W17	Liczba podmiotów gospodarczych skreślonych z rejestru REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W18	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców

W19	Ilość podmiotów, które posiadają zaległości w płatnościach podatku od nieruchomości w przeliczeniu na 100 mieszkańców
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	
W20	Długość dróg (w km) w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W21	Ilość gospodarstw domowych korzystających ze zbiorczych systemów odprowadzania ścieków w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W22	Liczba obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków na jednostkę delimitacyjną na 100 mieszkańców
W23	Ogólny stan sieci kanalizacyjnej/urządzeń związanych z gospodarką ściekową (analiza jakościowa: BARDZO DOBRY lub DOBRY lub ZŁY lub BARDZO ZŁY)
W24	Określenie czy na terenie miejscowości zdiagnozowano takie zjawiska jak: dynamicznie pogarszający się stan techniczny budynków i obiektów budowlanych, postępującą dewastację obiektów oraz zidentyfikowano budynki i obiekty budowlane zagrażające środowisku (analiza jakościowa: TAK lub NIE)
SFERA TECHNICZNA	
W25	Liczba mieszkań komunalnych/1000 mieszkańców
W26	Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W27	Ogólna ocena stanu drogi (analiza jakościowa: BARDZO DOBRY lub DOBRY lub ZŁY lub BARDZO ZŁY)
SFERA ŚRODOWISKOWA	
W28	Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia przypadająca na 1 mieszkańca (kg/osoba) w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W29	Ilość nieruchomości segregujących odpady w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

Dla uzyskania skali porównawczej większość czynników analizowano w przeliczeniu na wskaźniki odnoszące się do 100 mieszkańców, porównując je następnie z przeciętną wartością danego wskaźnika na poziomie gminy. W ocenie czynników zastosowano następujące miary:

- powyżej średniej w gminie;
- na poziomie średniej w gminie;
- poniżej średniej w gminie.

2.1.2 Wskazanie obszaru zdegradowanego

W poniższych tabelach zaprezentowano uzyskane wartości wskaźników służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego we wszystkich jednostkach analitycznych, a w ostatnim wierszu również średni wynik dla gminy.

Tabela 4. Wyniki analizy wskaźnikowej, służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (sfera społeczna)

Numer	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8	W9	W10	W11	W12	W13	W14	W15
1	16,38	57,34	25,26	2,05	1,37	1,71	32,76	0,00	4,78	2,73	8,87	0,00	0,00	0,34	0,68
2	13,10	65,51	21,66	0,80	0,80	0,80	25,67	0,00	3,21	2,67	5,88	0,00	0,00	0,27	0,53
3	9,34	65,96	22,29	0,90	0,60	3,01	28,92	0,30	4,22	3,92	6,63	0,00	0,30	0,00	0,90
4	11,08	61,71	22,78	0,95	0,32	0,32	22,78	0,00	5,38	5,06	6,96	0,00	0,63	0,95	1,27
5	19,35	58,60	22,04	2,42	1,61	2,69	29,03	0,00	3,23	2,96	10,75	0,00	0,81	0,54	0,00
6	17,75	65,80	29,87	2,60	0,43	1,73	10,39	0,22	4,55	4,55	7,79	0,22	0,22	1,08	0,87
7	17,84	64,79	18,78	1,17	0,94	1,41	30,99	0,23	6,10	4,23	7,75	0,23	0,47	0,94	0,23
8	13,48	55,43	17,42	0,75	0,00	1,50	22,47	0,19	4,87	3,00	8,43	0,75	0,19	0,56	1,31
9	12,81	45,40	20,33	0,84	0,28	0,28	33,43	0,00	2,51	2,23	5,85	0,00	0,56	0,00	0,84
10	20,68	54,37	23,67	1,28	0,64	2,13	35,82	0,00	5,33	4,26	6,40	0,00	0,85	0,85	0,43
11	16,44	60,23	23,33	0,96	0,38	1,72	39,01	0,19	5,16	4,02	5,74	0,00	0,00	0,19	0,57
12	7,72	58,33	21,14	2,64	1,02	2,85	39,02	0,41	3,66	1,83	4,88	0,00	0,00	0,00	0,61
13	13,88	62,47	26,74	1,29	1,03	1,54	6,17	0,00	4,88	3,34	7,46	0,00	0,00	0,26	0,26
14	21,34	62,34	16,32	1,67	0,84	1,88	37,66	0,21	5,02	3,77	8,79	0,00	0,00	0,63	11,30
15	16,38	64,79	27,87	1,96	0,98	3,18	35,21	0,24	3,67	2,20	6,11	0,24	0,00	0,73	0,73
Średnia gminy	15,33	60,16	22,48	1,49	0,72	1,81	28,90	0,14	4,48	3,39	7,18	0,11	0,26	0,50	1,48

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5. Wyniki analizy wskaźnikowej, służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (sfera gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna oraz środowiskowa)

Numer	W16	W17	W18	W19	W20	W21	W22	W23	W24	W25	W26	W27	W28	W29
1	4,78	0,68	0,34	3,07	2,46	26,96	0,00	ZŁY	NIE	0	0,00	DOBRY	425,66	79,18
2	4,28	0,53	0,00	4,01	2,28	17,11	0,80	DOBRY	NIE	0	0,00	DOBRY	327,45	53,74
3	2,71	0,00	0,00	1,51	0,92	29,82	1,20	DOBRY	NIE	0	0,00	DOBRY	271,91	32,83
4	6,65	0,32	0,95	0,95	1,17	32,28	0,95	DOBRY	NIE	0	0,00	ZŁY	521,61	30,38
5	5,65	0,00	0,54	2,69	1,78	18,82	0,81	ZŁY	NIE	0	0,00	ZŁY	262,15	27,69
6	6,93	0,22	0,00	3,25	0,82	36,36	0,65	DOBRY	NIE	1	0,00	DOBRY	64,14	36,58
7	6,10	1,17	0,00	3,05	1,70	30,52	0,47	DOBRY	NIE	0	0,00	DOBRY	142,40	38,50

8	5,62	0,56	0,56	3,00	2,64	31,27	1,50	DOBRY	NIE	0	0,00	DOBRY	111,29	51,31
9	6,41	0,56	0,56	5,01	1,86	55,43	0,56	DOBRY	NIE	0	0,00	DOBRY	353,34	70,75
10	10,87	1,28	1,92	6,61	1,58	60,34	2,56	DOBRY	TAK	1	0,21	DOBRY	335,30	67,59
11	5,54	0,19	0,38	2,87	1,01	40,34	0,57	DOBRY	NIE	0	0,00	DOBRY	178,69	44,17
12	5,89	0,41	0,20	1,63	1,50	29,67	1,02	DOBRY	NIE	0	0,00	DOBRY	403,56	33,33
13	5,66	0,51	0,77	4,88	2,17	23,91	2,06	DOBRY	NIE	0	0,00	ZŁY	119,29	54,76
14	3,56	0,42	0,42	1,46	1,41	24,48	0,21	DOBRY	NIE	0	0,42	DOBRY	99,53	39,75
15	7,82	0,98	0,98	7,09	4,28	38,39	0,98	DOBRY	NIE	0	0,00	DOBRY	211,27	83,37
Średnia gminy	5,97	0,53	0,51	3,42	1,82	33,48	0,98			0,13	0,05		241,82	49,10

Źródło: Opracowanie własne

W poniższej tabeli znajduje się syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Wystąpienie zjawiska kryzysowego miało miejsce wtedy, gdy sytuacja w danej jednostce analitycznej była bardziej niekorzystna niż średnia dla całej gminy.

Tabela 6. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Nr	Obszar	Liczba negatywnych zjawisk społecznych	Liczba negatywnych zjawisk gospodarczych	Liczba negatywnych zjawisk funkcjonalno-przestrzennych	Liczba negatywnych zjawisk technicznych	Liczba negatywnych zjawisk środowiskowych	Liczba negatywnych zjawisk kryzysowych ogółem
1	część sołectwa Tresna (ulice: Barabaszów, Borowa, Brzozowa, Bukowa, Gancarzy, Górską, Gwiazdą, Jutrzenki, Kempingowa, Krucza, Księżycowa, Kwiatowa, Letniskowa, Łączna, Majowa, Nad Jeziorem, Panoramy, Plażowa, Stroma, Szczytowa, Słoneczna, Wędkarska, Widokowa)	8	1	2	1	1	13
2	część sołectwa Tresna (ulice: Boczna, Jesionowa, Kamienna, Kościelec, Krajobrazowa, Krępli, Leśna, Młodych, Nad Zaporą, Piękna, Pod Jabłonie, Pogodna, Polna, Prochocka, Rachwalska, Roztoki, Spacerowa, Wąska, Wodna, Wrzosowa, Żywiecka)	7	2	1	1	1	12

3	część sołectwa Czernichów (ulice: Gielatów, Jana Pawła II, Kapalowiec, Kościelna nr nieparzyste od 1 do 7 oraz nr parzyste od 2 do 10, Letniskowa, Nad Potokiem, Objazdowa, Roztoki, Skośna, Słoneczna, Szkolna)	7	2	3	1	2	15
4	część sołectwa Czernichów (ulice: 11-Listopada, Czarnocie, Górską, Kościelna nr nieparzyste od 9 do 15 oraz nr parzyste od 12 do 18, łączna, Poprzeczna, Rolnicza, Stolarska, Strażacka, Turystyczna, Żywiecka nr od 1 do 47)	5	2	2	2	2	13
5	część sołectwa Czernichów (ulice: Boczna, Brzozowa, Grabowa, Handlowa, Leśna, Łąkowa, Myśliwska, Piekarska, Pochyła, Sanitarna, Spacerowa, Stroma, Toczaków, Wędkarska, Widokowa, Żywiecka od nr 49)	9	3	3	2	2	19
6	część sołectwa Międzybrodzie Żywieckie (ulice: Akacyjowa, Beskidzka nr nieparzyste od 37 do 69 oraz nr parzyste od 2 do 48, Grabina, Isepnicka, Lipowa, Młyńska, Osiedlowa, Spacerowa, Strażacka, Widokowa)	5	1	1	0	1	8
7	część sołectwa Międzybrodzie Żywieckie (ulice: Beskidzka nr nieparzyste od 1 do 35, Energetyków, Gajni, Gajowa, Graniczna, Groniaki, Kręta, Kwiatowa, Leśna, łączna, Ogrodowa, Polna, Prosta, Spokojna, Szkolna, Zielona, Żywiecka)	4	0	2	1	1	8
8	część sołectwa Międzybrodzie Żywieckie (ulice: Beskidzka nr nieparzyste od 71 oraz nr parzyste od 50, Cicha, Cinalkowa, Długa, Górską, Jagodowa, Jasna, Kalinowa, Kamienna, Kasztanowa,	6	2	2	1	0	11

	Kiczora, Kosarzyska, Krótka, Letniskowa, Lotnicza, Pod Dzwonkiem, Podgórska, Podwale, Pogodna, Poziomkowa, Roztoki, Różana, Sadowa, Skośna, Słoneczna, Wąwozowa, Wiśniowa, Żłota, Źródłana, Żwirowa)						
9	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Gronicek, Kalinowa, Kamieniec, Kotelnica, Kwiatowa, Miodowa, Ogrodowa, Orionistów, Wczasowa, Wiosenna, Wypoczynkowa nr nieparzyste od 5 oraz nr parzyste od 6, Żywiecka nr nieparzyste od 1 do 99 oraz nr parzyste od 2 do 66)	7	2	0	1	1	11
10	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Adamków, Agrestowa, Astrów, Azaliowa, Bielska nr nieparzyste od 1 do 67 oraz nr parzyste od 2 do 72, Brodek, Kempingowa, Kościelna, Kręta, Krzywa, Ks. Prałata Jana Banasia, Kublinów, Letniskowa, Medyków, Plac św. Ambrożego, Pod Górki, Podgórska, Rakowa, Rybna, Rieczna, Skośna, Sportowa, Strażacka, Szlak, Wypoczynkowa nr od 1 do 4, Żywiecka nr nieparzyste od 101 do 113 oraz nr parzyste od 68 do 86)	7	2	3	1	1	14
11	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Cicha, Cieniowa, Czapli, Czereśniowa, Czulaków, Magurki, Okrężna, Olszowa, Orłów, Osiedlowa, Polna, Sadowa, Skalna, Skotnia, Stolarska, Tartaczna, Zdrojowa)	6	2	1	1	1	11
12	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Bielska nr nieparzyste od 69 oraz nr parzyste od 74, Fiołków, Flisków,	12	2	3	1	2	20

	Jastrzębia, Jędrusi, Kołodzieja, Krótka, Łazowa, Łosiowa, Łubinowa, Oazowa, Pagórek, Panoramiczna, Piękna, Pogodna, Walusiów, Wierzbowa, Wiśniowa, Wojtasów, Wolfów)						
13	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Brzozowa, Ekologiczna, Mysłajków, Nadbrzeżna, Nowy Świat, Pszczela, Sosnowa, Szkolna, Śliska, Świerkowa, Świstaków, Turystyczna, Ubocz, Waleczków, Widokowa, Zątków, Żywiecka nr nieparzyste od 115 do 221 oraz parzyste od nr 88)	6	4	2	2	0	14
14	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Drwali, Jałowcowa, Kamienna, Kasperków, Laszczaków, Olejarzy, Pod Lasy, Sarnia, Słowiaków, Żarnówki)	9	2	2	2	1	16
15	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Alojzego Koniora, Do Suchego, Energetyków, Górska, Graniczna, Groń, Jutrzenki, Kosarzyska, Kosowska, Leszczynowa, Leśna, Łabędzia, Łagodna, Łazki, Łączka, Łączna, Łęgowa, Łukowa, Mała, Miła, Modrzewiowa, Nowa, Przyjaźni, Słoneczna, Stroma, Szczytowa, Zamkowa, Zaobłazie, Zaporowa, Zasolnica, Źródlana, Żywiecka od nr 223)	11	2	0	1	0	14

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli dotyczącej skali zjawisk kryzysowych stwierdzono, iż najwięcej zjawisk kryzysowych występuje na terenie obszarów o numerach: 3, 5, 10, 12, 13, 14 oraz 15. W celu zoptymalizowania wyboru obszarów kwalifikujących się jako obszary zdegradowane

zastosowano metody statystyczne oparte na wyznaczeniu mediany⁶ oraz dominanty⁷ zbioru wartości liczbowych występujących w poszczególnych obszarach jako negatywne zjawiska kryzysowe ogółem. W celu zobrazowania całościowej sytuacji gminy Czernichów dokonano zestawienia wszystkich czynników analizowanych w gminie, co przedstawia powyższa tabela.

Dane⁸ rosnąco: 8, 8, 11, 11, 11, 12, 13, 13, 14, 14, 14, 15, 16, 19, 20.

Liczba danych: $n = 15$

Mediana = 13

Dominanta = 11

Jako obszar zdegradowany wyznaczono zatem obszary o liczbie zjawisk kryzysowych powyżej mediany (13) oraz dominanty (11) tj. obszary o numerach: 3, 5, 10, 12, 13, 14 oraz 15.

2.1.3 Wskazanie obszaru rewitalizacji

W celu wyznaczenia obszaru rewitalizowanego dokonano pogłębionej analizy problemów społecznych, gospodarczych, funkcjonalno–przestrzennych, technicznych oraz środowiskowych występujących na obszarze zdegradowanym. W poniższych tabelach zaprezentowano uzyskane wartości wskaźników służących wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w jednostkach analitycznych tworzących obszar zdegradowany, a w ostatnim wierszu również średni wynik dla całego obszaru zdegradowanego.

⁶ W statystyce jest to wartość cechy w szeregu uporządkowanym, powyżej i poniżej której znajduje się jednakowa liczba obserwacji. Wyznaczenie mediany z jakiegoś zbioru liczb, polega na wypisaniu tych liczb w kolejności niemalejącej, a następnie wybraniu liczby środkowej (w przypadku gdy występuje nieparzysta liczba liczb w zbiorze). Jeżeli występuje parzysta liczba liczb w zbiorze, to mediana jest równa średniej arytmetycznej dwóch środkowych liczb.

⁷ Jest to wartość modalna, lub też wartość najczęstsza. Jest to jedna z miar tendencji centralnej, statystyka dla zmiennych o rozkładzie dyskretnym, wskazująca na wartość o największym prawdopodobieństwie wystąpienia, lub wartość najczęściej występująca w próbie. Dla zmiennej losowej o rozkładzie ciągłym jest to wartość, dla której funkcja gęstości prawdopodobieństwa ma wartość największą. Dominanta jest także najczęściej występującą wartością liczbową w danym zbiorze.

⁸ Wartości liczbowe występujące w poszczególnych obszarach jako negatywne zjawiska kryzysowe ogółem.

Tabela 7. Wyniki analizy wskaźnikowej, służącej wyznaczeniu obszaru rewitalizacji (sfera społeczna)

Nr	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8	W9	W10	W11	W12	W13	W14	W15
3	9,34	65,96	22,29	0,90	0,60	3,01	28,92	0,30	4,22	3,92	6,63	0,00	0,30	0,00	0,90
5	19,35	58,60	22,04	2,42	1,61	2,69	29,03	0,00	3,23	2,96	10,75	0,00	0,81	0,54	0,00
10	20,68	54,37	23,67	1,28	0,64	2,13	35,82	0,00	5,33	4,26	6,40	0,00	0,85	0,85	0,43
12	7,72	58,33	21,14	2,64	1,02	2,85	39,02	0,41	3,66	1,83	4,88	0,00	0,00	0,00	0,61
13	13,88	62,47	26,74	1,29	1,03	1,54	6,17	0,00	4,88	3,34	7,46	0,00	0,00	0,26	0,26
14	21,34	62,34	16,32	1,67	0,84	1,88	37,66	0,21	5,02	3,77	8,79	0,00	0,00	0,63	11,30
15	16,38	64,79	27,87	1,96	0,98	3,18	35,21	0,24	3,67	2,20	6,11	0,24	0,00	0,73	0,73
Średnia OZ	15,67	60,69	22,68	1,77	0,95	2,45	31,01	0,17	4,32	3,16	7,21	0,03	0,27	0,44	2,24

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 8. Wyniki analizy wskaźnikowej, służącej wyznaczeniu obszaru rewitalizacji (sfera gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna oraz środowiskowa)

Nr	W16	W17	W18	W19	W20	W21	W22	W23	W24	W25	W26	W27	W28	W29
3	2,71	0,00	0,00	1,51	0,92	29,82	1,20	DOBRY	NIE	0	0,00	DOBRY	271,91	32,83
5	5,65	0,00	0,54	2,69	1,78	18,82	0,81	ZŁY	NIE	0	0,00	ZŁY	262,15	27,69
10	10,87	1,28	1,92	6,61	1,58	60,34	2,56	DOBRY	TAK	1	0,21	DOBRY	335,30	67,59
12	5,89	0,41	0,20	1,63	1,50	29,67	1,02	DOBRY	NIE	0	0,00	DOBRY	403,56	33,33
13	5,66	0,51	0,77	4,88	2,17	23,91	2,06	DOBRY	NIE	0	0,00	ZŁY	119,29	54,76
14	3,56	0,42	0,42	1,46	1,41	24,48	0,21	DOBRY	NIE	0	0,42	DOBRY	99,53	39,75
15	7,82	0,98	0,98	7,09	4,28	38,39	0,98	DOBRY	NIE	0	0,00	DOBRY	211,27	83,37
Średnia OZ	6,15	0,54	0,71	3,71	1,94	32,81	1,23			0,14	0,10		246,17	48,86

Źródło: Opracowanie własne

Analiza wskaźnikowa wykazała, że obszarem o najwyższej liczbie negatywnych zjawisk kryzysowych ogółem są jednostki analityczne nr 5, 12 oraz 15 (tabela poniżej).

Tabela 9. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru rewitalizacji

Nr	Obszar	Liczba negatywnych zjawisk społecznych	Liczba negatywnych zjawisk gospodarczych	Liczba negatywnych zjawisk funkcjonalno-przestrzennych	Liczba negatywnych zjawisk technicznych	Liczba negatywnych zjawisk środowiskowych	Liczba negatywnych zjawisk kryzysowych ogółem
3	część sołectwa Czernichów (ulice: Gielatów, Jana Pawła II, Kapalowiec, Kościelna nr nieparzyste od 1 do 7 oraz nr parzyste od 2 do 10, Letniskowa, Nad Potokiem, Objazdowa, Rótki, Skośna, Słoneczna, Szkolna)	6	2	2	1	2	13
5	część sołectwa Czernichów (ulice: Boczna, Brzozowa, Grabowa, Handlowa, Leśna, Łukowa, Myśliwska, Piekarska, Pochyła, Sanitarna, Spacerowa, Stroma, Toczów, Wędkarska, Widokowa, Żywiecka od nr 49)	8	2	3	2	2	17
10	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Adamków, Agrestowa, Astrów, Azaliowa, Bielska nr nieparzyste od 1 do 67 oraz nr parzyste od 2 do 72, Brodek, Kempingowa, Kościelna, Kręta, Krzywa, Ks. Prałata Jana Banasia, Kublinów, Letniskowa, Medyków, Plac św. Ambrożego, Pod Górki, Podgórska, Rakowa, Rybna, Rieczna, Skośna, Sportowa, Strażacka, Szlak, Wypoczynkowa nr od 1 do 4, Żywiecka nr nieparzyste od 101 do 113 oraz nr parzyste od 68 do 86)	6	2	3	1	1	13
12	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Bielska nr nieparzyste od 69 oraz	12	2	2	1	2	19

	nr parzyste od 74, Fiołków, Flisków, Jastrzębia, Jędrusi, Kołodzieja, Krótka, Łazowa, Łosiowa, Łubinowa, Oazowa, Pagórek, Panoramiczna, Piękna, Pogodna, Walusiów, Wierzbowa, Wiśniowa, Wojtasów, Wolfów)						
13	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Brzozowa, Ekologiczna, Mysłajków, Nadbrzeżna, Nowy Świat, Pszczela, Sosnowa, Szkolna, Śliska, Świerkowa, Świstaków, Turystyczna, Ubocz, Waleczków, Widokowa, Zątków, Żywiecka nr nieparzyste od 115 do 221 oraz parzyste od nr 88)	5	4	2	2	0	13
14	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Drwali, Jałowcowa, Kamienna, Kasperków, Laszczaków, Olejarzy, Pod Lasy, Sarnia, Słowiaków, Żarnówki)	6	2	2	2	1	13
15	część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Alojzego Koniora, Do Suchego, Energetyków, Górska, Graniczna, Groń, Jutrzenki, Kosarzyska, Kosowska, Leszczynowa, Leśna, Łabędzia, Łagodna, Łazki, Łączka, Łączna, Łęgowa, Łukowa, Mała, Miła, Modrzewiowa, Nowa, Przyjaźni, Słoneczna, Stroma, Szczytowa, Zamkowa, Zaobłazie, Zaporowa, Zasolnica, Źródłana, Żywiecka od nr 223)	11	2	0	1	0	14

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji obszar rewitalizacji może obejmować obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (problemy społeczne, gospodarcze, techniczno-strukturalne i środowiskowe), o których mowa w art. 9 ust. 1, który ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. Analiza wskaźnikowa wykazała, że obszarem o najwyższej liczbie negatywnych zjawisk kryzysowych ogółem są jednostki analityczne nr 5, 12 oraz 15. Powierzchnia wyznaczonego obszaru rewitalizacji wynosi 1 406 ha, co

stanowi 24,99% powierzchni gminy Czernichów. Mając na uwadze założenie, iż zgodnie z przepisami prawa, rewitalizacją można objąć obszar co najwyżej 20% powierzchni gminy, z wyznaczonego obszaru wyeliminowane zostały tereny niezamieszkałe co spowodowało, że powierzchnia obszaru rewitalizacji wyniosła 3,47 ha, co stanowi 6,17% obszaru gminy Czernichów (5 626 ha). Spełniony zatem został wymóg, aby wielkość obszaru rewitalizowanego nie przekraczała 20% powierzchni gminy. Szacuje się, że obszar wskazany do rewitalizacji zamieszkuje 1 273 osoby, co stanowi 20,44% populacji gminy. Spełniony jest więc warunek, aby populacja obszaru rewitalizowanego nie przekraczała 30% ogółu mieszkańców gminy.

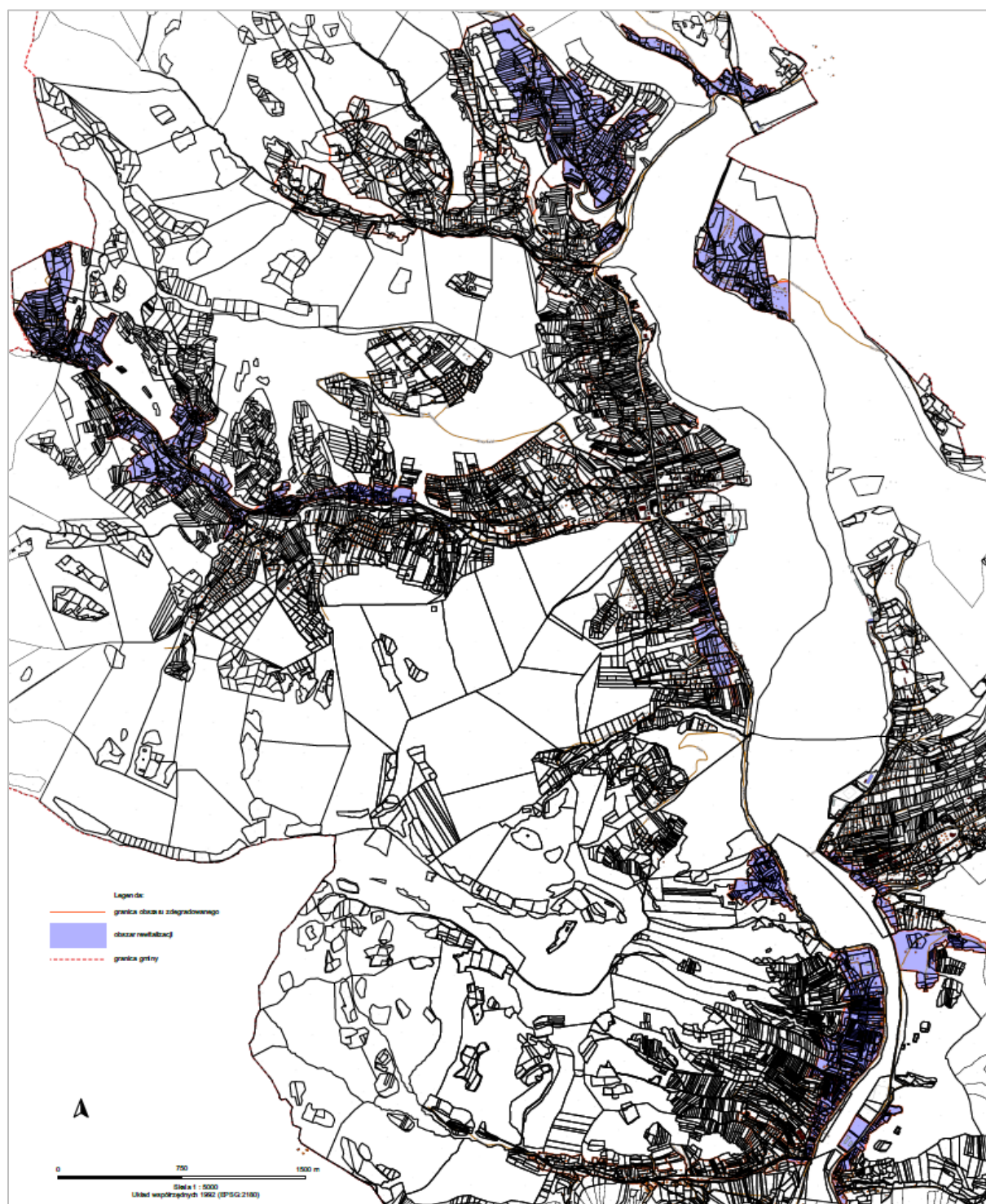
Tabela 10. Jednostki analityczne zaliczone do obszaru rewitalizowanego

Obszar	Liczba mieszkańców	Powierzchnia (ha)
Jednostka nr 5 część sołectwa Czernichów (ulice: Boczna, Brzozowa, Grabowa, Handlowa, Leśna, Łąkowa, Myśliwska, Piekarska, Pochyła, Sanitarna, Spacerowa, Stroma, Toczaków, Wędkarska, Widokowa, Żywiecka od nr 49)	372	1,25
Jednostka nr 12 część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Bielska nr nieparzyste od 69 oraz nr parzyste od 74, Fiołków, Flisków, Jastrzębia, Jędrusi, Kołodzieja, Krótka, Łazowa, Łosiowa, Łubinowa, Oazowa, Pagórek, Panoramiczna, Piękna, Pogodna, Walusiów, Wierzbowa, Wiśniowa, Wojtasów, Wolfów)	492	0,9
Jednostka nr 15 część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Alojzego Koniora, Do Suchego, Energetyków, Górską, Graniczną, Groń, Jutrzenki, Kosarzyska, Kosowska, Leszczynowa, Leśna, Łabędzia, Łagodna, Łazki, Łączka, Łączna, Łęgowa, Łukowa, Mała, Miła, Modrzewiowa, Nowa, Przyjaźni, Słoneczna, Stroma, Szczytowa, Zamkowa, Zaobłazie, Zaporowa, Zasolnica, Źródłana, Żywiecka od nr 223)	409	1,32
Gmina Czernichów	6 228	5 626
% przypadający na obszar rewitalizowany	20,44	6,17

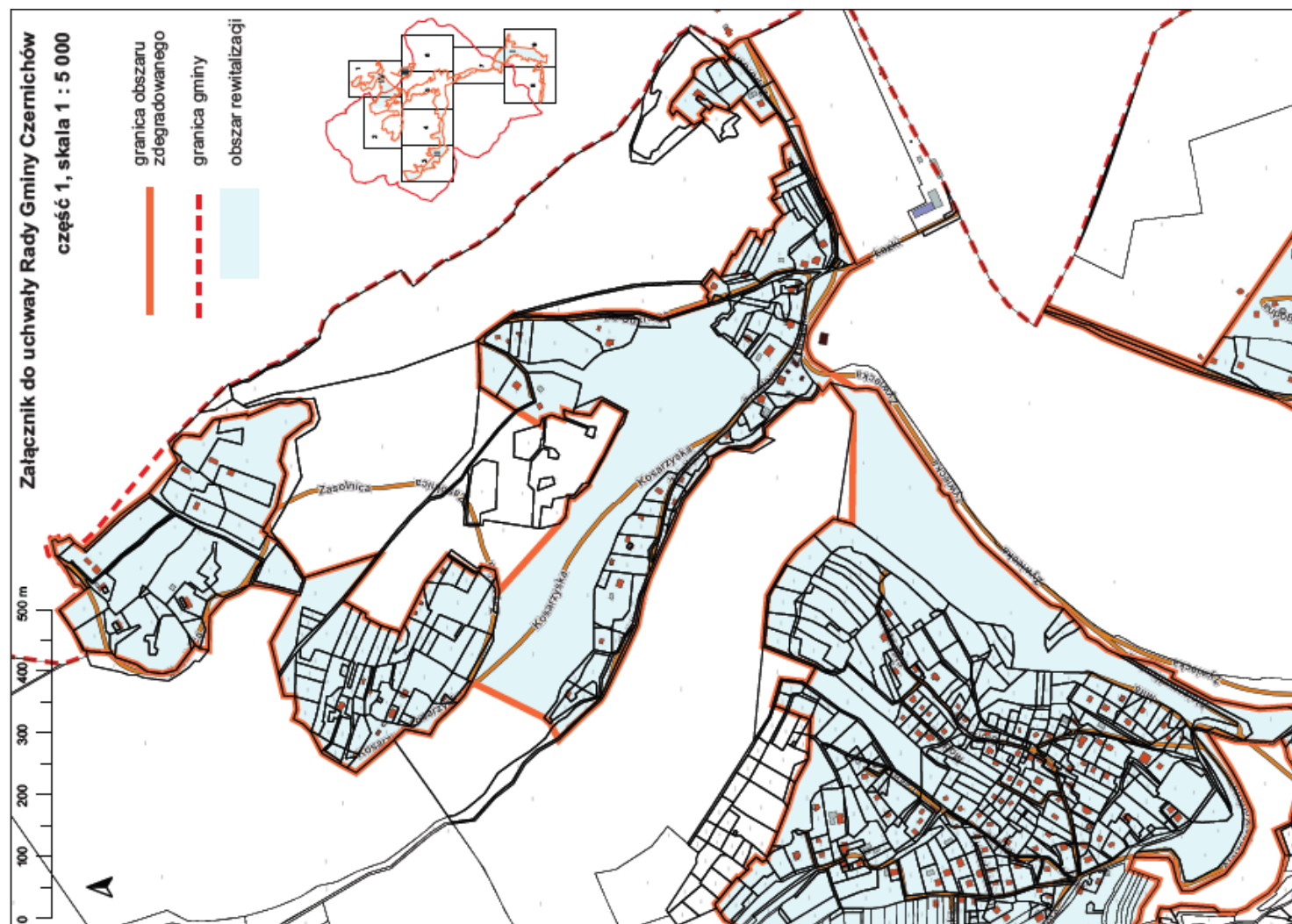
Źródło: Opracowanie własne

Położenie obszaru rewitalizacji zostało zaprezentowane na poniższych rysunkach.

Rysunek 2. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

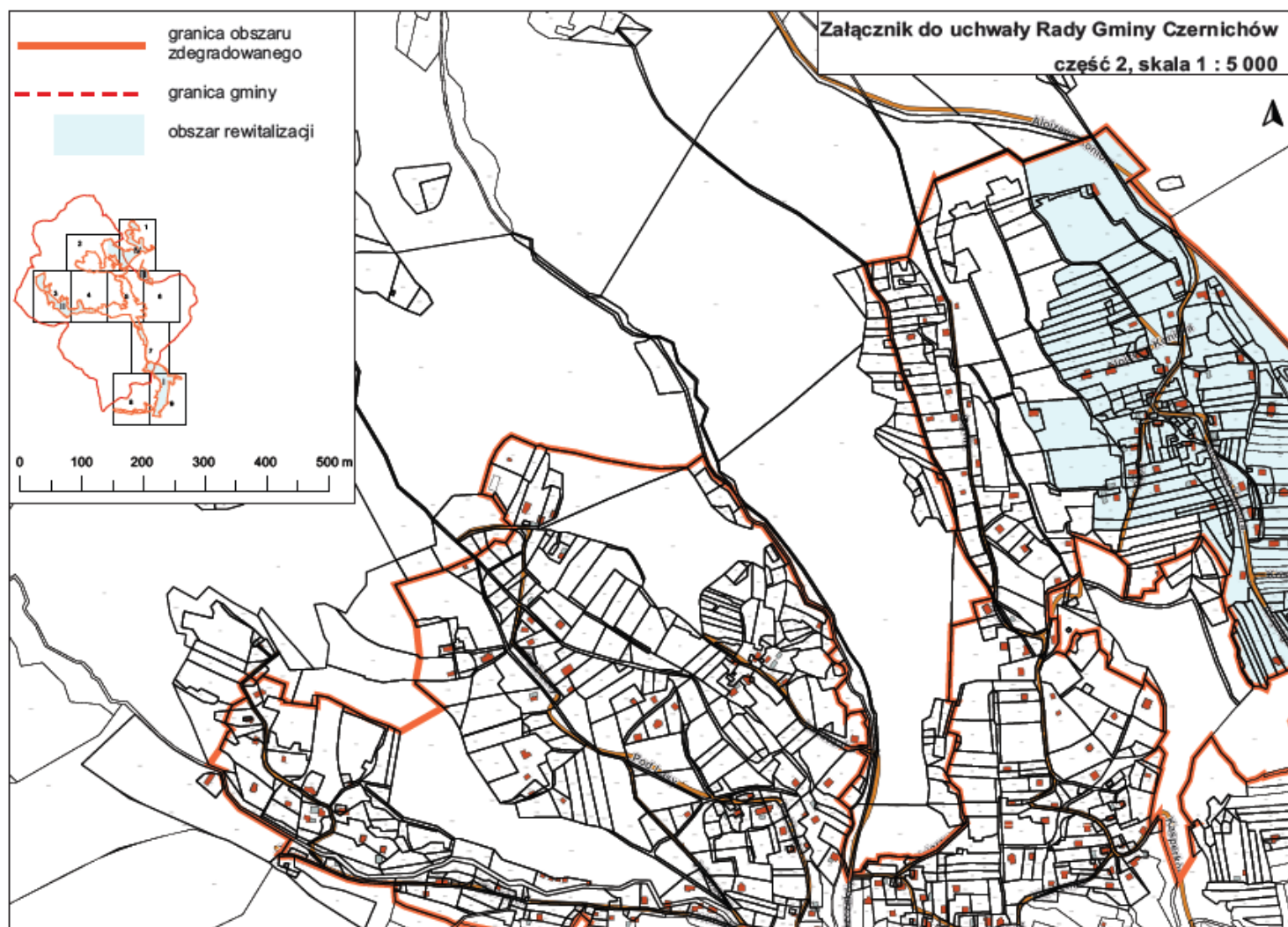

Rysunek 3. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 1

Źródło: Załącznik do Uchwały nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

Rysunek 4. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 2

Źródło: Załącznik do Uchwały nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

Rysunek 5. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 3

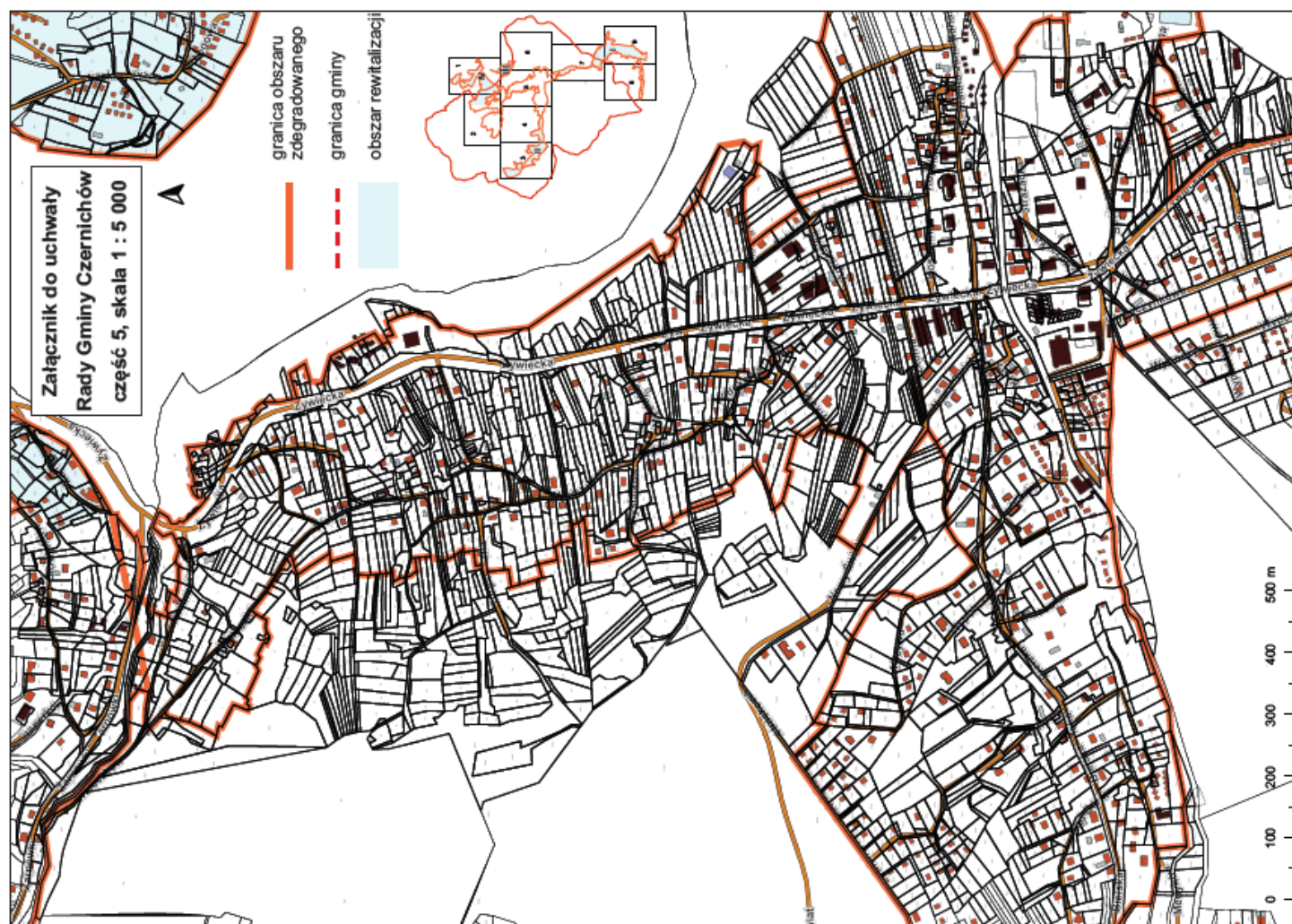
Źródło: Załącznik do Uchwały nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

Rysunek 6. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 4

Źródło: Załącznik do Uchwały nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

Rysunek 7. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 5

Źródło: Załącznik do Uchwały nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

Rysunek 8. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 6

Źródło: Załącznik do Uchwały nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

Rysunek 9. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 7

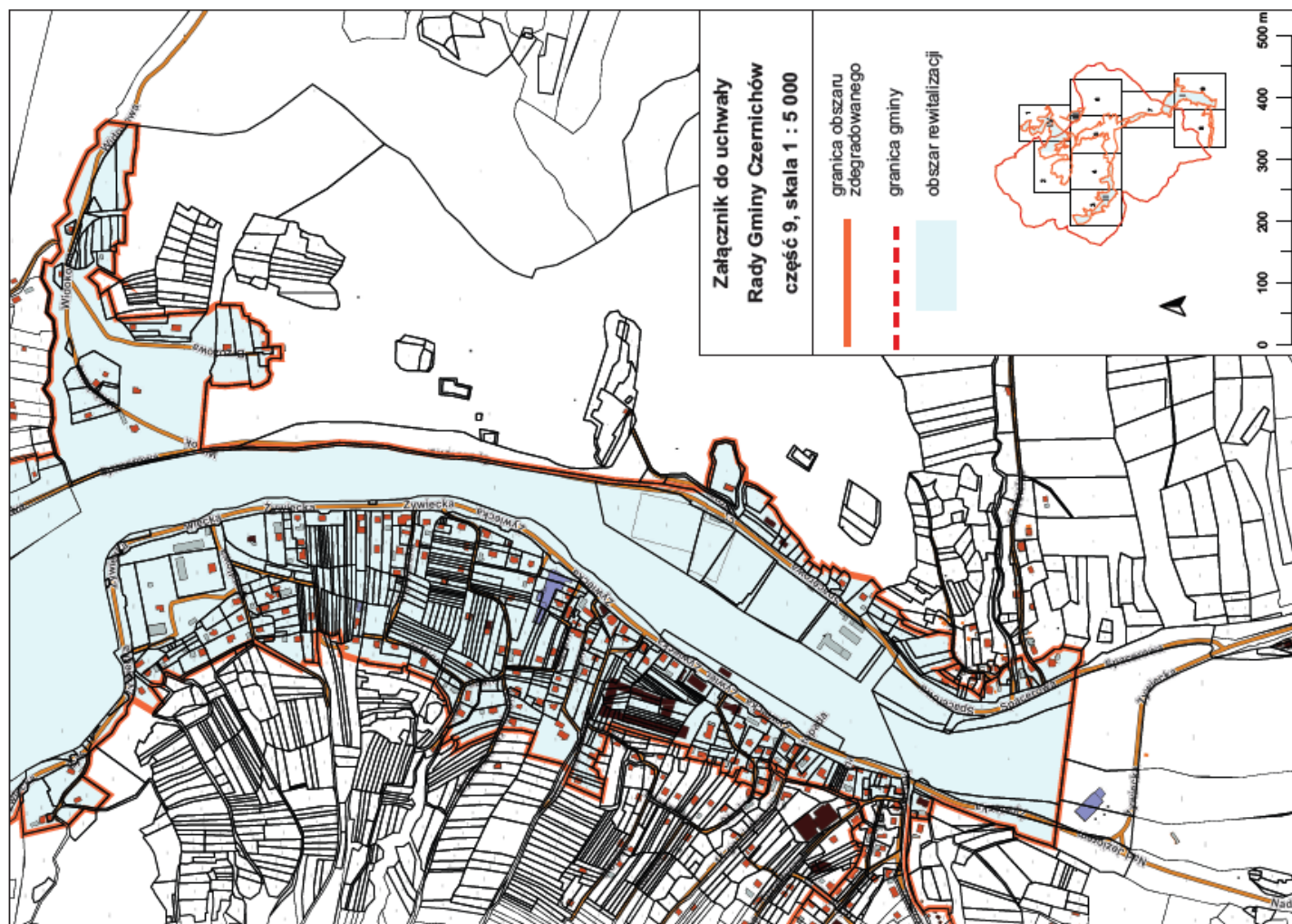
Źródło: Załącznik do Uchwały nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

Rysunek 10. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 8

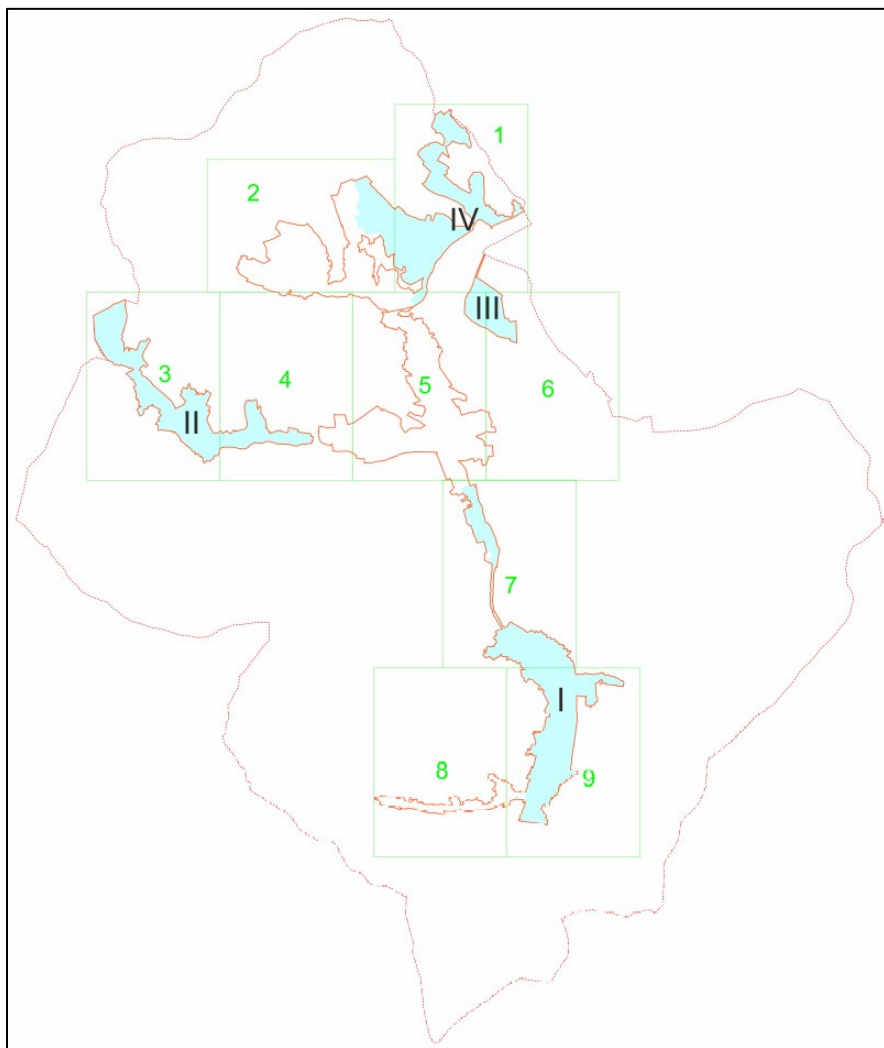
Źródło: Załącznik do Uchwały nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

Rysunek 11. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 9

Źródło: Załącznik do Uchwały nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

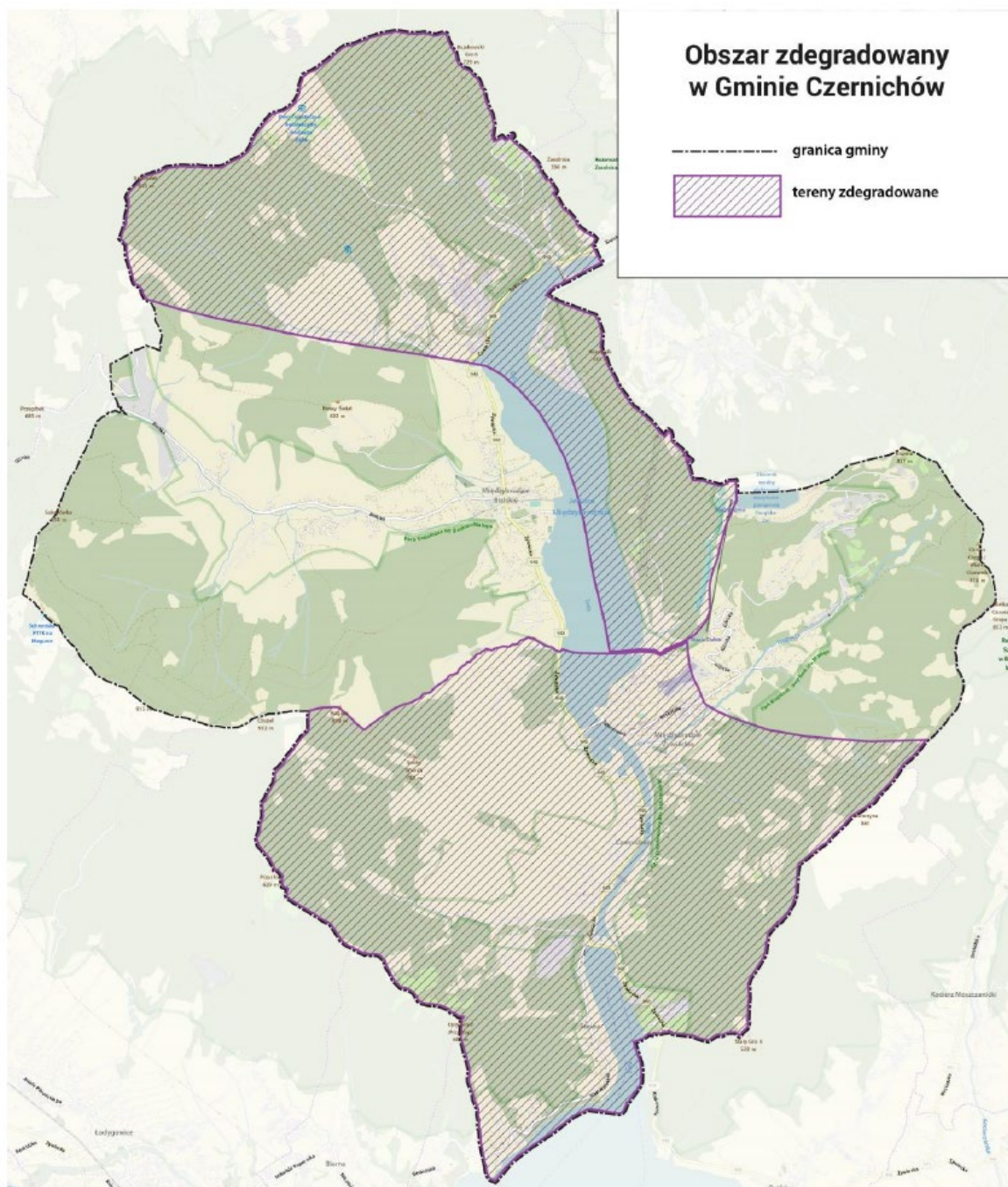
Rysunek 12. Obszar rewitalizacji na tle Gminy Czernichów

Źródło: Załącznik do Uchwały nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

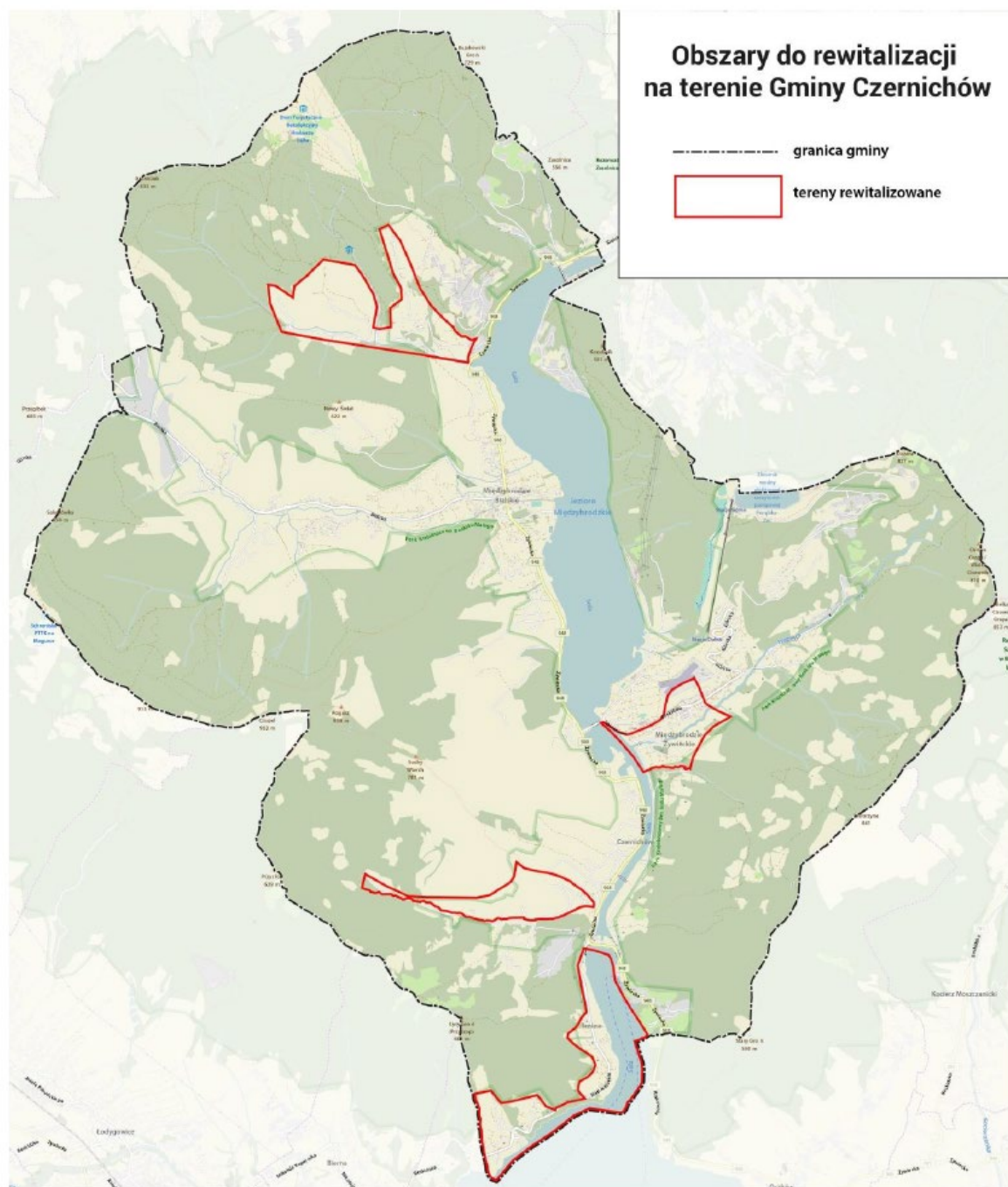
Obowiązujący obszar rewitalizacji pokrywa się częściowo z obszarem zdegradowanym, wyznaczonym na potrzeby „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023”.

Rysunek 13. Obszar zdegradowany w Gminie Czernichów wyznaczonym w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023”

Źródło: Uchwała Rady Gminy Czernichów Nr XXVIII/228/2017 z dnia 30 października 2017 roku w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023.

Rysunek 14. Obszar rewitalizacji w Gminie Czernichów wyznaczonym w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023”

Źródło: Uchwała Rady Gminy Czernichów Nr XXVIII/228/2017 z dnia 30 października 2017 roku w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023.

Przedstawiona w tym rozdziale diagnoza szczegółowa wyznaczonego obszaru rewitalizacji, została opracowana z wykorzystaniem danych ilościowych, przy aktywnym udziale lokalnych interesariuszy. Wnioski płynące z diagnozy zostały natomiast uzupełnione opiniami pracowników merytorycznych urzędu gminy.

2.2 Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji, została przeprowadzona w podziale na podobszary rewitalizacji, tj. z zaprezentowaniem wyników analizowanych danych w podziale na:

- część sołectwa Czernichów (ulice: Boczna, Brzozowa, Grabowa, Handlowa, Leśna, Łąkowa, Myśliwska, Piekarska, Pochyła, Sanitarna, Spacerowa, Stroma, Toczaków, Wędkarska, Widokowa, Żywiecka od nr 49) – dalej podobszar nr 5,
- część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Bielska nr nieparzyste od 69 oraz nr parzyste od 74, Fiołków, Flisków, Jastrzębia, Jędrusi, Kołodzieja, Krótka, Łazowa, Łosiowa, Łubinowa, Oazowa, Pagórek, Panoramiczna, Piękna, Pogodna, Walusiów, Wierzbowa, Wiśniowa, Wojtasów, Wolfów) – dalej podobszar nr 12,
- część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Alojzego Koniora, Do Suchego, Energetyków, Górską, Graniczną, Groń, Jutrzenki, Kosarzyska, Kosowska, Leszczynowa, Leśna, Łabędzia, Łagodna, Łazki, Łączka, Łączna, Łęgowa, Łukowa, Mała, Miła, Modrzewiowa, Nowa, Przyjaźni, Słoneczna, Stroma, Szczytowa, Zamkowa, Zaobłazie, Zaporowa, Zasolnica, Źródłana, Żywiecka od nr 223) – dalej podobszar nr 15.

2.2.1 Sfera społeczna

W ramach analizy sfery społecznej na obszarze rewitalizacji Gminy Czernichów przeanalizowano szereg zjawisk społecznych, mających istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców i rozwoju lokalnej wspólnoty. W szczególności zbadano proces starzenia się ludności, poziom aktywności społecznej i kulturalnej, występowanie patologii społecznych, przestępczość, stan podstawowej infrastruktury społecznej oraz funkcjonowanie organizacji pozarządowych. Analiza objęła również dane demograficzne dotyczące dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, uczestnictwa w edukacji przedszkolnej oraz dostępności usług wspierających aktywność społeczną. Wyniki wskazują na kumulację niekorzystnych zjawisk w wielu aspektach życia społecznego, które mogą prowadzić do pogłębiania się problemów marginalizacji i wykluczenia społecznego w analizowanych podobszarach rewitalizacji.

Jednym z istotnych negatywnych zjawisk społecznych zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji Gminy Czernichów jest postępujący proces starzenia się ludności. Dane demograficzne z 2022 roku wskazują, że wskaźnik liczby osób w wieku przedprodukcyjnym (na 100 mieszkańców) na terenie objętym rewitalizacją wynosił średnio 13,90, co jest wynikiem niższym niż dla całej gminy (15,33).

Najniższy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym odnotowano w podobszarze nr 12 – zaledwie 7,72, co może świadczyć o szczególnie niekorzystnej strukturze wiekowej w tym rejonie.

W zakresie ludności w wieku produkcyjnym obszar rewitalizacji osiąga średni wynik 60,49, czyli nieco powyżej średniej gminnej (60,16). Wyróżnia się tutaj pozytywnie podobszar nr 15, gdzie wskaźnik ten wynosi 64,79. Pozostałe dwa podobszary – nr 5 i nr 12 – mają niższe udziały niż średnia dla obszaru rewitalizacji.

Z kolei w grupie osób w wieku poprodukcyjnym, średnia dla obszaru rewitalizacji wynosi 23,57 osób na 100 mieszkańców, co jest wyraźnie wyższe niż średnia dla gminy (22,48). Najwyższy udział seniorów występuje w podobszarze nr 15 (27,87), natomiast najniższy – w podobszarze nr 12 (21,14), choć i tak wartość ta przewyższa udział dla gminy ogółem.

Zgromadzone dane potwierdzają występowanie niekorzystnych procesów demograficznych w analizowanym obszarze, co znajduje odzwierciedlenie w relatywnie niskim udziale dzieci i młodzieży oraz wysokim udziale osób w wieku poprodukcyjnym. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższych tabelach..

Tabela 11. Ludność w wieku przedprodukcyjnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	72	19,35
Podobszar nr 12	492	38	7,72
Podobszar nr 15	409	67	16,38
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	177	13,90
Gmina Czernichów	6 228	955	15,33
Obszar gminy (bez OR)	5 355	778	14,53

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Tabela 12. Ludność w wieku produkcyjnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Liczba ludności w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	218	58,60
Podobszar nr 12	492	287	58,33
Podobszar nr 15	409	265	64,79
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	770	60,49
Gmina Czernichów	6 228	3 747	60,16
Obszar gminy (bez OR)	5 355	2 977	55,59

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Tabela 13. Ludność w wieku poprodukcyjnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	82	22,04
Podobszar nr 12	492	104	21,14
Podobszar nr 15	409	114	27,87
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	300	23,57
Gmina Czernichów	6 228	1 400	22,48
Obszar gminy (bez OR)	5 355	1 100	20,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Analiza wskaźnika obciążenia demograficznego, wyrażonego jako liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym, wskazuje, że sytuacja na obszarze rewitalizacji Gminy Czernichów jest nieco korzystniejsza niż w całej gminie. Średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji wynosi 61,95, podczas gdy dla całej gminy – 62,85. Jednakże szczegółowe dane pokazują znaczne zróżnicowanie w poszczególnych podobszarach. Najkorzystniejszy wskaźnik obciążenia demograficznego odnotowano w podobszarze nr 12 – 49,48, co oznacza wyraźnie niższe obciążenie niż w pozostałych częściach obszaru rewitalizacji oraz całej gminy. Z kolei najmniej korzystna sytuacja występuje w podobszarze nr 5, gdzie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada aż 70,64 osoby w wieku nieprodukcyjnym. Równie wysoki wskaźnik występuje w podobszarze nr 15 (68,30), co wskazuje na istotne wyzwania związane z obciążeniem ludności aktywnej zawodowo osobami wymagającymi wsparcia społecznego, edukacyjnego lub zdrowotnego.

Tabela 14. Wskaźniki obciążenia demograficznego – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
Podobszar nr 5	218	154	70,64
Podobszar nr 12	287	142	49,48
Podobszar nr 15	265	181	68,30
Obszar rewitalizacji łącznie	770	477	61,95
Gmina Czernichów	3 747	2 355	62,85
Obszar gminy (bez OR)	2 977	1 878	63,08

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Starzenie się społeczeństwa stanowi jedno z głównych wyzwań demograficznych Gminy Czernichów, w szczególności na obszarze rewitalizacji. Dane demograficzne potwierdzają niski udział ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz rosnący udział osób starszych. Średni wskaźnik dzieci w wieku przedszkolnym na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji wynosi 3,53, co jest niższą wartością niż w pozostałej części gminy (4,37). Jednocześnie średni udział ludności w wieku poprodukcyjnym na

obszarze rewitalizacji (23,57) przewyższa średnią gminną (22,48), a w podobszarze nr 15 sięga aż 27,87. Taka struktura wiekowa może prowadzić do zmniejszenia zasobów siły roboczej, osłabienia lokalnego kapitału ludzkiego i pogorszenia struktury rynku pracy. Skutkuje to również większym obciążeniem dla lokalnego systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. W kontekście rosnącego udziału seniorów kluczowe staje się dostosowanie infrastruktury i oferty usług do ich potrzeb – zarówno w zakresie eliminacji barier architektonicznych, jak i dostępu do oferty kulturalnej czy wsparcia integracyjnego. Osoby starsze często żyją w izolacji, dlatego istotne jest przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu oraz wspieranie ich aktywności w życiu lokalnym. Dodatkowym wyzwaniem jest także zatrzymanie odpływu mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej obszaru rewitalizacji..

Tabela 15. Dzieci w wieku przedszkolnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba dzieci w wieku przedszkolnym	Liczba dzieci w wieku przedszkolnym na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	12	3,23
Podobszar nr 12	492	18	3,66
Podobszar nr 15	409	15	3,67
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	45	3,53
Gmina Czernichów	6 228	279	4,48
Obszar gminy (bez OR)	5 355	234	4,37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Na wszystkich podobszarach rewitalizacji występuje również problem ograniczonej aktywizacji dzieci w wieku przedszkolnym. Wskaźnik liczby dzieci uczęszczających do przedszkola na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji wynosi 2,28 i jest niższy niż średnia dla całej gminy (3,39). Najniższe wartości odnotowano w podobszarze nr 12 (1,83) oraz nr 15 (2,20), nieco lepszy wynik osiąga podobszar nr 5 (2,96). Szczególnie niepokojący jest niski udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym – dla całego obszaru rewitalizacji wskaźnik ten wynosi zaledwie 32,58%, wobec 47,20% w całej gminie. Najniższy odsetek występuje w podobszarze nr 5, gdzie do przedszkola uczęszcza tylko 27,50% dzieci w wieku przedszkolnym. W dwóch z trzech podobszarów rewitalizacji także wskaźnik liczby dzieci w wieku szkolnym na 100 mieszkańców (ob. nr 12 – 4,88 i nr 15 – 6,11) jest niższy niż średnia gminna wynosząca 7,18. Dane te mogą świadczyć zarówno o zmniejszającej się liczbie dzieci i młodzieży na analizowanym obszarze, jak i o ograniczonym dostępie do placówek edukacyjnych lub niewystarczającej ofercie programowej i infrastrukturalnej.

Tabela 16. Dzieci uczęszczające do przedszkola – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola	Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	11	2,96
Podobszar nr 12	492	9	1,83
Podobszar nr 15	409	9	2,20
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	29	2,28
Gmina Czernichów	6 228	211	3,39
Obszar gminy (bez OR)	5 355	182	3,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Tabela 17. Udział dzieci uczęszczających do przedszkola w ogóle dzieci w wieku przedszkolnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba dzieci w wieku przedszkolnym	Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola	Udział dzieci uczęszczających do przedszkola w ogólnej liczbie dzieci w wieku przedszkolnym
Podobszar nr 5	40	11	27,50%
Podobszar nr 12	24	9	37,50%
Podobszar nr 15	25	9	36,00%
Obszar rewitalizacji łącznie	89	29	32,58%
Gmina Czernichów	447	211	47,20%
Obszar gminy (bez OR)	358	182	50,84%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Tabela 18. Dzieci w wieku szkolnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba dzieci w wieku szkolnym	Liczba dzieci w wieku szkolnym na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	40	10,75
Podobszar nr 12	492	24	4,88
Podobszar nr 15	409	25	6,11
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	89	6,99
Gmina Czernichów	6 228	447	7,18
Obszar gminy (bez OR)	5 355	358	6,69

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów cechują się bardzo niskim poziomem aktywności kulturalnej. Wskaźnik liczby uczestników zajęć organizowanych w Centrum Kultury na 100 mieszkańców wynosi dla całego obszaru rewitalizacji zaledwie 0,08, podczas gdy średnia dla całej gminy to 0,11. W dwóch z trzech podobszarów (nr 5 i 12) nie odnotowano żadnego uczestnika takich zajęć, a w podobszarze nr 15 – tylko jednego, co daje wskaźnik 0,24. Dane te świadczą o ograniczonym dostępie do oferty kulturalnej lub niskim zainteresowaniu mieszkańców tego rodzaju aktywnością.

Tabela 19. Zajęcia w Centrum Kultury – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba uczestników zajęć w Centrum Kultury	Liczba uczestników zajęć w Centrum Kultury na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	0	0,00
Podobszar nr 12	492	0	0,00
Podobszar nr 15	409	1	0,24
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	1	0,08
Gmina Czernichów	6 228	7	0,11
Obszar gminy (bez OR)	5 355	6	0,11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Podobnie niekorzystnie przedstawia się sytuacja w zakresie zaangażowania społecznego mierzonego liczbą działających organizacji pozarządowych. Na obszarze rewitalizacji funkcjonują jedynie 3 organizacje, wszystkie w podobszarze nr 5, co przekłada się na wskaźnik 0,08 organizacji na 100 mieszkańców – wyrażnie niższy niż średnia dla całej gminy, wynosząca 0,26. W podobszarach nr 12 i 15 nie działa żadna organizacja pozarządowa, co oznacza brak lokalnych inicjatyw obywatelskich czy wspólnotowych w tych częściach gminy. Dla porównania, w samym podobszarze nr 5 wskaźnik ten wynosi 0,81, czyli znacznie powyżej średniej gminnej, co wskazuje na potencjał społeczny możliwy do wykorzystania w działaniach rewitalizacyjnych.

Tabela 20. Organizacje pozarządowe – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba organizacji pozarządowych ogółem	Liczba organizacji pozarządowych ogółem na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	3	0,81
Podobszar nr 12	492	0	0,00
Podobszar nr 15	409	0	0,00
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	3	0,08
Gmina Czernichów	6 228	16	0,26
Obszar gminy (bez OR)	5 355	13	0,24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Bezrobocie jest jednym z kluczowych negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji Gminy Czernichów. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu, na koniec 2022 roku w gminie zarejestrowane były 93 osoby bezrobotne, z czego aż 30 (32,26%) zamieszkiwało obszar rewitalizacji. Średni wskaźnik liczby bezrobotnych na 100 mieszkańców dla obszaru rewitalizacji wynosił 2,36 i był wyższy zarówno od średniej dla całej gminy (1,49), jak i dla obszaru poza rewitalizacją (1,18). Najwyższe wartości wskaźnika odnotowano w podobszarach nr 12 (2,64) i nr 5 (2,42), podczas gdy najniższy poziom występował w podobszarze nr 15 (1,96). Dane te wskazują na koncentrację problemu bezrobocia w wybranych częściach obszaru rewitalizacji.

Szczególnie niekorzystnie przedstawia się sytuacja związana z długotrwałym bezrobociem. Na obszarze rewitalizacji na koniec 2022 roku znajdowało się 15 osób długotrwale bezrobotnych, co daje średni wskaźnik 1,18 osoby na 100 mieszkańców – znacząco wyższy niż dla całej gminy (0,72). Najwyższy poziom długotrwałego bezrobocia stwierdzono w podobszarze nr 5 (1,61), a najniższy – w podobszarze nr 15 (0,98). Dane te potwierdzają, że problem ten ma charakter skoncentrowany terytorialnie i wymaga działań ukierunkowanych lokalnie.

Warto również zauważyć, że we wszystkich trzech podobszarach rewitalizacji wskaźnik udziału osób bezrobotnych w populacji osób w wieku produkcyjnym jest wyższy niż średnia dla całej gminy (2,48%). Średni udział dla całego obszaru rewitalizacji wynosi 3,90%, przy czym najwyższy występuje w podobszarze nr 12 (4,53%), a najniższy – w podobszarze nr 15 (3,02%). Chociaż prezentowane dane nie wskazują na bardzo wysoki ogólny poziom bezrobocia, warto podkreślić, że statystyki nie obejmują osób nieaktywowanych zawodowo, które nie rejestrują się w urzędzie pracy, a więc mogą nie oddawać pełnej skali zjawiska.

Bezrobocie na obszarze rewitalizacji, zwłaszcza jego długotrwała forma, wpływa negatywnie na spójność społeczną, poziom życia mieszkańców oraz dynamikę lokalnego rynku pracy. Jednocześnie pozostaje ono w ścisłym związku z problemem niskiego poziomu przedsiębiorczości, co zostało szerzej omówione w części diagnozy poświęconej sferze gospodarczej. Skuteczne przeciwdziałanie bezrobociu w obszarze rewitalizacji wymaga zatem zintegrowanych działań – aktywizujących zawodowo, edukacyjnie i społecznie – dostosowanych do lokalnych uwarunkowań.

Tabela 21. Bezrobotni – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba osób bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	9	2,42
Podobszar nr 12	492	13	2,64
Podobszar nr 15	409	8	1,96
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	30	2,36
Gmina Czernichów	6 228	93	1,49
Obszar gminy (bez OR)	5 355	63	1,18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu wg stanu na 31.12.2022

Tabela 22. Długotrwale bezrobotni – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	6	1,61
Podobszar nr 12	492	5	1,02
Podobszar nr 15	409	4	0,98

Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	15	1,18
Gmina Czernichów	6 228	45	0,72
Obszar gminy (bez OR)	5 355	30	0,56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu wg stanu na 31.12.2022

Tabela 23. Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Liczba osób bezrobotnych	Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Podobszar nr 5	218	9	4,13%
Podobszar nr 12	287	13	4,53%
Podobszar nr 15	265	8	3,02%
Obszar rewitalizacji łącznie	770	30	3,90%
Gmina Czernichów	3 747	93	2,48%
Obszar gminy (bez OR)	2 977	63	2,12%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu wg stanu na 31.12.2022

W ramach analizy sfery społecznej na obszarze rewitalizacji Gminy Czernichów zbadano poziom bezpieczeństwa publicznego oraz występowanie zjawisk patologii społecznych, takich jak przestępczość i alkoholizm. W 2022 roku na terenie gminy odnotowano łącznie 31 przestępstw, z czego 5 (16,13%) miało miejsce na obszarze rewitalizacji. Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców w całej gminie wynosi 0,50, natomiast w obrębie obszaru rewitalizacji – 0,39. Wyższą niż średnia gminna intensywność przestępczości zaobserwowano w podobszarze nr 15, gdzie wskaźnik ten wyniósł 0,73, oraz w podobszarze nr 5 – 0,54. W podobszarze nr 12 nie odnotowano żadnych przestępstw. Dane te mogą wskazywać na większe zagrożenie bezpieczeństwa publicznego w niektórych częściach obszaru rewitalizacji, wymagające monitorowania i działań prewencyjnych.

W zakresie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 roku wszczęto na terenie gminy 9 postępowań administracyjno-prawnych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z czego 3 (33,33%) dotyczyły obszaru rewitalizacji. Dwa postępowania przeprowadzono w podobszarze nr 12 (0,41 na 100 mieszkańców), jedno w podobszarze nr 15 (0,24), natomiast w podobszarze nr 5 nie odnotowano takich przypadków. Wskaźnik dla całego obszaru rewitalizacji (0,24) jest wyższy niż średnia dla całej gminy (0,14), co może świadczyć o nasileniu problemu alkoholizmu w wybranych lokalizacjach, szczególnie w podobszarze nr 12. Choć skala zjawiska w ujęciu liczbowym jest niewielka, jego obecność może wpływać negatywnie na jakość życia mieszkańców i poczucie bezpieczeństwa w społecznościach lokalnych.).

Tabela 24. Przestępczość – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba przestępstw	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	2	0,54
Podobszar nr 12	492	0	0,00
Podobszar nr 15	409	3	0,73
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	5	0,39
Gmina Czernichów	6 228	31	0,50
Obszar gminy (bez OR)	5 355	26	0,49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Żywcu wg stanu na 31.12.2022

Tabela 25 Alkoholizm – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Ilość postępowań administracyjno-prawnych podejmowanych przez GKRPA	Ilość postępowań administracyjno-prawnych podejmowanych przez GKRPA na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	0	0,00
Podobszar nr 12	492	2	0,41
Podobszar nr 15	409	1	0,24
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	3	0,24
Gmina Czernichów	6 228	9	0,14
Obszar gminy (bez OR)	5 355	6	0,11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czernichowie wg stanu na 31.12.2022

Ważnym aspektem wpływającym na poziom bezpieczeństwa publicznego mieszkańców obszaru rewitalizacji jest dostępność ochrony przeciwpożarowej. Na terenie Gminy Czernichów funkcjonują trzy jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych: OSP Czernichów-Tresna, OSP Międzybrodzie Bialskie oraz OSP Międzybrodzie Żywieckie. Żadna z tych jednostek nie znajduje się jednak bezpośrednio na terenie obszaru rewitalizacji. Oznacza to, że mieszkańcy analizowanego obszaru mogą mieć utrudniony dostęp do szybkiej reakcji służb ratowniczych w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia lub mienia. Warto jednak podkreślić, że dwie spośród jednostek – OSP Międzybrodzie Bialskie i OSP Międzybrodzie Żywieckie – należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG), co świadczy o ich wysokim poziomie wykszolenia, gotowości operacyjnej oraz wyposażeniu umożliwiającym skuteczne prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych. KSRG stanowi integralną część systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, a jego celem jest zapewnienie szybkiego i profesjonalnego reagowania na różnego rodzaju zagrożenia.

W ramach diagnozy zbadano również dostępność podstawowej infrastruktury społecznej oraz obecność lokalnych organizacji i struktur społecznych, takich jak świetlice, koła zainteresowań czy

organizacje pozarządowe. Obszar rewitalizacji wyróżnia się bardzo ograniczoną infrastrukturą społeczną – nie funkcjonują tu żadne świetlice wiejskie, ani lokale mieszkalne należące do zasobu gminnego, które mogłyby służyć jako przestrzeń dla integracji społecznej, realizacji działań wspólnotowych czy udzielania wsparcia rodzinom w trudnej sytuacji. Taka sytuacja wpływa niekorzystnie na możliwości aktywizacji społecznej mieszkańców, zwłaszcza dzieci, młodzieży i seniorów.

W zakresie obecności organizacji pozarządowych również widoczne są dysproporcje – na 16 zarejestrowanych w gminie organizacji, tylko 3 funkcjonują na obszarze rewitalizacji i są one skoncentrowane wyłącznie w podobszarze nr 5. W podobszarach nr 12 i 15 nie działa żadna organizacja, co wskazuje na brak lokalnych inicjatyw oddolnych, które mogłyby wspierać działania integracyjne i wzmacniać kapitał społeczny. Utrudniony dostęp do infrastruktury oraz brak aktywnych struktur społecznych i organizacyjnych ogranicza potencjał mieszkańców do samoorganizacji oraz korzystania z dostępnych programów wsparcia lokalnego. Taka sytuacja wymaga interwencji i wsparcia ze strony samorządu w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej i pobudzania aktywności obywatelskiej.

2.2.2 Sfera gospodarcza

W ramach analizy sfery gospodarczej na obszarze rewitalizacji Gminy Czernichów zbadano poziom aktywności gospodarczej, przedsiębiorczości oraz stabilności funkcjonowania lokalnych podmiotów gospodarczych.

Na koniec 2022 roku w gminie Czernichów zarejestrowanych było 372 podmioty gospodarcze według rejestru REGON, z czego 82 (22,04%) zlokalizowano na obszarze rewitalizacji. Przeliczając liczbę podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców, dla całej gminy wskaźnik ten wynosi 5,97, natomiast na obszarze rewitalizacji – 6,44, co oznacza wyższą aktywność gospodarczą na analizowanym obszarze w stosunku do średniej gminnej. Szczególnie wysoki wskaźnik odnotowano w podobszarze nr 15 – 7,82, co może świadczyć o większym potencjale przedsiębiorczości w tej części obszaru. Z kolei w podobszarach nr 5 i 12 wskaźnik był niższy od średniej dla gminy i obszaru rewitalizacji, odpowiednio 5,65 i 5,89.

Tabela 26. Podmioty gospodarcze – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	21	5,65
Podobszar nr 12	492	29	5,89
Podobszar nr 15	409	32	7,82
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	82	6,44
Gmina Czernichów	6 228	372	5,97
Obszar gminy (bez OR)	5 355	290	5,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach wg stanu na 31.12.2022

Mimo relatywnie korzystnego wskaźnika liczby firm, dane dotyczące nowo zakładanych i likwidowanych podmiotów wskazują na ograniczony rozwój przedsiębiorczości. W 2022 roku w gminie zarejestrowano 16 nowych podmiotów gospodarczych, z czego 6 (37,5%) na obszarze rewitalizacji. Wskaźnik liczby nowo zarejestrowanych firm na 100 mieszkańców wynosił tu 0,47, a w całej gminie – 0,26. Najwyższą dynamikę nowych rejestracji odnotowano w podobszarze nr 15 (0,98), natomiast w podobszarze nr 5 nie zarejestrowano żadnego nowego podmiotu.

Tabela 27. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	0	0,00
Podobszar nr 12	492	2	0,41
Podobszar nr 15	409	4	0,98
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	6	0,47
Gmina Czernichów	6 228	16	0,26
Obszar gminy (bez OR)	5 355	10	0,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach wg stanu na 31.12.2022

Niepokojąco przedstawia się natomiast sytuacja dotycząca wyrejestrowywanych działalności. Spośród 21 firm zlikwidowanych w całej gminie, 7 znajdowało się na obszarze rewitalizacji. Wskaźnik wyrejestrowanych podmiotów na 100 mieszkańców w obszarze rewitalizacji wyniósł 0,55 – i był wyższy zarówno od średniej gminnej (0,34), jak i średniej dla terenów poza rewitalizacją (0,26). Szczególnie niekorzystna sytuacja wystąpiła w podobszarze nr 15, gdzie wskaźnik wyniósł aż 0,98.

Tabela 28. Wyrejestrowane podmioty gospodarcze – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z rejestru REGON	Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z rejestru REGON na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	2	0,54
Podobszar nr 12	492	1	0,20
Podobszar nr 15	409	4	0,98
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	7	0,55
Gmina Czernichów	6 228	21	0,34
Obszar gminy (bez OR)	5 355	14	0,26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach wg stanu na 31.12.2022

Istotnym problemem pozostaje również kwestia zaległości w płatnościach podatku od nieruchomości przez podmioty gospodarcze. W 2022 roku w całej gminie było 213 takich podmiotów, z czego 47 (22,07%) funkcjonowało na obszarze rewitalizacji. Wskaźnik podmiotów zalegających z płatnościami w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniósł w obszarze rewitalizacji 3,69, podczas gdy średnia dla gminy to 3,42. Szczególnie niekorzystnie wyróżnia się podobszar nr 15, gdzie wskaźnik wyniósł aż 7,09. W podobszarach nr 5 i 12 wskaźniki były znacznie niższe – odpowiednio 2,69 i 1,63.

Tabela 29. Podmioty posiadające zaległości w płatnościach podatku od nieruchomości – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Ilość podmiotów posiadających zaległości w płatnościach podatku od nieruchomości	Ilość podmiotów posiadających zaległości w płatnościach podatku od nieruchomości na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	10	2,69
Podobszar nr 12	492	8	1,63
Podobszar nr 15	409	29	7,09
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	47	3,69
Gmina Czernichów	6 228	213	3,42
Obszar gminy (bez OR)	5 355	166	3,10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Podsumowując, analiza danych statystycznych wskazuje, że obszar rewitalizacji Gminy Czernichów charakteryzuje się umiarkowaną aktywnością gospodarczą, przy jednoczesnym występowaniu zjawisk wskazujących na jej ograniczoną trwałość i stabilność. Pomimo wyższej ogólnej liczby podmiotów na 100 mieszkańców niż w całej gminie, poziom nowo rejestrowanych firm jest niski, a relatywnie wysoki odsetek wyrejestrowań oraz zaległości podatkowych może świadczyć o problemach z utrzymaniem się firm na rynku i ograniczonym potencjale rozwoju.

Wnioski z analizy jednoznacznie wskazują na potrzebę wsparcia lokalnej przedsiębiorczości w obszarze rewitalizacji. Niezbędne jest tworzenie warunków sprzyjających powstawaniu i trwałości działalności gospodarczej, szczególnie mikro- i małych przedsiębiorstw. Rekomenduje się wdrażanie programów wsparcia dla lokalnych firm, m.in. poprzez doradztwo, działania promujące lokalne produkty i usługi, uproszczone procedury administracyjne oraz inwestycje w infrastrukturę przestrzeni publicznych, które mogą stymulować popyt i aktywność usługową.

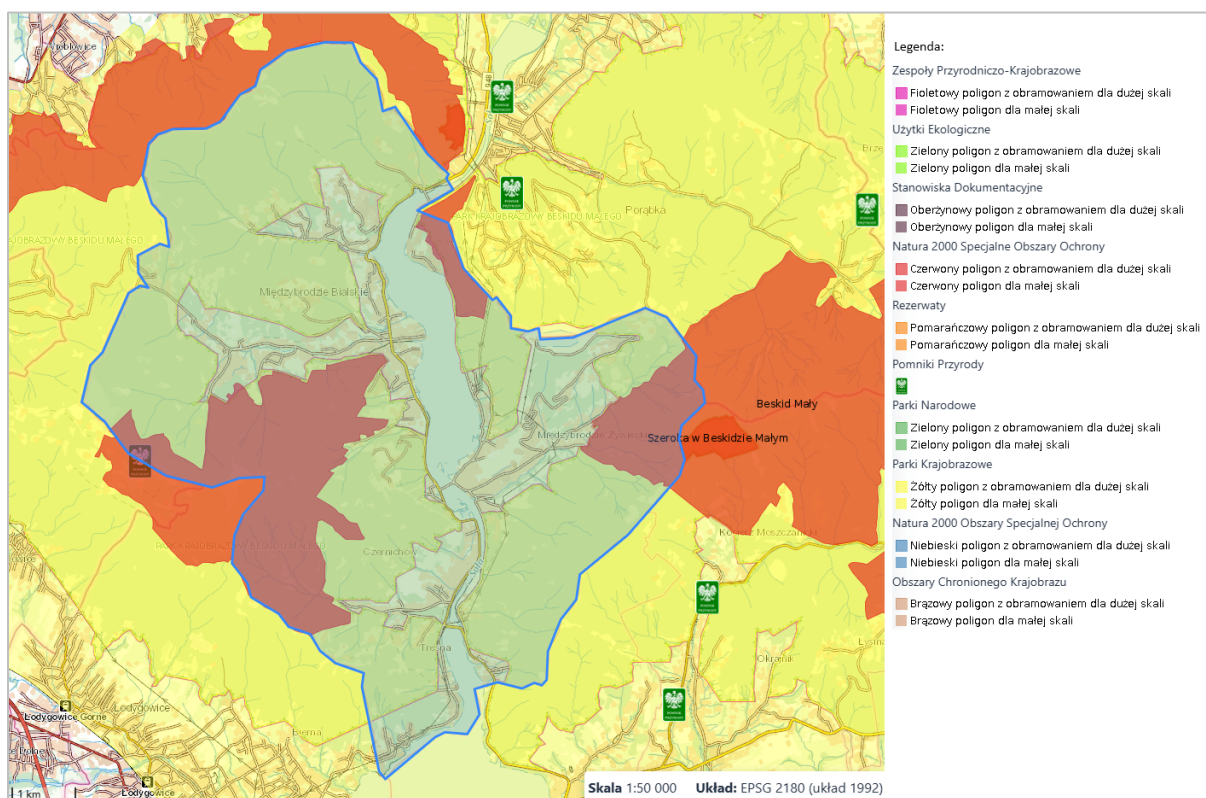
Potencjał rozwoju przedsiębiorczości lokalnej upatruje się w szczególności w podobszarze nr 15, który ze względu na położenie nad Jeziorem Międzybrodzkim może rozwijać działalność związaną z turystyką, rekreacją i usługami sezonowymi. W tym kontekście ważne będzie również przygotowanie kadr – poprzez lokalne działania edukacyjne i aktywizacyjne – oraz wzmacnianie kompetencji mieszkańców w kierunku samozatrudnienia, ekonomii społecznej i adaptacji do zmian rynku pracy.

2.2.3 Sfera środowiskowa

Sfera środowiskowa stanowi istotny element diagnozy obszaru rewitalizacji, ponieważ wpływa zarówno na jakość życia mieszkańców, jak i na atrakcyjność przestrzeni dla odwiedzających. Gmina Czernichów, położona w Beskidzie Małym, wyróżnia się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Znaczna część jej obszaru objęta jest różnymi formami ochrony środowiska, co sprzyja zachowaniu bioróżnorodności i naturalnego charakteru gminy. Poniżej przedstawiono obowiązujące formy ochrony przyrody na jej terenie:

- Park Krajobrazowy Beskidu Małego,
- ECONET - obszar gminy znajduje się w zasięgu sieci ekologicznej,
- ECONET-PL - specjalny obszar ochrony siedlisk
- NATURA 2000 PLH240023 „Beskid Mały”
- Punktowe i małoobszarowe formy ochrony – na terenie gminy brak jest obiektów objętych taką ochroną. Przy północnej granicy gminy, na terenie gminy Porąbka, na zboczu Hrobaczej łąki, znajduje się rezerwat starobuczyny „Zasolnica”.

Rysunek 15. Formy ochrony przyrody występujące na obszarze Gminy Czernichów

Źródło: Serwis www.geoportal.gov.pl

Średnia roczna suma opadów na terenie powiatu zależy od wysokości nad poziomem morza i wynosi od 800 do 1100 mm na niższych wysokościach oraz od 1400 do 1800 mm w wyższych partiach terenu. Największe opady notowane są w miesiącach letnich (czerwiec–lipiec), natomiast najmniejsze w zimowych (styczeń–luty). Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, podobszary rewitalizacji nr 5 i 15 są narażone na występowanie powodzi.

Legenda:

- Podtopienia**
obszary zagrożone powodzią od wód gruntowych (podtopienia)
- Mapa zagrożenia powodziowego**
OSZP 1% z map zagrożenia powodziowego od strony morza
OSZP 1% z map zagrożenia powodziowego od strony rzeki
- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi zniszczenie budowli piętrzących**
ONNP zniszczenie budowli piętrzących
- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi rzeczne**
ONNP rzeczne
- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi od strony morza**
ONNP od strony morza
- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi**
ONNP od strony morza

Skala 1:50 000 Układ: EPSG 2180 (układ 1992)

W ramach dalszej analizy sfery środowiskowej zbadano zjawiska istotne z punktu widzenia zagrożeń dla zdrowia mieszkańców oraz stanu środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem obecności odpadów niebezpiecznych oraz poziomu segregacji odpadów komunalnych.

53

Tabela 30. Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia przypadająca na 1 mieszkańca danego obszaru (kg/osobę)	Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia przypadająca na 1 mieszkańca danego obszaru (kg/osobę) na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	975,21	262,15
Podobszar nr 12	492	1985,53	403,56
Podobszar nr 15	409	864,10	211,27
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	3 824,84	300,46
Gmina Czernichów	6 228	15 060,36	241,82
Obszar gminy (bez OR)	5 355	11 235,52	209,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Drugim zbadanym aspektem była segregacja odpadów komunalnych. Do oceny wykorzystano wskaźnik liczby nieruchomości prowadzących selektywną zbiórkę odpadów na 100 mieszkańców. Średni wskaźnik dla obszaru rewitalizacji wyniósł 47,76, co jest wartością niższą niż średnia dla całej gminy (49,10). W podobszarach nr 5 i 12 sytuacja jest szczególnie niekorzystna – odpowiednio 27,69 i 33,33 nieruchomości segregujących odpady na 100 mieszkańców. Jedynie w podobszarze nr 15 osiągnięto bardzo dobry wynik – 83,37 nieruchomości na 100 mieszkańców, co może wskazywać na wyższy poziom świadomości ekologicznej wśród mieszkańców tej części obszaru rewitalizacji.

Tabela 31. Segregacja odpadów – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Ilość nieruchomości segregujących odpady	Ilość nieruchomości segregujących odpady na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	103	27,69
Podobszar nr 12	492	164	33,33
Podobszar nr 15	409	341	83,37
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	608	47,76
Gmina Czernichów	6 228	3 058	49,10
Obszar gminy (bez OR)	5 355	2 450	45,75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Sfera środowiskowa na obszarze rewitalizacji Gminy Czernichów odgrywa istotną rolę zarówno w kontekście jakości życia mieszkańców, jak i atrakcyjności przestrzeni. Obszar charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi i objęty jest różnymi formami ochrony środowiska, m.in. siecią Natura 2000 i Parkiem Krajobrazowym Beskidu Małego. Jednocześnie na obszarze rewitalizacji występują istotne problemy środowiskowe, takie jak podwyższone zagrożenie powodziowe w podobszarach nr 5 i 15 oraz duże nagromadzenie wyrobów zawierających azbest, szczególnie

w podobszarze nr 12. Dodatkowo, na tle całej gminy, odnotowano niższy poziom segregacji odpadów w dwóch z trzech podobszarów rewitalizacji. Wyniki analizy wskazują na potrzebę kontynuowania działań związanych z usuwaniem materiałów niebezpiecznych i intensyfikację działań edukacyjnych w zakresie gospodarki odpadami. Działania te będą istotne nie tylko dla poprawy stanu środowiska, ale również dla zwiększenia atrakcyjności i bezpieczeństwa analizowanych terenów.

2.2.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów jest położony w korzystnej lokalizacji względem większych ośrodków miejskich: ok. 10 km od Żywca, 25 km od Bielska-Białej, 55 km od Katowic oraz 90 km od Krakowa. Przez gminę przebiega droga wojewódzka 948, która pełni funkcję głównej osi transportowej, łącząc poszczególne miejscowości z sąsiednimi miastami. Dodatkowo sieć dróg powiatowych biegnących przez centralne części wsi stanowi część historycznych traktów komunikacyjnych w Beskidach. Pomimo dogodnego położenia i funkcjonującej sieci drogowej, problemem mieszkańców – zwłaszcza obszaru rewitalizacji – jest wykluczenie komunikacyjne wynikające z ograniczonego dostępu do transportu zbiorowego i braku przystanku kolejowego na terenie gminy. Szczególnie dotyczy to osoby starsze, młodzież oraz mieszkańców nieposiadających prawa jazdy lub własnego środka transportu.

Całkowita długość dróg w Gminie Czernichów wynosi 113,62 km, z czego na obszar rewitalizacji przypada 31,51 km, co stanowi 27,83% ogółu. Najniższy wskaźnik długości dróg w przeliczeniu na 100 mieszkańców odnotowano w podobszarze nr 12 (1,50), zaś najwyższy – znacznie powyżej średniej gminnej (1,82) – w podobszarze nr 15 (4,28). Analizie poddano również ogólny stan dróg. Zdiagnozowano zły stan infrastruktury drogowej jedynie w podobszarze nr 5, co wymaga podjęcia działań remontowych.

Tabela 32. Drogi – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Długość dróg (w km)	Długość dróg (w km) na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	6,63	1,78
Podobszar nr 12	492	7,37	1,50
Podobszar nr 15	409	17,51	4,28
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	31,51	2,48
Gmina Czernichów	6 228	113,62	1,82
Obszar gminy (bez OR)	5 355	82,11	1,53

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

W ramach diagnozy sfery przestrzenno-funkcjonalnej przeanalizowano także dostępność do infrastruktury kanalizacyjnej. W całej gminie 2 085 gospodarstw domowych korzysta ze zbiorczych

systemów odprowadzania ścieków, w tym 373 na obszarze rewitalizacji. Wskaźnik ten dla całego obszaru rewitalizacji (29,30 na 100 mieszkańców) pozostaje niższy niż średnia dla całej gminy (33,48). Najmniej korzystna sytuacja występuje w podobszarze nr 5 (18,82), a najlepsza w podobszarze nr 15 (38,39), co wskazuje na potrzebę dalszej rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej w wybranych częściach gminy).

Tabela 33. Zbiornice systemy odprowadzania ścieków – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Ilość gospodarstw domowych korzystających ze zbiorczych systemów odprowadzania ścieków	Ilość gospodarstw domowych korzystających ze zbiorczych systemów odprowadzania ścieków na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	70	18,82
Podobszar nr 12	492	146	29,67
Podobszar nr 15	409	157	38,39
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	373	29,30
Gmina Czernichów	6 228	2 085	33,48
Obszar gminy (bez OR)	5 355	1 712	31,97

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Kolejnym analizowanym zagadnieniem była obecność obiektów zabytkowych. Na terenie gminy znajduje się 61 obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, z czego 12 znajduje się na obszarze rewitalizacji, co stanowi niemal 20% wszystkich zabytków gminy. Mimo że wskaźnik liczby zabytków na 100 mieszkańców dla obszaru rewitalizacji (0,94) jest nieco niższy niż średnia dla całej gminy (0,98), wysoka koncentracja obiektów zabytkowych – często w złym stanie technicznym – stanowi wyzwanie dla budżetu gminy i możliwości ich zachowania.

Tabela 34. Zabytki – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba ludności ogółem	Liczba obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków	Liczba obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków na 100 mieszkańców obszaru
Podobszar nr 5	372	3	0,81
Podobszar nr 12	492	5	1,02
Podobszar nr 15	409	4	0,98
Obszar rewitalizacji łącznie	1 273	12	0,94
Gmina Czernichów	6 228	61	0,98
Obszar gminy (bez OR)	5 355	49	0,92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Dodatkowo przeprowadzono analizę jakościową infrastruktury technicznej, koncentrując się na stanie budynków komunalnych oraz lokalnej sieci drogowej. W obszarze rewitalizacji nie znajduje się żaden lokal komunalny. W całej gminie funkcjonują jedynie 3 mieszkania komunalne, wszystkie poza

obszarem rewitalizacji, co wskazuje na wyraźne braki w dostępności tego typu zasobu mieszkaniowego. Ich stan techniczny, jak również brak środków na modernizację, ograniczają możliwości gminy w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu mieszkaniowemu.

Tabela 35. Mieszkania komunalne – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów

Obszar	Liczba mieszkań komunalnych na 1000 mieszkańców	Liczba mieszkań komunalnych wymagających remontu
Podobszar nr 5	0	0
Podobszar nr 12	0	0
Podobszar nr 15	0	0
Obszar rewitalizacji łącznie	0	0
Gmina Czernichów	0,13	3
Obszar gminy (bez OR)	0,13	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czernichów wg stanu na 31.12.2022

Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej wskazuje, że pomimo dogodnego położenia geograficznego i rozbudowanej sieci drogowej, obszar rewitalizacji Gminy Czernichów mierzy się z szeregiem istotnych wyzwań. Do najważniejszych należy ograniczony dostęp do transportu publicznego, nierównomierny rozwój infrastruktury kanalizacyjnej oraz niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych. Obecność licznych obiektów zabytkowych, choć stanowi potencjał rozwojowy, generuje także istotne potrzeby inwestycyjne w zakresie ich ochrony. Identyfikacja tych problemów stanowi punkt wyjścia do planowania skutecznych działań rewitalizacyjnych w przyszłości.

2.2.5 Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – opinia mieszkańców

Wraz z rozpoczęciem prac nad opracowaniem projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czernichów do roku 2030, rozpoczęto proces zbierania opinii mieszkańców na temat dostrzeganych przez nich problemów oraz ich przyczyn. Celem tych działań było jak najdokładniejsze określenie kierunków rewitalizacji, które będą odzwierciedlały rzeczywiste potrzeby lokalnej społeczności i trafnie odpowiadały na zidentyfikowane wyzwania.

W dniach od 19 grudnia 2024 r. do 22 stycznia 2025 r. przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy. Celem ankiety było poznanie opinii na temat warunków i jakości życia, występujących problemów społecznych oraz kierunków rozwoju w kontekście planowanej rewitalizacji. Formularze udostępniono zarówno w wersji papierowej (w Urzędzie Gminy oraz za pośrednictwem sołtysów), jak i w wersji elektronicznej – do samodzielnego wypełnienia online.

Ankiety miały charakter indywidualny i anonimowy, przy czym respondenci wypełniali podstawową metryczkę. Łącznie zebrano 6 odpowiedzi. Większość respondentów (66,67%) stanowili mieszkańcy w wieku 35–44 lata, przy czym żadna ankieta nie została wypełniona przez osoby poniżej 25. roku

życia. Połowę ankietowanych stanowiły kobiety, a 83,33% – osoby zamieszkałe poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji.

W odpowiedziach wskazywano na występowanie szeregu problemów społecznych i infrastrukturalnych dotyczących poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Zakres i intensywność występowania trudności różniły się w zależności od lokalizacji.

Wśród problemów, które w znacznym i umiarkowanym stopniu dotyczą podobszar nr 5 – część sołectwa Czernichów (ulice: Boczna, Brzozowa, Grabowa, Handlowa, Leśna, Łąkowa, Myśliwska, Piekarska, Pochyła, Sanitarna, Spacerowa, Stroma, Toczów, Wędkarska, Widokowa, Żywiecka od nr 49), wskazywano kolejno:

- Brak lub zły stan terenów inwestycyjnych (66,67 %);
- Brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw (66,67 %);
- Brak ścieżek rowerowych (66,67 %);
- Niedostateczna ilość miejsc parkingowych (66,67 %);
- Bezrobocie (50,0 %);
- Problem osób starszych, chorych, czy niepełnosprawnych (50,0 %);
- Brak lub niedobór organizacji i instytucji społecznych pomagających mieszkańcom (50,0 %);
- Niewystarczająca baza kulturalno-oświatowa (50,0 %);
- Brak miejsc pracy (50,0 %);
- Problemy z przyciągnięciem strategicznych inwestorów (50,0 %);
- Niewielka ilość (mała aktywność) małych i średnich przedsiębiorstw (50,0 %);
- Brak poczucia bezpieczeństwa w okolicy zamieszkania (50,0 %);
- Słaba dostępność do obiektów infrastruktury społecznej (33,33 %);
- Emigracja z gminy młodych i wykształconych osób (33,33 %);
- Niewystarczająca ilość i niski standard mieszkań (33,33 %);
- Niska estetyka i funkcjonalność otoczenia – niska jakość urządzeń małej architektury (33,33 %);
- Słaba dostępność do kompleksowej infrastruktury technicznej (33,33 %);
- Brak terenów zielonych i spacerowych, boisk, placów zabaw (33,33 %);
- Niezadawalający stan techniczny budynków (33,33 %);
- Niewystarczająca ilość i niski standard mieszkań (33,33 %);
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (16,67 %);
- Brak lub zbyt mała ilość połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami (16,67 %);

- Zły stan komunikacji i bezpieczeństwa w ruchu drogowym (16,67 %);
- Brak lub utrudniony dostęp do mediów i nowoczesnych technologii (16,67 %);
- nierozwiązany problem z gospodarką odpadami, gospodarką wodno-ściekową (16,67 %);
- Występowanie azbestowych pokryć dachowych i jakość powietrza atmosferycznego (16,67 %);
- Brak lub słaba aktywność ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych w pobliżu miejsca zamieszkania (16,67 %).

Wśród problemów, które w znacznym i umiarkowanym stopniu dotyczą podobszar nr 12 – część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Bielska nr nieparzyste od 69 oraz nr parzyste od 74, Fiołków, Flisków, Jastrzębia, Jędrusi, Kołodzieja, Krótka, Łazowa, Łosiowa, Łubinowa, Oazowa, Pagórek, Panoramiczna, Piękna, Pogodna, Walusiów, Wierzbowa, Wiśniowa, Wojtasów, Wolfów), wskazywano kolejno:

- Problem osób starszych, chorych, czy niepełnosprawnych (66,67 %);
- Brak ścieżek rowerowych (66,67 %);
- Brak terenów zielonych i spacerowych, boisk, placów zabaw (66,67 %);
- Niedostateczna ilość miejsc parkingowych (66,67 %);
- Emigracja z gminy młodych i wykształconych osób (50,0 %);
- Brak lub niedobór organizacji i instytucji społecznych pomagających mieszkańcom (50,0 %);
- Niewystarczająca baza kulturalno-oświatowa (50,0 %);
- Brak lub zły stan terenów inwestycyjnych (50,0 %);
- Problemy z przyciągnięciem strategicznych inwestorów (50,0 %);
- Brak lub zbyt mała ilość połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami (50,0 %);
- Niewystarczająca ilość i niski standard mieszkań (50,0 %);
- Niewielka ilość (mała aktywność) małych i średnich przedsiębiorstw (50,0 %);
- Niska estetyka i funkcjonalność otoczenia – niska jakość urządzeń małej architektury (50,0 %);
- Zły stan komunikacji i bezpieczeństwa w ruchu drogowym (50,0 %);
- Brak instytucji, organizacji integrujących mieszkańców sołectw (50,0 %);
- Niewystarczająca ilość i niski standard mieszkań (50,0 %);
- Bezrobocie (33,33 %);
- Brak miejsc pracy (33,33 %);
- Brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw (33,33 %);
- Słaba dostępność do kompleksowej infrastruktury technicznej (33,33 %);

- Brak lub utrudniony dostęp do mediów i nowoczesnych technologii (33,33 %);
- Brak lub słaba aktywność ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych w pobliżu miejsca zamieszkania (33,33 %);
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (16,67 %);
- Zły stan zabytków (16,67 %);
- Nerozwieszany problemy z gospodarką odpadami, gospodarką wodno-ściekową (16,67 %);
- Występowanie azbestowych pokryć dachowych i jakość powietrza atmosferycznego (16,67 %).

Wśród problemów, które w znacznym i umiarkowanym stopniu dotyczą podobszar nr 15 – część sołectwa Międzybrodzie Bialskie (ulice: Alojzego Koniora, Do Suchego, Energetyków, Górska, Graniczna, Groń, Jutrzenki, Kosarzyska, Kosowska, Leszczynowa, Leśna, Łabędzia, Łagodna, Łazki, Łączka, Łączna, Łęgowa, Łukowa, Mała, Miła, Modrzewiowa, Nowa, Przyjaźni, Słoneczna, Stroma, Szczytowa, Zamkowa, Zaobłazie, Zaporowa, Zasolnica, Źródłana, Żywiecka od nr 223)., wskazywano kolejno:

- Emigracja z gminy młodych i wykształconych osób (66,67 %);
- Brak miejsc pracy (66,67 %);
- Brak lub zły stan terenów inwestycyjnych (66,67 %);
- Problemy z przyciągnięciem strategicznych inwestorów (66,67 %);
- Niewielka ilość (mała aktywność) małych i średnich przedsiębiorstw (66,67 %);
- Brak terenów zielonych i spacerowych, boisk, placów zabaw (66,67 %);
- Niedostateczna ilość miejsc parkingowych (66,67 %);
- Słaba dostępność do obiektów infrastruktury społecznej (50,0 %);
- Brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw (50,0 %);
- Niska estetyka i funkcjonalność otoczenia – niska jakość urządzeń małej architektury (50,0 %);
- Brak ścieżek rowerowych (50,0 %);
- Niewystarczająca baza kulturalno-oświatowa (33,33 %);
- Brak lub zbyt mała ilość połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami (33,33 %);
- Niewystarczająca ilość i niski standard mieszkań (33,33 %);
- Brak instytucji, organizacji integrujących mieszkańców sołectw (33,33 %);
- Brak lub słaba aktywność ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych w pobliżu miejsca zamieszkania (33,33 %);
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (16,67 %);

- Bezrobocie (16,67 %);
- Problem osób starszych, chorych, czy niepełnosprawnych (16,67 %);
- Zły stan zabytków (16,67 %);
- Słaba dostępność do kompleksowej infrastruktury technicznej (16,67 %);
- Niewystarczająca ilość i niski standard mieszkań (16,67 %);
- nierozwiązany problemy z gospodarką odpadami, gospodarką wodno-ściekową (16,67 %);
- Występowanie azbestowych pokryć dachowych i jakość powietrza atmosferycznego (16,67 %).

Mieszkańcy gminy Czernichów wymieniali również niżej wymienione problemy wskazujące na degradację przestrzeni podobszaru rewitalizacji nr 5:

- Nieostatecznie rozwinięta sieć wodociągowa;
- Bark pobocza na ul. Spacerowej;
- Zanieczyszczenie środowiska (zaśmiecenie).

Natomiast dla podobszaru rewitalizacji nr 12 mieszkańcy wymieniali niżej wymienione problemy:

- Brak chodników i poboczy;
- Na części dróg brak oświetlenia ulicznego;
- Zanieczyszczenie środowiska (zaśmiecenie).

Z kolei dla podobszaru nr 15 wymienione zostały następujące problemy:

- Brak chodników i poboczy;
- Nieostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna;
- Brak lub niewystarczające oświetlenie uliczne;
- Zanieczyszczenie środowiska (zaśmiecenie);
- Brak barierek zabezpieczających uskoki;
- Brak placu zabaw dla dzieci;
- Nieuregulowane własności dróg.

Przeprowadzone badania ankietowe, mimo ograniczonej liczby respondentów, pozwoliły na identyfikację kluczowych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych wskazywanych przez mieszkańców Gminy Czernichów, w tym szczególnie obszaru rewitalizacji. Opinie mieszkańców jednoznacznie potwierdzają zasadność wyznaczenia obszaru rewitalizacji i wskazują na konieczność podjęcia działań zmierzających do poprawy jakości życia oraz zwiększenia atrakcyjności przestrzeni publicznej.

Wnioski z badania ankietowego można ująć w następujących punktach:

1. Występowanie barier gospodarczych - respondenci najczęściej wskazywali na brak terenów inwestycyjnych, niską aktywność małych i średnich przedsiębiorstw, brak wsparcia dla lokalnego biznesu oraz trudności w przyciąganiu strategicznych inwestorów. Problemy te były szczególnie wyraźne w podobszarach nr 5 i 15, co wskazuje na potrzebę pobudzenia lokalnej przedsiębiorczości i tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi działalności gospodarczej.
2. Niewystarczająca infrastruktura techniczna i społeczna - w badaniu wielokrotnie podkreślano brak chodników, poboczy, oświetlenia ulicznego, placów zabaw, terenów zielonych i ścieżek rowerowych. Mieszkańcy zwracali również uwagę na niedostateczną liczbę miejsc parkingowych, niski standard mieszkań oraz słabą dostępność infrastruktury społecznej – zwłaszcza w zakresie kultury i rekreacji.
3. Problemy społeczne i demograficzne - w każdym z podobszarów uwidoczniono problemy związane z bezrobociem, emigracją młodych i wykształconych osób oraz brakiem miejsc pracy. Zwracano również uwagę na potrzeby osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami oraz niewystarczające wsparcie organizacyjne dla osób potrzebujących pomocy.
4. Niska jakość przestrzeni publicznych - respondenci ocenili estetykę i funkcjonalność przestrzeni jako niską, wskazując na zły stan techniczny budynków, zaśmiecenie, brak urządzeń małej architektury oraz niedoinwestowanie w infrastrukturę komunalną. Wskazano także na obecność wyrobów zawierających azbest i inne problemy środowiskowe.
5. Komunikacja i dostępność transportowa - mieszkańcy podkreślali trudności komunikacyjne – zarówno wewnętrzne (zły stan dróg, brak chodników), jak i zewnętrzne (ograniczona liczba połączeń z innymi miejscowościami, brak przystanku PKP). Problemy te w istotny sposób wpływają na codzienne funkcjonowanie, szczególnie osób nieposiadających własnego środka transportu.
6. Ograniczona aktywność społeczna i integracja lokalna - wielu respondentów wskazało na brak instytucji i organizacji społecznych integrujących mieszkańców. Niska aktywność społeczna może być konsekwencją zarówno braku infrastruktury, jak i niewystarczającej liczby inicjatyw lokalnych.

2.2.6 Lokalne potencjały występujące na obszarze rewitalizacji

Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów, pomimo zidentyfikowanych problemów, posiada szereg istotnych atutów, które stanowić mogą solidną podstawę do zaplanowania skutecznych i zintegrowanych działań naprawczych. Potencjał ten wynika zarówno z czynników wewnętrznych, jak

i zewnętrznych, a jego optymalne wykorzystanie powinno być jednym z kluczowych założeń części operacyjnej Gminnego Programu Rewitalizacji.

Kapitał społeczny i ludzki

Podstawowym zasobem rozwojowym obszaru rewitalizacji są jego mieszkańcy. Pomimo trudnej sytuacji demograficznej (starzenie się społeczeństwa, niska aktywność zawodowa i edukacyjna), tkwi w nich znaczący, acz dotąd niewykorzystany potencjał. Dotyczy to w szczególności osób bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej, które mogą być objęte działaniami aktywizującymi (np. szkolenia, doradztwo, reintegracja zawodowa i społeczna). Równie ważne będzie tworzenie narzędzi wspierających samopomoc i integrację lokalną, w tym poprzez wzmocnienie organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich, szczególnie w podobszarach, w których ich brakuje (nr 12 i 15).

Starzenie się społeczeństwa, choć postrzegane jako wyzwanie, może stać się również szansą na rozwój usług senioralnych i międzypokoleniowych. Istnieje potrzeba adaptacji przestrzeni publicznych oraz oferty usługowej do potrzeb seniorów, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, rozwój infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej oraz wsparcie opieki środowiskowej.

Potencjał gospodarczy

Pomimo stosunkowo niskiej aktywności gospodarczej w niektórych podobszarach (szczególnie nr 5), dane pokazują, że obszar rewitalizacji posiada potencjał do rozwoju mikro- i małych przedsiębiorstw. Wyróżnia się tu podobszar nr 15, w którym wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców jest najwyższy w całej gminie.

Atrakcyjne położenie w pobliżu Jeziora Międzybrodzkiego oraz bliskość szlaków turystycznych i ośrodków sportowych czyni obszar rewitalizacji dogodnym miejscem dla rozwoju usług turystycznych i rekreacyjnych. Ten kierunek może stanowić alternatywę dla osłabionego sektora przemysłowego i wpływać pozytywnie na aktywizację zawodową mieszkańców.

Infrastruktura techniczna i przestrzeń

Obszar rewitalizacji cechuje się korzystnym położeniem komunikacyjnym w stosunku do większych ośrodków miejskich (Bielsko-Biała, Żywiec, Katowice). Choć obecnie występują deficyty w dostępności transportu publicznego, istnieje możliwość rozwoju alternatywnych form mobilności (np. rowerowej), co przyczyni się do poprawy integracji przestrzennej i jakości życia.

Ponadto obszar posiada znaczne zasoby terenów zielonych, a także obiektów o wartościach kulturowych (zabytki). Modernizacja i rewaloryzacja tych przestrzeni może przynieść pozytywne efekty zarówno społeczne, jak i gospodarcze.

Potencjał środowiskowy i turystyczny

Gmina Czernichów położona jest na obszarze o wybitnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych (Beskid Mały, NATURA 2000, Park Krajobrazowy). Czyste powietrze, zasoby wodne i tereny zielone sprzyjają rozwojowi funkcji wypoczynkowej, rekreacyjnej i prozdrowotnej.

Obszar rewitalizacji może stać się częścią zintegrowanej oferty turystycznej gminy, pod warunkiem poprawy jego estetyki, bezpieczeństwa oraz dostępności. Rozwój turystyki może również wspierać lokalną gospodarkę poprzez tworzenie miejsc pracy oraz zwiększenie popytu na lokalne produkty i usługi.

Synergia działań twardych i miękkich

Pełne wykorzystanie lokalnych potencjałów wymaga realizacji skoordynowanych działań, które łączyć będą inwestycje infrastrukturalne z działaniami społecznymi. Tylko kompleksowe podejście pozwoli na trwałą poprawę sytuacji życiowej mieszkańców, a tym samym wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego.

W szczególności należy dążyć do:

- aktywizacji zawodowej i społecznej osób biernych, w tym długotrwale bezrobotnych, seniorów oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Niezbędne jest poszerzenie dostępu do działań aktywizacyjnych, edukacyjnych i integracyjnych, które mogą przyczynić się do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i gospodarczym gminy;
- rewitalizacji zdegradowanych przestrzeni publicznych i terenów zielonych, z uwzględnieniem poprawy ich estetyki, funkcjonalności oraz dostępności. Przekształcenie zaniedbanych miejsc w atrakcyjne, bezpieczne i przyjazne przestrzenie do wypoczynku, spotkań i aktywności społecznej może znacząco wpłynąć na poprawę jakości życia lokalnych społeczności;
- poprawy dostępności komunikacyjnej, zarówno poprzez modernizację infrastruktury drogowej, jak i zwiększenie mobilności mieszkańców. Działania te powinny koncentrować się na przeciwdziałaniu wykluczeniu transportowemu oraz na ułatwieniu dojazdu do miejsc pracy, edukacji i usług publicznych;
- rozwoju usług społecznych odpowiadających na potrzeby różnych grup wiekowych, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów oraz wspierania więzi międzypokoleniowych. Ważne

jest tworzenie przestrzeni i oferty sprzyjających integracji społecznej, aktywizacji oraz budowaniu solidarności lokalnej;

- wzmacniania lokalnej przedsiębiorczości i inicjatyw obywatelskich, poprzez tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju mikroprzedsiębiorstw, działalności usługowej, a także organizacji społecznych. Szczególny nacisk należy położyć na rozwój kompetencji mieszkańców oraz promowanie postaw aktywnych i zaangażowanych;
- zrównoważonego wykorzystania potencjału środowiskowego i kulturowego, w sposób sprzyjający zarówno ochronie przyrody, jak i rozwojowi funkcji turystycznych, rekreacyjnych oraz edukacyjnych. Podkreślenie tożsamości lokalnej i promocja walorów krajobrazowych mogą przyczynić się do trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru.

2.3 Synteza diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji

W celu podsumowania pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji posłużono się analizą SWOT, tj. metodą umożliwiającą kompleksową analizę strategiczną sytuacji na danym obszarze, z uwzględnieniem wszystkich istotnych aspektów. Zastosowanie tej metody pozwoliło zrozumieć zidentyfikowane zależności pomiędzy danymi i umożliwiło dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji⁹. Proces definiowania elementów analizy SWOT, jak też identyfikacji problemów i potencjałów na obszarze rewitalizacji przeprowadziła grupa ekspercka, wykorzystując w tym celu również m.in. opinie interesariuszy. Wyniki analiz przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 36. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Mocne strony	Słabe strony
• Atrakcyjne położenie geograficzne – bliskość Jeziora Międzybrodzkiego oraz walorów krajobrazowych Beskidu Małego. • Duży udział terenów objętych ochroną przyrodniczą (Natura 2000, Park Krajobrazowy), co sprzyja rozwojowi turystyki i funkcji prozdrowotnych. • Wysoki poziom przedsiębiorczości w niektórych podobszarach (szczególnie nr 15), mierzony liczbą firm na 100 mieszkańców. • Względnie wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym. • Obecność obiektów zabytkowych o potencjale kulturowym i edukacyjnym. • Korzystne położenie komunikacyjne względem dużych ośrodków miejskich (Żywiec, Bielsko-	• Niekorzystna struktura demograficzna – niski udział dzieci i młodzieży, rosnący udział osób starszych. • Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia i niska aktywność zawodowa. • Niewystarczająca dostępność do usług społecznych, kulturalnych i edukacyjnych. • Brak świetlic, mieszkań komunalnych oraz ograniczona liczba organizacji pozarządowych, szczególnie w podobszarach nr 12 i 15. • Niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym i społecznym. • Zły stan techniczny części przestrzeni publicznych, brak placów zabaw, ścieżek rowerowych, niedobór miejsc parkingowych. • Niska jakość i estetyka otoczenia w wybranych

⁹ Analiza SWOT – technika analityczna pozwalająca na porządkowaniu danych, dotyczących problemu w czterech kategoriach czynników strategicznych: S (Strengths) – mocne strony, W (Weaknesses) – słabe strony, O (Opportunities) – szanse, T (Threats) – zagrożenia.

Biała, Katowice).	lokalizacjach. - Ograniczona dostępność transportu publicznego oraz infrastruktury technicznej (kanalizacja, oświetlenie, pobocza). - Wysoka masa azbestu przypadająca na 100 mieszkańców, szczególnie w podobszarze nr 12. - Problemy z gospodarką odpadami i niski poziom selektywnej zbiórki w części obszaru.
Szanse	Zagrożenia
- Możliwość rozwoju turystyki lokalnej i agroturystyki w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe. - Integracja przestrzeni publicznych wokół funkcji społecznych, edukacyjnych i rekreacyjnych. - Rozwój usług dla seniorów oraz wspierających relacje międzypokoleniowe. - Poszerzenie oferty edukacyjnej i kulturalnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych. - Możliwość zwiększenia liczby miejsc pracy dzięki rozwojowi sektora usług i turystyki sezonowej. - Poprawa spójności komunikacyjnej dzięki rozwojowi alternatywnych form mobilności (rowery, transport na żądanie). - Rewitalizacja terenów zdegradowanych w kierunku przestrzeni aktywności społecznej i lokalnego rozwoju. - Zwiększenie aktywności mieszkańców poprzez wsparcie lokalnych inicjatyw i organizacji społecznych. - Możliwość pozyskiwania funduszy zewnętrznych na działania infrastrukturalne i społeczne.	- Pogłębianie się negatywnych trendów demograficznych (starzenie się, odpływ młodych). - Utrzymywanie się bierności zawodowej, szczególnie wśród osób długotrwale bezrobotnych. - Brak wystarczającej infrastruktury wspierającej lokalną integrację i aktywizację społeczną. - Niska odporność lokalnych przedsiębiorstw na zmiany rynkowe – ryzyko upadłości i dalszego ograniczenia aktywności gospodarczej. - Zanieczyszczenie środowiska i zagrożenia ekologiczne (azbest, niska segregacja odpadów, zagrożenie powodziowe). - Ryzyko wzrostu kosztów utrzymania zabytków i infrastruktury technicznej bez zapewnienia trwałych źródeł finansowania. - Nasilenie wykluczenia transportowego wśród osób starszych i dzieci. - Ograniczony dostęp do przestrzeni publicznych o wysokiej jakości funkcjonalnej i estetycznej.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 37. Pogłębiona diagnoza problemów i potencjałów obszaru rewitalizacji

Numer problemu	Opis zidentyfikowanych problemów		Opis potencjału umożliwiającego rozwiązanie zidentyfikowanych problemów
P1	Niski poziom integracji społecznej	⇒	Oferta i potencjał kadrowy jednostek samorządowych i organizacji pozarządowych
P2	Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców	⇒	Oferta i potencjał kadrowy jednostek samorządowych i organizacji pozarządowych
P3	Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców	⇒	Zapotrzebowanie mieszkańców na aktywne i twórcze zagospodarowanie czasu wolnego
P4	Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji	⇒	Zachowana wiedza o historii, tradycji i obyczajach obszaru rewitalizacji, w oparciu o którą można podejmować działania mające na celu kształtowanie tożsamości lokalnej
P5	Nierównowaga w zakresie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy	⇒	Zainteresowanie mieszkańców podniesieniem poziomu umiejętności i kompetencji zawodowych
P6	Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji	⇒	Zainteresowanie mieszkańców podniesieniem poziomu umiejętności i kompetencji zawodowych
P7	Niezaspokojone zapotrzebowanie na	⇒	Obecność terenów zielonych, w których możliwe

	miejsca do spędzania czasu wolnego w czystym, bezpiecznym i zdrowym środowisku		jest zwiększenie bioróżnorodności i stworzenie warunków do wypoczynku dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
P8	Niski poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej	⇒	Wysoki potencjał przestrzeni publicznej, która może zostać odnowiona i zagospodarowana w sposób przyjazny mieszkańcom
P9	Niska świadomość ekologiczna mieszkańców	⇒	Determinacja lokalnego samorządu w poprawie stanu środowiska, jak też w podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców
P10	Postępująca degradacja środowiska przyrodniczego	⇒	Determinacja lokalnego samorządu w poprawie stanu infrastruktury technicznej, służącej mieszkańcom, z poszanowaniem środowiska

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z powyższego zestawienia, na obszarze rewitalizacji liczba identyfikowanych „słabych” stron zdecydowanie przeważa nad liczbą „mocnych stron”, również liczba zdefiniowanych „zagrożeń” jest wyższa niż liczba „szans”. Jednak mimo obecnych deficytów, istnieje szereg możliwości wykorzystania pojawiających się szans, a także neutralizacji zdefiniowanych zagrożeń, przynajmniej w zakresie, który zależny jest od Gminy Czernichów. Program zakłada dążenie do przewyższenia zjawisk kryzysowych przy wykorzystaniu dostępnych potencjałów. Bazując na diagnozie obszaru rewitalizacji zidentyfikowano konkretne potrzeby rewitalizacyjne, które zostały ujęte w poniższej tabeli.

Tabela 38. Zdefiniowane potrzeby obszaru rewitalizacji w Gminie Czernichów

Sfera	Potrzeby
Społeczna	Wzrost poziomu integracji i aktywizacji mieszkańców obszaru rewitalizacji Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi: - P1. Niski poziom integracji społecznej; - P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców. Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: - organizacja wydarzeń na obszarze rewitalizacji, które pozwolą na zacieśnienie więzi wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji, wzmacniając jednocześnie poczucie przynależności do społeczności lokalnej; - wsparcie osób/rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez aktywizację społeczną i zawodową.
	Zapotrzebowanie na większą różnorodność i dostępność oferty spędzania czasu wolnego, dla wszystkich grup wiekowych Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionym problemem rewitalizacyjnym: - P3. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców. Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: - zapotrzebowanie na przestrzeń i infrastrukturę służącą aktywnemu spędzaniu czasu wolnego; - zapotrzebowanie na wydarzenia dedykowane różnym grupom wiekowym, w tym młodzieży i seniorom.
	Wzrost poziomu poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionym problemem rewitalizacyjnym: P4. Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: - organizacja wydarzeń, które pozwolą na poznanie mieszkańcom obszaru rewitalizacji przeszłości swoich miejscowości oraz dziedzictwa niematerialnego.

Gospodarcza	Pobudzenie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi: - P5. Nierównowaga w zakresie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy; - P6. Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji. Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: - rozwój współpracy między samorządem, a biznesem; - rozwój kompetencji i umiejętności u mieszkańców obszaru rewitalizacji, które ułatwią podjęcie pracy na lokalnym rynku pracy. - poprawa kompetencji i umiejętności pracowników samorządowych współpracujących z przedsiębiorcami; - rozwój infrastruktury i punktów usługowo-handlowych wokół miejsc posiadających potencjał turystyczny.
Przestrzenno-funkcyjna	Rozwój infrastruktury służącej zaspokojeniu potrzeb społecznych mieszkańców Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionym problemem rewitalizacyjnym: - P7. Niezaspokojone zapotrzebowanie na miejsca do spędzania czasu wolnego w czystym, bezpiecznym i zdrowym środowisku; Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: - rozwój/modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (boiska, siłownie zewnętrzne, place zabaw, altany) - nadanie nowych funkcji istniejącym, zdegradowanym budynkom gminnym; - adaptacja obiektów na potrzeby Urzędu Gminy; - budowa tętni solankowej.
Techniczna	Poprawa jakości infrastruktury na obszarze rewitalizacji Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi: - P8. Niski poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej. Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: - wymiana starych/zdegradowanych urządzeń małej infrastruktury; - poprawa estetyki, bezpieczeństwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji; - dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; - modernizacja zniszczonych/zdegradowanych budynków i przestrzeni i nadanie im nowych funkcji; - poprawa estetyki terenów zielonych.
Środowiskowa	Poprawa stanu środowiska poprzez zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz zwiększenie efektywności energetycznej Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi: - P9. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców. - P10. Postępująca degradacja środowiska przyrodniczego. Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: - organizacja wydarzeń, warsztatów oraz spotkań tematycznych o ekologii; - działania edukacyjne oraz informacyjne wśród mieszkańców z zakresu poszanowania środowiska naturalnego, sposobów na oszczędzanie energii oraz zagrożeń wynikających z zanieczyszczenia środowiska; - usprawnienie systemu zarządzania gospodarką odpadami; - podnoszenie jakości i estetyki terenów zielonych; - wymiana nieefektywnych źródeł grzewczych; - termomodernizacja budynków; - instalacja odnawialnych źródeł energii.

Źródło: Opracowanie własne

3 INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ

3.1 Uspójniona wizja obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów

Podstawą wizji odnoszącej się do stanu obszaru rewitalizacji w Gminie Czernichów – po przeprowadzeniu na niej interwencji rewitalizacyjnej – jest analiza problemów i potrzeb danego terenu wykonana na etapie diagnozy szczegółowej tego terenu.

Działania podejmowane na rzecz rewitalizacji w Gminie Czernichów koncentrują się na kwestiach intensyfikacji wsparcia społecznego, integracji i aktywizacji społecznej wszystkich grup użytkowników obszarów do rewitalizacji, m.in. seniorów i młodzieży, stworzenia mieszkańcom dogodnych warunków do spędzania czasu wolnego w czystym i przyjaznym środowisku. Działania w sferze społecznej wymagały stworzenia lub zmodernizowania odpowiedniej infrastruktury, co częściowo zostało dokonane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023. Na obecnym etapie ważna jest kontynuacja działań miękkich, sprofilowanych do zidentyfikowanych grup odbiorców i ich potrzeb. Istotnym elementem jest także sfera przeobrażeń przestrzennych i poprawa estetyki przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej m.in. w wyniku planowanych prac modernizacyjnych i remontowych.

W proces rewitalizacji zaangażowane zostaną wszystkie lokalne zasoby i potencjały, głównie te, które znajdują się na poszczególnych obszarach do rewitalizacji. Zarówno mieszkańcy, lokalne grupy nieformalne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i lokalny samorząd będą angażować się na rzecz realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Poniżej zaprezentowano uspójnioną, o zintegrowanym i całościowym charakterze, wizję dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Wizja prezentuje stan po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji – po roku 2030, czyli zakończeniu perspektywy obowiązywania GPR.

Dzięki kompleksowej i zintegrowanej interwencji rewitalizacyjnej nastąpi zrównoważony rozwój obszaru rewitalizacji w Gminie Czernichów, który stanie się atrakcyjnym miejscem do mieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej, spędzania wolnego czasu. Zakrojone na dużą skalę działania dopasowane do zindywidualizowanych potrzeb sprawią, że zmniejszy się skala negatywnych zjawisk społecznych, jak i dysproporcja między obszarem rewitalizacji, a pozostałą częścią Gminy Czernichów.

Dopasowanie oferty działań pomocowych do zdiagnozowanych potrzeb osób narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne, doprowadzi do ograniczenia problemów społecznych obszaru rewitalizacji oraz aktywizacji społecznej i zawodowej jej mieszkańców. Z kolei działania o charakterze ogólnoaktywizacyjnym, w tym podkreślające posiadane dziedzictwo niematerialne, pomogą w wykształceniu tożsamości lokalnej, podniosą kapitał społeczny, poziom zaufania społecznego i wpłyną na wzrost zaangażowania lokalnej społeczności w sprawy lokalne.

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, u których wzrośnie poziom kompetencji i umiejętności na skutek uczestnictwa w oferowanych działaniach, będą zakładać i z powodzeniem prowadzić działalność gospodarczą, przyczyniając się do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.

Szeroko rozumiana interwencja przestrzenno-funkcjonalna, obejmująca prace modernizacyjne, nadanie nowych funkcji zdegradowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze, poprawę estetyki przestrzeni publicznej i stanu oraz jakości środowiska poprawi atrakcyjność obszaru rewitalizacji, dzięki czemu mieszkańcy będą mogli swobodnie korzystać ze zmodernizowanej infrastruktury społecznej, turystycznej i sportowo-rekreacyjnej znajdującej się na tym terenie. Obszar rewitalizacji będzie miejscem czystym, funkcjonalnym i przyjaznym.

3.2 Integracja wizji, celów, kierunków działań i przedsięwzięć

Z tak sformułowanej wizji płyną trzy dopełniające się cele, które odnoszą się zarówno do zidentyfikowanych problemów obszaru rewitalizacji, jak i uwzględniają potrzeby jego mieszkańców. Uszczegółowieniem przyjętych celów są wyprowadzone z nich kierunki działań. Siatka celów procesu rewitalizacji i kierunków działań na wyznaczonym obszarze została zaprezentowana poniżej.

Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja

KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji

KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych

KD.1.3 Kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji

Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości

KD.2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców

KD.2.2 Rozwój u mieszkańców umiejętności i kompetencji pożądanых na rynku pracy

Cel 3. Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna w przyjaznym środowisku

KD.3.1 Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej

KD.3.3 Działania służące poprawie stanu i jakości środowiska

Identyfikację wyzwań strategicznych GPR Gminy Czernichów cechuje podejście zintegrowane:

- przyjęte cele i kierunki działań zostały uszeregowane z wnioskami płynącymi z diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji; w ramach diagnozy obszaru rewitalizacji przeanalizowano – w oparciu o dane zastane oraz opinie mieszkańców i informacje pozyskane od pracowników merytorycznych gminy – problemy występujące na tym terenie, a także obecne tu potencjały rozwojowe i na ich podstawie sformułowano potrzeby rewitalizacyjne, zapewniając integrację działań rozwojowych, skoncentrowanych na wyprowadzaniu obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego przy wzmacnianiu jego mocnych stron umożliwiających jego szybszy rozwój;
- zastosowana komplementarność problemowa umożliwiła śledzenie wzajemnych powiązań między negatywnymi zjawiskami obszaru rewitalizacji, analizowanymi w podziale na sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną, co pozwoliło na zdefiniowanie dopełniających się celów, które oddziałują na zidentyfikowane negatywne zjawiska;
- rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały zintegrowane w ramach GPR; do procesu tworzenia interwencji zostali zaproszeni interesariusze procesu rewitalizacji i partnerzy; interwencja rewitalizacyjna objęła różne sektory gospodarki i rozmaite polityki publiczne, umożliwiając stworzenie interwencji zaproponowanej przez rozmaitych interesariuszy procesu rewitalizacji z wykorzystaniem różnorodnych źródeł finansowania projektów.

Poniżej w syntetyczny sposób przedstawiono powiązania między elementami wizji, odpowiadającej na zidentyfikowane problemy obszaru, a celami rewitalizacyjnymi oraz podporządkowanymi im kierunkami działań i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, które w ramach programu zintegrowanego stanowią główną oś interwencji.

Tabela 39. Powiązania między problemami obszaru rewitalizacji, a elementami wizji, celami, kierunkami i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Elementy wizji:
<i>Dopasowanie oferty działań pomocowych do zdiagnozowanych potrzeb osób narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne, doprowadzi do ograniczenia problemów społecznych obszaru rewitalizacji oraz aktywizacji społecznej i zawodowej jej mieszkańców. Z kolei działania o charakterze ogólnoaktywizacyjnym, w tym podkreślające posiadane dziedzictwo niematerialne, pomogą w wykształceniu tożsamości lokalnej, podniosą kapitał społeczny, poziom zaufania społecznego i wpłyną na wzrost zaangażowania lokalnej społeczności w sprawy lokalne.</i>

Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja		
Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
- Niski poziom integracji społecznej - Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców - Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców - Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji	KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych KD.1.3 Kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji	- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym - Jak umiejętnie prowadzić gospodarstwo domowe - Klub Seniora w Gminie Czernichów - Aktywna integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji - Mieszkańcu! Zadbaj o swoją przyszłość - Zajęcia aktywizujące i rozwijające potencjał i przedsiębiorczość - Czernichowski Klub Wolontariusza - Kreatywni i Twórczy Młodzi - Klub młodzieżowy w Gminie Czernichów - Pomoc sąsiedzka - Modernizacja budynku użyteczności publicznej w Czernichowie - Modernizacja placu zabaw przy ul. Żywieckiej - Budowa tętni solankowej - Budowa Skateparku - Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945
Elementy wizji: <i>Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, u których wzrośnie poziom kompetencji i umiejętności na skutek uczestnictwa w oferowanych działaniach, będą zakładać i z powodzeniem prowadzić działalność gospodarczą, przyczyniając się do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.</i>		
Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości		
Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
- Nierównowaga w zakresie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy - Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji	KD.2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców KD.2.2 Rozwój u mieszkańców umiejętności i kompetencji pożądanych na rynku pracy	- Mieszkańcu! Zadbaj o swoją przyszłość - Zajęcia aktywizujące i rozwijające potencjał i przedsiębiorczość - Kreatywni i Twórczy Młodzi - Klub młodzieżowy w Gminie Czernichów

Elementy wizji:		
<i>Szeroko rozumiana interwencja przestrzenno-funkcjonalna, obejmująca prace modernizacyjne, nadanie nowych funkcji zdegradowanej przestrzeni publicznej i infrastrukturze, poprawę estetyki przestrzeni publicznej i stanu oraz jakości środowiska poprawi atrakcyjność obszaru rewitalizacji, dzięki czemu mieszkańcy będą mogli swobodnie korzystać ze zmodernizowanej infrastruktury społecznej, turystycznej i sportowo-rekreacyjnej znajdującej się na tym terenie. Obszar rewitalizacji będzie miejscem czystym, funkcjonalnym i przyjaznym.</i>		
Cel 3. Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna w przyjaznym środowisku		
Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
- Niezaspokojone zapotrzebowanie na miejsca do spędzania czasu wolnego w czystym, bezpiecznym i zdrowym środowisku - Niski poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej - Niska świadomość ekologiczna mieszkańców - Postępująca degradacja środowiska przyrodniczego	KD.3.1 Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej KD.3.3 Działania służące poprawie stanu i jakości środowiska	- EKO mieszkaniac - Adaptacja nowego budynku na potrzeby Urzędu Gminy - Modernizacja budynku użyteczności publicznej w Czernichowie - Modernizacja placu zabaw przy ul. Żywieckiej - Budowa tężni solankowej - Budowa Skateparku - Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945

Źródło: Opracowanie własne

Ujęta w ten sposób wizja stanu obszaru rewitalizacji jest wyzwaniem do realizacji w ramach opracowanego programu rewitalizacji do 2030 r. W przypadku nieosiągnięcia wszystkich założeń, proces rewitalizacji będzie kontynuowany na podstawie uaktualnionej wersji dokumentu.

Podsumowując, przyjęte cele rewitalizacyjne i wynikające z nich kierunki działań, które stanowią odpowiedź na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy, mają charakter zintegrowany, gwarantując całościową i kompleksową interwencję. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą wdrażane na całym obszarze, przyczyniając się do osiągnięcia założonych celów i kierunków. Z dopełniającymi się celami zostały powiązane podstawowe i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne, dodatkowo świadcząc o spójnym charakterze interwencji. Cele i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały ze sobą również powiązane za pomocą odpowiednich wskaźników rezultatu i produktu (patrz ROZDZIAŁY: 4 – PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE, 6 – MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH, 10 – SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY CZERNICHÓW). Takie wytyczenie celów GPR wpisuje się w wymóg art. 36 ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), pozwalając uznać niniejszy program rewitalizacji za strategię IIT.

4 PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

4.1 Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poniższy rozdział zawiera zestawienie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgłoszonych do GPR w sposób oddolny, tj. samodzielnie przez poszczególne grupy interesariuszy, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, a także art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa). Opisy projektów zostały opracowane tak, aby były spójne z wymogami art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji:

„zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”,

a także art. 36 ust. 8 pkt 3 ustawy wdrożeniowej:

„strategia IIT określa w szczególności (...) listę projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami”.

Dzięki takiemu podejściu niniejszy GPR spełnia warunki uznania go za strategię IIT, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej.

„strategii IIT można nie sporządzać, w przypadku gdy dla obszaru, o którym mowa w ust. 2, opracowano i uchwalono w szczególności (...) gminny program rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U.2024.278), o ile zawierają elementy, o których mowa w ust. 8 (art. 36 ust.)”.

Wzajemne powiązania projektów zostały przedstawione w ROZDZIALE 6. MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH, natomiast poniżej opisano sposób wskazania poszczególnych projektów.

Otwarty nabór na propozycje na przedsięwzięcia rewitalizacyjne trwał od 10 do 31 lipca 2024 r. Skierowany był do interesariuszy procesu rewitalizacji w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji (tj. wspólnot mieszkaniowych, przedsiębiorców, podmiotów społecznych, liderów społecznych, grup nieformalnych, aktywistów miejskich) oraz art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy

wdrożeniowej (partnerów społeczno-gospodarczych, podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska, podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji). Celem przeprowadzonego naboru było zaplanowanie interwencji dla obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów, składającej się z oddolnych inicjatyw interesariuszy procesu rewitalizacji, które umieszczono w wykazie przedsięwzięć podstawowych.

Warunki naboru określały, że zgłaszane projekty i inicjatywy powinny być odpowiadać na problemy społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji, w celu wyprowadzenia go z sytuacji kryzysowej. Wymagano również, by projekty i zgłaszane inicjatywy były realizowane na obszarze rewitalizacji.

Zgłoszone przedsięwzięcia zostały zweryfikowane pod kątem formalnym, tj. położenia w granicach obszaru rewitalizacji (lub uzasadnienia ich realizacji poza tym obszarem), powiązania projektów z celami GPR Gminy Czernichów, wykonalności na warunkach deklarowanych przez podmiot zgłaszający oraz skali wpływu na poprawę jakości życia mieszkańców. W wyniku przeprowadzonego naboru, w zapisach GPR ujęto 17 przedsięwzięć podstawowych, przeznaczonych do realizacji na obszarze rewitalizacji oraz 4 przedsięwzięcia uzupełniające. Zapisy przedsięwzięć wynikają ze złożonych przez interesariuszy deklaracji. Wszystkie przedsięwzięcia, które zostały ujęte na liście projektów podstawowych, spełniają warunek poprawy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Opisy przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały opracowane w oparciu o aktualny, faktyczny stan ich przygotowania. W przypadku projektów, które nie posiadały szczegółowej dokumentacji techniczno-budowlanej w momencie naboru, ich opisy zostały ujęte w sposób ogólny, z założeniem doprecyzowania na dalszym etapie wdrażania programu. Odpowiedzialność za deklaracje dotyczące sposobu realizacji projektów, zakładanych celów, szacowanej wartości oraz planowanych do wykorzystania źródeł finansowania przypisywana jest każdorazowo podmiotom zgłaszającym.

W zakresie wartości przedsięwzięć oraz form ich finansowania, zapisy nie definiują ostatecznie rodzaju i źródła finansowania, ponieważ będą one precyzowane każdorazowo przez wnioskodawcę na poziomie dokumentacji technicznej oraz analiz finansowych, wykonywanych na potrzeby aplikowania o zewnętrzne granty.

Szczegółowe zestawienie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiono poniżej.

1. Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

Przedsięwzięcie 1	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P1. Niski poziom integracji społecznej P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych
Zakres realizowanych zadań	W ramach przedsięwzięcia zaplanowano działania wspierające osoby i rodziny zamieszkujące obszar rewitalizacji, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, korzystają z pomocy społecznej lub są zagrożone wykluczeniem społecznym. Celem jest zwiększenie ich samodzielności, poczucia sprawczości i zdolności do aktywnego uczestnictwa w życiu lokalnej wspólnoty. Wsparcie będzie miało charakter indywidualny i grupowy – przykładowo mogą to być warsztaty umiejętności życiowych, spotkania edukacyjne, poradnictwo psychologiczne, doradztwo zawodowe czy zajęcia wspierające rozwój osobisty. Działania będą dostosowane do potrzeb uczestników, w tym osób z niepełnosprawnościami, rodzin niepełnych, osób starszych czy młodych dorosłych wymagających wsparcia w wejściu w dorosłość.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie udziału w działaniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwanie rezultaty: • Wzrost samodzielności i aktywności społecznej uczestników projektu. • Rozwój umiejętności osobistych, społecznych i zawodowych. • Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie lokalnej wspólnoty. • Poprawa dostępu do indywidualnego i grupowego wsparcia specjalistycznego. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba zorganizowanych wydarzeń integracyjnych, warsztatów, spotkań – na podstawie danych Urzędu Gminy. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba osób objętych wsparciem w ramach przedsięwzięcia - na podstawie list obecności. • Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w działaniach - na podstawie list obecności.
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2028
Szacowana wartość	2 000 000,00 zł

przedsięwzięcia	
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

2. Jak umiejętnie prowadzić gospodarstwo domowe?

Przedsięwzięcie 2	Jak umiejętnie prowadzić gospodarstwo domowe?
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P1. Niski poziom integracji społecznej P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	Celem przedsięwzięcia jest wsparcie mieszkańców obszaru rewitalizacji w nabywaniu i rozwijaniu kompetencji życiowych związanych z codziennym funkcjonowaniem i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Projekt skierowany będzie do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób o niskim poziomie samodzielności życiowej. W ramach zadania przewiduje się organizację: • warsztatów grupowych z zakresu zarządzania domowym budżetem, planowania zakupów, racjonalnego gospodarowania zasobami (czasem, energią, żywnością), • indywidualnych konsultacji psychologicznych i coachingowych wspierających kompetencje osobiste i społeczne, • zajęć edukacyjnych z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego (żywienie, higiena, organizacja przestrzeni domowej), • działań integracyjnych służących budowaniu relacji sąsiedzkich i lokalnych więzi społecznych. Zajęcia będą dostosowane do różnych grup odbiorców (samotne osoby starsze, rodziny z dziećmi, osoby z niepełnosprawnościami) i prowadzone w formach dostosowanych do ich potrzeb.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie udziału w działaniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: • Poprawa umiejętności praktycznych w zakresie codziennego funkcjonowania. • Wzmocnienie samodzielności życiowej mieszkańców. • Wzrost integracji społecznej i zaangażowania mieszkańców w działania wspólnotowe. • Poprawa jakości życia osób objętych wsparciem. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba zorganizowanych spotkań – na podstawie danych Urzędu Gminy. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny:

	- Liczba osób objętych wsparciem w ramach przedsięwzięcia - na podstawie list obecności. - Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w działaniach - na podstawie list obecności.
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia	30 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów

Źródło: Opracowanie własne

3. Klub Seniora w Gminie Czernichów

Przedsięwzięcie 3	Klub Seniora w Gminie Czernichów
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P1. Niski poziom integracji społecznej P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców P3. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych
Zakres realizowanych zadań	Zakres zadania obejmuje utworzenie oraz prowadzenie Klubu Seniora na obszarze rewitalizacji Gminy Czernichów jako stałego miejsca aktywizacji i integracji osób starszych. W ramach przedsięwzięcia przewidziano: - organizację zajęć teatralnych, w tym warsztatów aktorskich, pracy nad pamięcią i wystąpieniami scenicznymi, - zajęcia ruchowe, np. gimnastyka ogólnousprawniająca, ćwiczenia z elementami jogi lub tańca dla seniorów, - zajęcia świetlicowe, takie jak plastyka, rękodzieło, szycie, decoupage czy florystyka, - animację czasu wolnego, w tym gry towarzyskie, wspólne świętowanie, spotkania z ciekawymi osobami i przedstawicielami instytucji, - integracyjne spotkania międzypokoleniowe, które umożliwią nawiązywanie relacji między seniorami a młodszymi mieszkańcami gminy, - działania wspierające rozwój zainteresowań, aktywności społecznej i kulturowej uczestników, - adaptację i wyposażenie lokalu na potrzeby Klubu.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie udziału w działaniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: • Wzrost aktywności społecznej osób starszych, • Poprawa jakości życia i samopoczucia uczestników, • Zwiększenie integracji międzyludzkiej w społeczności lokalnej, • Rozwój oferty kulturalno-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji, • Wzmocnienie lokalnych więzi społecznych i międzypokoleniowych. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba utworzonych klubów seniora – na podstawie danych Urzędu Gminy. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba osób objętych wsparciem w ramach przedsięwzięcia - na podstawie list obecności. • Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w działaniach - na podstawie list obecności.
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów, lokalne stowarzyszenia
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia	400 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne, granty

Źródło: Opracowanie własne

4. Aktywna integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji

Przedsięwzięcie 4	Aktywna integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P1. Niski poziom integracji społecznej P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców P3. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców P4. Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych KD.1.3 Kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	W ramach przedsięwzięcia zaplanowano działania służące integracji społecznej, budowaniu poczucia przynależności do lokalnej wspólnoty oraz rozwijaniu aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji. Projekt

	skierowany jest do szerokiego grona odbiorców – dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów – i ma na celu stworzenie warunków do wspólnego działania, wzajemnej inspiracji oraz poznawania lokalnej historii i tradycji. Działania obejmą m.in. organizację wydarzeń kulturalnych, artystycznych i edukacyjnych o charakterze lokalnym, takich jak: warsztaty kreatywne (plastyczne, teatralne, rękodzielnicze), spotkania tematyczne (np. o historii i dziedzictwie gminy), gry terenowe, konkursy, spacer edukacyjny oraz inicjatywy związane z lokalnym kalendarzem świąt i wydarzeń. Wydarzenia będą mieć charakter otwarty, promujący uczestnictwo i wzmacniający poczucie wspólnoty. Szczególny nacisk położony zostanie na aktywizację międzypokoleniową oraz działania budujące tożsamość lokalną – poprzez odkrywanie i promowanie unikalnych walorów kulturowych i przyrodniczych obszaru objętego rewitalizacją.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie udziału w działaniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: • Zwiększenie integracji społecznej i aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji. • Wzrost poczucia przynależności do lokalnej wspólnoty i tożsamości regionalnej. • Aktywizacja międzypokoleniowa i wzmacnianie więzi między mieszkańcami różnych grup wiekowych. • Rozwój świadomości lokalnej poprzez poznawanie historii, tradycji oraz walorów kulturowych i przyrodniczych obszaru. • Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych i edukacyjnych. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba zorganizowanych wydarzeń integracyjnych, warsztatów, spotkań – na podstawie danych Urzędu Gminy. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba osób objętych wsparciem w ramach przedsięwzięcia - na podstawie list obecności. • Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w działaniach - na podstawie list obecności.
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów, lokalne stowarzyszenia
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia	500 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

5. Mieszkańcu! Zadbaj o swoją przyszłość

Przedsięwzięcie 5	Mieszkańcu! Zadbaj o swoją przyszłość
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców P5. Nierównowaga w zakresie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy P6. Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości KD.2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców KD.2.2 Rozwój u mieszkańców umiejętności i kompetencji pożądanych na rynku pracy
Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada umożliwienie mieszkańcom obszaru rewitalizowanego pomocy w kontakcie z potencjalnymi pracodawcami. W ramach projektu przewiduje się umożliwienie mieszkańcom rozwoju zawodowego poprzez realizację warsztatów umożliwiających zdobycie wiedzy w zakresie odpowiedniego przygotowania się do profesjonalnego prezentowania siebie i swoich atutów podczas rozmów z pracodawcami, kształtowania swojego wizerunku na rynku pracy oraz nabycia umiejętności w zakresie redagowania dokumentów aplikacyjnych. Projekt przyczyni się do likwidacji problemów społecznych związanych z bezrobociem, wysoką liczbą osób korzystających z pomocy społecznej oraz niskim poziomem przedsiębiorczości społecznej. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost świadomości wiedzy wśród mieszkańców obszarów do rewitalizacji na temat skutecznych metod poszukiwania pracy oraz wzrośnie zaangażowanie mieszkańców w procesie samorozwoju. Projekt przyczyni się także do zmniejszenia liczby osób bezrobotnych w obszarze rewitalizacji oraz do tworzenia się aktywnego środowiska sprzyjającego realizacji swoich zamierzeń i celów zawodowych.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie udziału w działaniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: • Zwiększenie liczby aktywnych poszukujących pracy na obszarze rewitalizacji. • Wzrost umiejętności w zakresie przygotowania dokumentów aplikacyjnych i rozmów kwalifikacyjnych. • Poprawa wizerunku mieszkańców na rynku pracy, co zwiększy ich szanse na zatrudnienie. • Zmniejszenie bezrobocia i liczby osób korzystających z pomocy społecznej. • Wzrost zaangażowania mieszkańców w rozwój zawodowy i przedsiębiorczość społeczną. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba zorganizowanych form wsparcia dla mieszkańców obszaru rewitalizacji – na podstawie danych Urzędu Gminy.

	Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba osób objętych wsparciem w ramach przedsięwzięcia - na podstawie list obecności. • Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w działaniach - na podstawie list obecności.
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia	250 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

6. Zajęcia aktywizujące i rozwijające potencjał i przedsiębiorczość

Przedsięwzięcie 6	Zajęcia aktywizujące i rozwijające potencjał i przedsiębiorczość
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców P5. Nierównowaga w zakresie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy P6. Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości KD.2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców KD.2.2 Rozwój u mieszkańców umiejętności i kompetencji pożądaných na rynku pracy
Zakres realizowanych zadań	Projekt obejmuje przygotowanie i wdrożenie oferty szkoleniowo – doradczej, edukacyjnej, a także integracyjnej dla mieszkańców obszarów rewitalizowanych, mającej na celu zdobycie nowych umiejętności, kompetencji i poszerzenia wiedzy, a także przeciwdziałania wykluczeniu – kursy, zajęcia. Projekt skierowany do osób bezrobotnych/biernych zawodowo, znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Głównym celem projektu jest zwiększenie szans zatrudnieniowych, wzrost kompetencji w zakresie zdiagnozowanych potrzeb wśród społeczności zamieszkującej obszary do rewitalizacji. W ramach realizacji projektu przewiduje się szkolenia zawodowe, prowadzące do uzyskania nowych kwalifikacji przez mieszkańców obszarów rewitalizacji. Wszystkie szkolenia zakończą się zdobyciem nowych kwalifikacji, które będą potwierdzone certyfikatami. Osoby uczestniczące w projekcie będą także mogły skorzystać ze wsparcia doradcy zawodowego, trenera pracy oraz psychologa na etapie wszystkich działań w ramach realizacji projektu. Projekt przyczyni się do likwidacji problemów społecznych związanych z bezrobociem, wysoką liczbą osób korzystających z pomocy społecznej oraz niskim poziomem przedsiębiorczości społecznej. Dzięki realizacji projektu wzrośnie zaangażowanie mieszkańców w procesie samorozwoju. Projekt przyczyni się także do zmniejszenia liczby osób bezrobotnych w obszarze rewitalizacji oraz do tworzenia się aktywnego środowiska sprzyjającego realizacji swoich zamierzeń i celów

	zawodowych.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie udziału w działaniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwanie rezultaty: • Zwiększenie liczby osób z nowymi kwalifikacjami zawodowymi, co poprawi ich szanse na zatrudnienie. • Wzrost kompetencji zawodowych mieszkańców obszarów rewitalizacji. • Wzrost zaangażowania mieszkańców w samorozwój i aktywność zawodową. • Stworzenie aktywnego środowiska sprzyjającego realizacji celów zawodowych mieszkańców. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba zorganizowanych form wsparcia dla mieszkańców obszaru rewitalizacji – na podstawie danych Urzędu Gminy. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba osób objętych wsparciem w ramach przedsięwzięcia - na podstawie list obecności. • Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w działaniach - na podstawie list obecności.
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia	300 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

7. Czernichowski Klub Wolontariusza

Przedsięwzięcie 7	Czernichowski Klub Wolontariusza
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P1. Niski poziom integracji społecznej P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców P3. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych
Zakres realizowanych zadań	W ramach przedsięwzięcia planuje się utworzenie klubu wolontariatu, którego celem będzie organizowanie wsparcia społecznego i edukacyjnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Projekt zakłada działalność wolontariuszy, którzy będą świadczyć pomoc w nauce,

	w tym organizować zajęcia wyrównawcze dla dzieci i młodzieży, pomagając im w eliminowaniu problemów edukacyjnych. Ponadto, wolontariusze będą wspierać osoby starsze oraz niesamodzielne w codziennych obowiązkach, takich jak zakupy, organizacja czasu czy wsparcie emocjonalne. Działania będą skierowane w szczególności do osób zamieszkujących obszary rewitalizacji, ale także obejmą pomoc w szerszym zakresie dla osób wymagających wsparcia. Projekt przewiduje także integrację międzypokoleniową, gdzie młodsze pokolenie pomoże starszym, budując tym samym więzi międzyludzkie w społeczności lokalnej.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie udziału w działaniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwanie rezultaty: • Wzrost zaangażowania mieszkańców w działalność wolontariacką i pomoc społeczno-edukacyjną. • Poprawa jakości życia osób starszych, niesamodzielnych i osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie im wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. • Zmniejszenie problemów edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży z obszarów rewitalizacji dzięki organizacji zajęć wyrównawczych. • Zwiększenie poczucia wspólnoty oraz aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba utworzonych klubów wolontariuszy – na podstawie danych Urzędu Gminy. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba osób objętych wsparciem w ramach działalności klubów wolontariusza - na podstawie list obecności. • Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w działaniach - na podstawie list obecności.
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów, lokalne stowarzyszenia
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2030
Szacowana wartość przedsięwzięcia	30 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów

Źródło: Opracowanie własne

8. Kreatywni i Twórczy Młodzi

Przedsięwzięcie 8	Kreatywni i Twórczy Młodzi
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców P3. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców

	P4. Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji P5. Nierównowaga w zakresie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy P6. Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości KD.2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców KD.2.2 Rozwój u mieszkańców umiejętności i kompetencji pożądanych na rynku pracy
Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie ma na celu aktywizację młodzieży oraz rozwój jej kompetencji, co przyczyni się do rozwiązania problemów związanych z nierównowagą popytu i podaży na lokalnym rynku pracy oraz niskim poziomem przedsiębiorczości. Projekt zakłada stworzenie Młodzieżowego Centrum Aktywności Twórczej, które będzie oferować młodzieży z obszaru rewitalizacji dostęp do zajęć kulturalnych, artystycznych i edukacyjnych. W ramach projektu zaplanowano organizację warsztatów teatralnych, tanecznych, fotograficznych oraz językowych. Celem tych zajęć jest rozwój umiejętności twórczych, wzrost samoświadomości uczestników oraz integracja społeczna. Projekt będzie stawiał także na rozwój umiejętności przedsiębiorczych, organizując warsztaty dotyczące kreatywności w biznesie, marketingu i zarządzaniu projektami. Dodatkowo, młodzież będzie miała okazję do angażowania się w lokalne inicjatywy, co pomoże w budowaniu więzi międzypokoleniowych i lokalnej tożsamości.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie udziału w działaniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: • Aktywizacja młodzieży w zakresie umiejętności twórczych oraz przedsiębiorczych. • Wzrost kompetencji zawodowych młodzieży, co przyczyni się do lepszej integracji na rynku pracy. • Zwiększenie oferty kulturalnej i edukacyjnej dostępnej dla młodzieży z obszaru rewitalizacji. • Stworzenie warunków do rozwoju lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych. • Wzrost integracji społecznej młodzieży z różnych grup wiekowych i społecznych. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba zorganizowanych form wsparcia – na podstawie danych Urzędu Gminy. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba osób objętych wsparciem w ramach przedsięwzięcia - na

	podstawie list obecności. Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w działaniach - na podstawie list obecności.
Realizator	Urząd Gminy Czernichów, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie, Szkoły Podstawowe w Międzybrodzu Bialskim
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2030
Szacowana wartość przedsięwzięcia	150 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

9. EKO mieszkaniac

Przedsięwzięcie 9	EKO mieszkaniac
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców P8. Niski poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej P9. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców P10. Postępująca degradacja środowiska przyrodniczego
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 3. Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna w przyjaznym środowisku KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej KD.3.3 Działania służące poprawie stanu i jakości środowiska
Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie ma na celu poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji oraz zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. Projekt obejmuje szereg działań, które będą miały bezpośredni wpływ na jakość życia w tej części gminy, przyczyniając się do poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz estetyki otoczenia. Działania przewidują zakup betonowych koszy na śmieci, które zostaną zainstalowane w strategicznych miejscach obszaru rewitalizacji, w tym w przestrzeniach publicznych, parkach i w pobliżu jeziora, gdzie najczęściej dochodzi do nielegalnego wyrzucania odpadów. Projekt będzie także obejmować kompleksową edukację ekologiczną skierowaną do mieszkańców, której celem jest uświadomienie im znaczenia odpowiedzialnego zarządzania odpadami oraz dbania o czystość i estetykę otoczenia. W ramach działań edukacyjnych zaplanowano organizację warsztatów, spotkań tematycznych, a także kampanii informacyjnych na temat segregacji odpadów, zapobiegania zanieczyszczeniom oraz ochrony środowiska naturalnego. Projekt przewiduje także działania w zakresie promocji postaw proekologicznych wśród dzieci i młodzieży, które będą mogły aktywnie uczestniczyć w działaniach na rzecz czystości przestrzeni publicznej, takich jak organizowanie lokalnych akcji sprzątania, czy tworzenie inicjatyw związanych z ochroną środowiska.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Umożliwienie udziału w działaniach osobom ze szczególnymi potrzebami

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: • Zwiększenie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę estetyki przestrzeni publicznej i ograniczenie zanieczyszczeń w obszarze rewitalizacji. • Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej dzięki zwiększonej dostępności i regularnemu opróżnianiu koszy na śmieci. • Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez realizację edukacji ekologicznej i aktywizację społeczną. • Zmniejszenie ilości odpadów wyrzucanych w miejscach nieprzeznaczonych do tego celu, w tym w okolicach rowów, jeziora i innych terenów zielonych. • Wzrost zaangażowania lokalnej społeczności w działania proekologiczne i na rzecz poprawy jakości środowiska. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba zorganizowanych wydarzeń edukacyjnych o tematyce ekologicznej – na podstawie danych Urzędu Gminy. • Liczba zainstalowanych koszy na śmieci na terenie rewitalizacji – na podstawie danych Urzędu Gminy. • Liczba przeprowadzonych akcji sprzątania przestrzeni publicznej – na podstawie danych Urzędu Gminy. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba osób, które uczestniczyły w wydarzeniach edukacyjnych na temat ekologii – na podstawie list obecności. • Liczba osób, które wzięły udział w akcjach sprzątania przestrzeni publicznej – na podstawie list obecności.
Realizator	Urząd Gminy Czernichów, Rada Sołectwa Wsi Międzybrodzie Bialskie
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2030
Szacowana wartość przedsięwzięcia	40 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusz sołecki

Źródło: Opracowanie własne

10. Klub młodzieżowy w Gminie Czernichów

Przedsięwzięcie 10	Klub młodzieżowy w Gminie Czernichów
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P1. Niski poziom integracji społecznej P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców P3. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców P4. Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji

	KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych KD.1.3 Kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada utworzenie Klubu Młodzieżowego, który będzie działał na obszarze rewitalizowanym, zapewniając młodym mieszkańcom przestrzeń do twórczej aktywności, edukacji oraz integracji. Celem przedsięwzięcia jest stworzenie miejsca, które wzmocni więzi lokalne, a także umożliwi młodzieży rozwój osobisty i społeczny w kontekście lokalnym. Klub Młodzieżowy stanie się przestrzenią, w której młodzież będzie mogła realizować różnorodne zainteresowania, rozwijać pasje i uczestniczyć w programach edukacyjnych, twórczych oraz kulturalnych. W ramach projektu przewidziano organizację cyklicznych spotkań, warsztatów i zajęć tematycznych, które będą odpowiadały na zróżnicowane potrzeby uczestników. Młodzież będzie mogła rozwijać swoje umiejętności w takich dziedzinach jak taniec, fotografia, plastyka, multimedia, teatr oraz inne formy aktywności twórczej. Zajęcia będą dostosowane do poziomu zaawansowania uczestników i umożliwią realizację zarówno indywidualnych projektów, jak i pracy grupowej. Projekt zapewni również możliwość nauki i rozwoju poprzez wspólne tworzenie, co przyczyni się do integracji młodzieży oraz wzrostu poczucia tożsamości lokalnej. Projekt ma również na celu integrację młodzieży z różnorodnych środowisk, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz z rodzin o niskim poziomie aktywności społecznej. Zajęcia będą dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników, zapewniając równe szanse dla każdego. Dzięki realizacji projektu młodzież nie tylko zyska dostęp do zróżnicowanej oferty kulturalnej i edukacyjnej, ale także będzie miała okazję do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, co pomoże w budowaniu silniejszych więzi sąsiedzkich i poczucia wspólnoty. Projekt stanowi także platformę do wzmocnienia lokalnej tożsamości poprzez edukację na temat historii i tradycji regionu.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie udziału w działaniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwanie rezultaty: • Aktywizacja młodzieży poprzez uczestnictwo w warsztatach i zajęciach twórczych. • Integracja młodzieży z różnych środowisk i grup społecznych, w tym osób z niepełnosprawnościami. • Wzrost aktywności społecznej młodzieży oraz ich zaangażowania w życie lokalnej wspólnoty. • Rozwój umiejętności twórczych, edukacyjnych i interpersonalnych wśród młodzieży. • Wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej młodych mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba utworzonych klubów młodzieży – na podstawie danych Urzędu Gminy.

	Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: - Liczba osób objętych wsparciem w ramach przedsięwzięcia - na podstawie list obecności. - Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w działaniach - na podstawie list obecności.
Realizator	Urząd Gminy Czernichów, lokalne stowarzyszenia
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia	40 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

11. Pomoc sąsiedzka

Przedsięwzięcie 11	Pomoc sąsiedzka
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P1. Niski poziom integracji społecznej P2. Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada organizację i prowadzenie usług sąsiedzkich przez grupy samopomocowe, które będą pomagać osobom starszym, niesamodzielnym oraz potrzebującym wsparcia w codziennym życiu. Działania obejmują organizowanie zbiórek żywności i innych produktów niezbędnych osobom w trudnej sytuacji materialnej. Ponadto, przewiduje się organizację spotkań integracyjnych oraz działań skierowanych na wzmacnianie więzi sąsiedzkich i poprawę jakości życia osób zagrożonych wykluczeniem. W projekcie szczególny nacisk zostanie położony na integrację osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin z trudnościami społecznymi, wspierając je w rozwiązywaniu problemów życiowych.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Umożliwienie udziału w działaniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: - Zwiększenie integracji społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. - Wzmocnienie więzi sąsiedzkich i społecznych w lokalnej wspólnocie. - Pomoc osobom niesamodzielnym, w tym osobom starszym i niepełnosprawnym, w codziennym funkcjonowaniu. - Zwiększenie liczby osób korzystających z pomocy sąsiedzkiej i dostępnych usług wspierających. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: - Liczba zorganizowanych form wsparcia (np. spotkania

	integracyjne, zbiórki żywności, warsztaty, pomoc sąsiedzka) – na podstawie danych Urzędu Gminy. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: Liczba osób, które skorzystały z pomocy sąsiedzkiej i opiekuńczej - na podstawie list obecności.
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czernichowie oraz Szkół Podstawowych w Międzybrodzu Bialskim
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2026-2030
Szacowana wartość przedsięwzięcia	500 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

12. Adaptacja nowego budynku na potrzeby Urzędu Gminy

Przedsięwzięcie 12	Adaptacja nowego budynku na potrzeby Urzędu Gminy
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P8. Niski poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej P10. Postępująca degradacja środowiska przyrodniczego
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 3. Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna w przyjaznym środowisku KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej KD.3.3 Działania służące poprawie stanu i jakości środowiska
Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie polega na adaptacji nowego budynku zlokalizowanego przy ul. Brodek 2 w Międzybrodzu Bialskim na potrzeby Urzędu Gminy Czernichów. Obiekt wymaga przystosowania do pełnienia funkcji administracyjno-publicznych, w tym wykonania niezbędnych prac budowlanych, instalacyjnych, wykończeniowych i organizacyjnych, pozwalających na jego efektywne i bezpieczne użytkowanie. Zakres inwestycji obejmuje działania mające na celu nadanie budynkowi pełnej funkcjonalności użytkowej oraz dostosowanie go do obowiązujących standardów technicznych, energetycznych i dostępnościowych. Celem projektu jest poprawa warunków lokalowych Urzędu Gminy, zapewnienie odpowiednich warunków do obsługi mieszkańców, zwiększenie efektywności energetycznej oraz stworzenie nowoczesnej i przyjaznej przestrzeni publicznej o wysokiej jakości użytkowej i estetycznej. Adaptacja nowego budynku umożliwi przeniesienie działalności urzędu z dotychczasowej siedziby do przestrzeni bardziej funkcjonalnej i odpowiadającej współczesnym potrzebom mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami..
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Umożliwienie korzystania z obiektów osobom ze szczególnymi potrzebami

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: • Zwiększenie efektywności energetycznej i funkcjonalności budynku przeznaczonego na cele administracyjne, co przyczyni się do obniżenia kosztów jego użytkowania i eksploatacji. • Zapewnienie wysokiego standardu obsługi mieszkańców poprzez stworzenie nowoczesnej, dostępnej i komfortowej przestrzeni publicznej. • Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Gminy Czernichów poprzez poprawę warunków pracy urzędników i jakości świadczenia usług publicznych. • Pośredni wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gminy – poprzez poprawę jakości otoczenia administracyjnego, wizerunku gminy oraz wzrost zadowolenia mieszkańców i interesantów z poziomu obsługi. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba przystosowanych obiektów użyteczności publicznej – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba mieszkańców korzystających z usług administracyjnych w nowej lokalizacji – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.
Realizator	Urząd Gminy w Czernichowie
Lokalizacja	Poza obszarem rewitalizacji: ul. Brodek 2, 34-312 Międzybrodzie Bialskie Choć inwestycja zlokalizowana jest poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji, jej realizacja ma bezpośredni wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców całej gminy, w tym osób zamieszkujących obszary zdegradowane. Nowa siedziba Urzędu Gminy w Międzybrodziu Bialskim umożliwi sprawniejszą i bardziej dostępną obsługę mieszkańców, poprawi warunki pracy administracji oraz przyczyni się do lepszej koordynacji działań rewitalizacyjnych. Przeniesienie urzędu do nowoczesnego, energooszczędnego obiektu wpisuje się w cele GPR w zakresie poprawy jakości usług publicznych, estetyki przestrzeni oraz efektywności instytucjonalnej.
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2026-2027
Szacowana wartość przedsięwzięcia	10 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

13. Modernizacja budynku użyteczności publicznej w Czernichowie

Przedsięwzięcie 13	Modernizacja budynku użyteczności publicznej w Czernichowie
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P8. Niski poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej P10. Postępująca degradacja środowiska przyrodniczego

Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 3. Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna w przyjaznym środowisku KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej KD.3.3 Działania służące poprawie stanu i jakości środowiska
Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie zakłada przeprowadzenie kompleksowej termomodernizacji budynku, w którym znajdują się ważne usługi publiczne, takie jak punkt lekarski oraz punkt Poczty Polskiej, zlokalizowane w Czernichowie przy ul. Żywieckiej 25. Celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku, obniżenie kosztów ogrzewania oraz podniesienie komfortu użytkowania obiektu. Działania obejmą ocieplenie budynku z zastosowaniem nowoczesnej termoizolacji, co pozwoli na zminimalizowanie strat ciepła, a tym samym poprawi komfort termiczny w pomieszczeniach oraz zmniejszy koszty ogrzewania. Planowana jest również wymiana przestarzałej stolarki okiennej na energooszczędną, co przyczyni się do zmniejszenia strat ciepła przez okna i poprawi ogólną efektywność energetyczną budynku. W ramach projektu zostanie przeprowadzona optymalizacja działania instalacji grzewczej poprzez równoważenie hydrauliczne systemu grzewczego, co zapewni odpowiedni rozdział ciepła w budynku i efektywne wykorzystanie energii. Dodatkowo, wymienione zostanie pokrycie dachu, co poprawi izolację budynku, a także zabezpieczy go przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi. Realizacja przedsięwzięcia nie tylko poprawi jakość infrastruktury, ale również przyczyni się do zmniejszenia zużycia energii, co wpłynie na obniżenie kosztów eksploatacyjnych budynku. Zmodernizowany budynek zyska na estetyce i funkcjonalności, a mieszkańcy zyskają lepszy dostęp do usług publicznych. Działania te wpłyną również na poprawę estetyki przestrzeni publicznej, podnosząc standardy usług świadczonych w gminie.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie korzystania z obiektów osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: • Minimalizacja kosztów zużycia użytkowania i eksploatacji placówki. • Podniesienie standardu użytkowania budynków oraz obniżenie uciążliwości dla otoczenia. • Rozwój społeczno-gospodarcze regionu (podniesienie komfortu życia i zdrowia mieszkańców, wzrost ich świadomości ekologicznej na temat możliwości oszczędzania energii, poprawa wizerunku Gminy, wzrost jej atrakcyjności). Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba zmodernizowanych obiektów – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp. • Oszczędności w energii cieplnej – na podstawie audytu energetycznego oraz audytu porealizacyjnego Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, mających dostęp do

	zmodernizowanej infrastruktury – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.
Realizator	Urząd Gminy w Czernichowie
Lokalizacja	Poza obszarem rewitalizacji: Czernichów, ul. Żywiecka 25, bezpośrednie sąsiedztwo z budynkiem Ochotniczej Straży Pożarnej. Choć budynek użyteczności publicznej w Czernichowie przy ul. Żywieckiej 25 znajduje się poza obszarem rewitalizacji, jego modernizacja jest w pełni uzasadniona, ponieważ mieszczą się w nim usługi publiczne, z których korzystają również mieszkańcy obszarów zdegradowanych – m.in. punkt lekarski i placówka pocztowa. Realizacja przedsięwzięcia poprawi efektywność energetyczną obiektu, ograniczy emisję zanieczyszczeń i zmniejszy koszty eksploatacji, co bezpośrednio przyczyni się do poprawy jakości środowiska oraz estetyki przestrzeni publicznej w skali całej gminy. Zmodernizowany budynek podniesie standard lokalnych usług, zwiększając komfort i dostępność dla wszystkich mieszkańców, w tym z obszaru rewitalizacji.
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2026-2027
Szacowana wartość przedsięwzięcia	4 000 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

14. Modernizacja placu zabaw przy ul. Żywieckiej

Przedsięwzięcie 14	Modernizacja placu zabaw przy ul. Żywieckiej
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P1. Niski poziom integracji społecznej P3. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców P7. Niezaspokojone zapotrzebowanie na miejsca do spędzania czasu wolnego w czystym, bezpiecznym i zdrowym środowisku P8. Niski poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych Cel 3. Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna w przyjaznym środowisku KD.3.1 Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej
Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie ma na celu modernizację i rozbudowę placu zabaw przy ul. Żywieckiej, który będzie miejscem nie tylko zabawy, ale także edukacji i aktywności fizycznej dla dzieci, a także integracji społecznej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. W ramach projektu przewidziano odnowienie istniejących urządzeń zabawowych, wymianę

	podłoża oraz montaż nowych sprzętów, które będą dostosowane do potrzeb dzieci w różnym wieku, a także do osób z niepełnosprawnościami. Dzięki temu plac zabaw stanie się bardziej funkcjonalny, bezpieczny i dostępny dla wszystkich grup społecznych, w tym osób ze szczególnymi potrzebami. Modernizacja obejmie również poprawę estetyki przestrzeni poprzez wprowadzenie nowych, nowoczesnych urządzeń, które będą miały również wartość edukacyjną. Stworzenie strefy edukacyjnej pozwoli na rozwijanie umiejętności i kreatywności dzieci, a także umożliwi organizację różnorodnych warsztatów i zajęć edukacyjnych w tym obszarze. Projekt przewiduje także montaż ławek i innych elementów małej architektury, które pozwolą na wygodne spędzanie czasu przez opiekunów dzieci oraz innych mieszkańców. Dzięki rozbudowie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, plac zabaw stanie się bardziej atrakcyjny i funkcjonalny. Modernizacja placu zabaw przyczyni się do zwiększenia aktywności fizycznej dzieci i poprawy ich kondycji zdrowotnej, co będzie miało pozytywny wpływ na ich rozwój. Poprawa infrastruktury będzie także miała istotny wpływ na jakość życia mieszkańców, oferując im przestrzeń, w której będą mogli spędzać czas wolny w bezpiecznym, zdrowym i przyjaznym środowisku. Projekt pomoże w integracji społecznej, umożliwiając mieszkańcom wspólne korzystanie z nowych obiektów, uczestniczenie w wydarzeniach oraz wspierając tworzenie więzi międzypokoleniowych. Inwestycja w modernizację placu zabaw ma również na celu poprawę estetyki przestrzeni publicznej, co pozytywnie wpłynie na ogólny wizerunek gminy, podnosząc jej atrakcyjność zarówno dla mieszkańców, jak i dla odwiedzających.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie korzystania z obiektów osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwanie rezultaty: • Stworzenie bezpiecznego i funkcjonalnego miejsca zabaw, sprzyjającego aktywności fizycznej i edukacyjnej dzieci. • Zwiększenie liczby dzieci korzystających z placu zabaw oraz ich zaangażowanie w aktywności fizyczne. • Integracja społeczna mieszkańców poprzez wspólne korzystanie z nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej. • Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, podnosząca jakość życia mieszkańców. • Zwiększenie dostępności infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i osób z niepełnosprawnościami. Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, mających dostęp do wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.

Realizator	Urząd Gminy w Czernichowie
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia	500 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze sołeckie, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

15. Budowa tężni solankowej

Przedsięwzięcie 15	Budowa tężni solankowej
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P1. Niski poziom integracji społecznej P3. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców P7. Niezaspokojone zapotrzebowanie na miejsca do spędzania czasu wolnego w czystym, bezpiecznym i zdrowym środowisku P8. Niski poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych Cel 3. Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna w przyjaznym środowisku KD.3.1 Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej KD.3.3 Działania służące poprawie stanu i jakości środowiska
Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada budowę małej tężni solankowej na obszarze rewitalizacji, uzupełnionej o ławki parkowe i leżaki, zapewniające wygodę i komfort wypoczynku. Projekt ma na celu nie tylko stworzenie miejsca do relaksu, ale przede wszystkim poprawę zdrowia mieszkańców poprzez inhalację solankową. Tężnia będzie dostępna dla wszystkich mieszkańców, wspierając ich zdrowie, przeciwdziałając zwłaszcza chorobom układu oddechowego. Ze względu na fakt, że tężnie solankowe cieszą się dużym zainteresowaniem, projekt może dodatkowo przyczynić się do rozwoju turystyki w Gminie Czernichów. W ramach zadania przewidziano przygotowanie dokumentacji projektowej, wykonanie kosztorysu i niezbędnych pozwoleń, wykonanie tężni wraz z kosztami dodatkowymi (przyłącza, postawienie elementów małej architektury).

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie korzystania z obiektów osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: • Integracja i aktywizacja mieszkańców przez wspólne obcowanie z naturą • Poprawa i utrzymanie poziomu sprawności i wydolności organizmu, zapobieganie chorobom cywilizacyjnym • Ukojenie samopoczucia mieszkańców • Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji • Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba nowopowstałych obiektów służących poprawie zdrowia mieszkańców – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: Liczba osób korzystających z nowopowstałego obiektu i terenów wokół – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.
Realizator	Urząd Gminy w Czernichowie
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2025-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia	300 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze sołeckie, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

16. Budowa Skateparku

Przedsięwzięcie 16	Budowa Skateparku
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P1. Niski poziom integracji społecznej P3. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców P7. Niezaspokojone zapotrzebowanie na miejsca do spędzania czasu wolnego w czystym, bezpiecznym i zdrowym środowisku P8. Niski poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych Cel 3. Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna w przyjaznym środowisku KD.3.1 Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie zakłada budowę skateparku, który będzie służył dzieciom i młodzieży z obszaru rewitalizacji, a także innym grupom wiekowym, które będą mogły korzystać z tej infrastruktury. Celem projektu jest zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców oraz wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego. Skatepark będzie nowoczesnym, bezpiecznym obiektem, który umożliwi młodym osobom rozwijanie swoich pasji związanych z jazdą na deskorolce, rolkach i rowerze. Inwestycja ta wpisuje się w potrzeby społeczności, które odczuwają brak odpowiednich miejsc do aktywnego wypoczynku, a także w konieczność poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej. Realizacja skateparku nie tylko przyczyni się do poprawy fizycznej aktywności dzieci i młodzieży, ale także stanie się miejscem integracji społecznej, gdzie różne grupy wiekowe będą mogły się spotykać, wspólnie spędzać czas i nawiązywać relacje. Dzięki odpowiedniej infrastrukturze, przestrzeń stanie się również bardziej atrakcyjna i dostępna, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, co sprzyja inkluzji i równemu dostępowi do obiektów publicznych. Projekt ma również na celu rozwój przestrzeni publicznej, czyniąc ją bardziej funkcjonalną i estetyczną. Skatepark będzie integralną częścią rewitalizowanej okolicy, pełniąc rolę ośrodka aktywności fizycznej i rekreacyjnej dla wszystkich mieszkańców, szczególnie młodzieży. Projekt pozwoli również na zwiększenie liczby infrastrukturalnych przestrzeni sportowych, wzbogacając ofertę gminy.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie korzystania z obiektów osobom ze szczególnymi potrzebami
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: • Zwiększenie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży • Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej • Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji • Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, mających dostęp do wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.
Realizator	Urząd Gminy w Czernichowie
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2026-2027
Szacowana wartość przedsięwzięcia	800 000,00 zł

Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne
---------------------	---

Źródło: Opracowanie własne

17. Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945

Przedsięwzięcie 17	Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada przedsięwzięcie	P4. Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji P8. Niski poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja KD.1.3 Kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 3. Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna w przyjaznym środowisku KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej
Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie zakłada kompleksową modernizację pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy Czernichów w latach 1939-1945. Celem projektu jest odnowienie tego ważnego miejsca, które pełni funkcję nie tylko symbolicznego upamiętnienia historycznych wydarzeń, ale także stanowi element kształtujący tożsamość lokalną. Pomnik jest istotnym punktem w przestrzeni publicznej, który przyciąga uwagę i pełni rolę edukacyjną oraz integracyjną, szczególnie dla mieszkańców i młodszych pokoleń, które poprzez tego rodzaju projekty mają szansę lepiej poznać i zrozumieć historię swojego regionu. W ramach modernizacji planowane jest odświeżenie pomnika oraz jego infrastruktury towarzyszącej. Prace obejmować będą m.in. naprawę i wzmocnienie strukturalne pomnika, poprawę estetyki otoczenia, takie jak odnowienie ścieżek do pomnika, zapewnienie odpowiedniego oświetlenia, a także dostosowanie przestrzeni wokół pomnika, aby była bardziej funkcjonalna i przyjazna dla wszystkich użytkowników, w tym osób z niepełnosprawnościami. Projekt przyczyni się do poprawy estetyki przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji, tworząc przestrzeń, która będzie nie tylko miejscem refleksji, ale także spotkań mieszkańców. Wzbogacenie tego elementu przestrzeni publicznej będzie miało również znaczenie dla kształtowania i wzmocniania lokalnej tożsamości, umożliwiając mieszkańcom i turystom kontakt z historycznym dziedzictwem Gminy. Projekt uwzględnia również aspekt dostępności, zapewniając osobom ze szczególnymi potrzebami łatwy dostęp do pomnika i jego otoczenia, co przyczyni się do zwiększenia inkluzyjności przestrzeni publicznej w gminie.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	• Umożliwienie korzystania z obiektów osobom ze szczególnymi potrzebami

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Oczekiwane rezultaty: • Poprawa wizerunku Pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945 • Poprawa estetyki przestrzeni publicznej Wskaźniki produktu wraz ze sposobem oceny: • Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp. Wskaźniki rezultatu wraz ze sposobem oceny: • Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, mających dostęp do wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury – na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych prac, list obecności itp.
Realizator	Urząd Gminy w Czernichowie
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2026-2027
Szacowana wartość przedsięwzięcia	150 000,00 zł
Finansowanie	Budżet własny gminy Czernichów, fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

4.2 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących cele rewitalizacji i kierunki wyznaczonych działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową. Jest to zbiorczy opis uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, których zakres, koszt, sposób finansowania czy termin realizacji nie został do końca określony lub, które trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów Gminnego Programu Rewitalizacji.

Dla każdego ze wskazanych poniżej potencjalnych typów przedsięwzięć rewitalizacyjnych określono ich ogólną charakterystykę oraz to, w jakie kierunki działań rewitalizacyjnych wpisują się te przedsięwzięcia.

Tabela 40. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Charakterystyka dopuszczalnych przedsięwzięć	Realizuje kierunki działań
A. Warsztaty i spotkania w Muzeum w Centrum Kultury w Międzybrodzu Bialskim Działania integracyjne, edukacyjne i kulturalne prowadzone w formule muzeum społecznego z aktywnym udziałem mieszkańców obszarów rewitalizacji. Projekt służy wzmacnianiu więzi lokalnych, rozwijaniu oferty spędzania czasu wolnego	KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych

oraz budowaniu lokalnej tożsamości i kapitału społecznego poprzez wspólne warsztaty, spotkania oraz działania oparte na lokalnym dziedzictwie kulturowym.	KD.1.3 Kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
B. Wspólna zieleń Zagospodarowanie i zazielenienie przestrzeni publicznych na obszarach rewitalizacji przy aktywnym udziale mieszkańców. Projekt przyczynia się do poprawy estetyki, funkcjonalności i jakości środowiska naturalnego oraz wspiera działania integracyjne i wzmacnia poczucie odpowiedzialności za wspólną przestrzeń.	KD.3.1 Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej KD.3.3 Działania służące poprawie stanu i jakości środowiska
C. Kultura, rozrywka i sport – cykl wydarzeń integracyjnych Organizacja cyklicznych wydarzeń społeczno-kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych, które sprzyjają aktywizacji i integracji mieszkańców obszarów rewitalizacji, rozwijają ofertę spędzania czasu wolnego oraz wzmacniają tożsamość i kapitał społeczny lokalnej społeczności.	KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych KD.3.1 Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
D. Czernichowskie Letnie Kino Seanse filmowe na świeżym powietrzu organizowane w okresie wiosenno-letnim na obszarach rewitalizacji. Projekt stanowi atrakcyjną formę integracji społecznej i aktywnego spędzania czasu wolnego dla mieszkańców różnych grup wiekowych, wzmacniając lokalne więzi i uczestnictwo w kulturze.	KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych

Źródło: Opracowanie własne.

5 SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały ramy finansowe zaplanowanych przedsięwzięć wraz z szacunkowymi nakładami finansowymi w podziale na środki publiczne (krajowe oraz środki budżetu Gminy), środki UE oraz środki prywatne. Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych szacowana jest na poziomie 21,40 mln zł, z czego 6,42 mln zł wydatkowana zostanie ze środków publicznych, w tym z budżetu Gminy Czernichów, a 14,98 mln zł finansowana będzie ze środków Unii Europejskiej (zakładając 70% dofinansowania).

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy, zgodnie z wymogami art. 21 ustawy o rewitalizacji: „Niezwłocznie po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w tym programie, służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy...”.

Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji, zakładają maksymalne wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja

przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami, jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na część przedsięwzięcia. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 41. Szacunkowe ramy finansowe GPR z podziałem na źródła finansowania – podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Lp.	Nazwa projektu	Realizator	Lata realizacji projektu	Indykatywne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [w zł]			Suma
				Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE	Pochodzące ze źródeł prywatnych	
1	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2025-2028	600 000,00 zł	1 400 000,00 zł	0,00 zł	2 000 000,00 zł
2	Jak umiejętnie prowadzić gospodarstwo domowe	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2025-2028	75 000,00 zł	175 000,00 zł	0,00 zł	250 000,00 zł
3	Klub Seniora w Gminie Czernichów	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów, lokalne stowarzyszenia	2025-2025	120 000,00 zł	280 000,00 zł	0,00 zł	400 000,00 zł
4	Aktywna integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów, lokalne stowarzyszenia	2025-2028	150 000,00 zł	350 000,00 zł	0,00 zł	500 000,00 zł
5	Mieszkańcu! Zadbaj o swoją przyszłość	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2025-2028	105 000,00 zł	245 000,00 zł	0,00 zł	350 000,00 zł
6	Zajęcia aktywizujące i rozwijające potencjał i przedsiębiorczość	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2025-2028	90 000,00 zł	210 000,00 zł	0,00 zł	300 000,00 zł
7	Czernichowski Klub Wolontariusza	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2025-2030	90 000,00 zł	210 000,00 zł	0,00 zł	300 000,00 zł
8	Kreatywni i Twórczy Młodzi	Urząd Gminy Czernichów, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie, Szkoła Podstawowa w Międzybrodziu Bialskim	2025-2030	75 000,00 zł	175 000,00 zł	0,00 zł	250 000,00 zł
9	EKO mieszkańiec	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Rada Sołectwa Wsi	2025-2030	120 000,00 zł	280 000,00 zł	0,00 zł	400 000,00 zł

		Międzybrodzie Bialskie					
10	Klub młodzieżowy w Gminie Czernichów	Urząd Gminy Czernichów, lokalne stowarzyszenia	2025-2028	120 000,00 zł	280 000,00 zł	0,00 zł	400 000,00 zł
11	Pomoc sąsiedzka	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czernichowie oraz Szkół Podstawowych w Międzybrodziu Bialskim	2025-2030	150 000,00 zł	350 000,00 zł	0,00 zł	500 000,00 zł
12	Adaptacja nowego budynku na potrzeby Urzędu Gminy	Urząd Gminy Czernichów	2026-2027	3 000 000,00 zł	7 000 000,00 zł	0,00 zł	10 00 000,00 zł
13	Modernizacja budynku użyteczności publicznej w Czernichowie	Urząd Gminy Czernichów	2026-2027	1 200 000,00 zł	2 800 000,00 zł	0,00 zł	4 000 000,00 zł
14	Modernizacja placu zabaw przy ul. Żywieckiej	Urząd Gminy Czernichów	2025-2026	150 000,00 zł	350 000,00 zł	0,00 zł	500 000,00 zł
15	Budowa tężni solankowej	Urząd Gminy Czernichów	2025-2026	90 000,00 zł	210 000,00 zł	0,00 zł	300 000,00 zł
16	Budowa Skateparku	Urząd Gminy Czernichów	2026-2027	240 000,00 zł	560 000,00 zł	0,00 zł	800 000,00 zł
17	Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945	Urząd Gminy Czernichów	2026-2027	45 000,00 zł	105 000,00 zł	0,00 zł	150 000,00 zł
SUMA				6 420 000,00 zł	14 980 000,00 zł	0,00 zł	21 400 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne.

6 MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Przedstawiony w niniejszym rozdziale opis mechanizmów służących integrowaniu działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych spełnienia wymogi ustawy o rewitalizacji (art. 15 ust. 1 pkt 6), a także uwzględnia zalecenia ujęte w Zasadach realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 opracowanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Wytyczne zawarte w tych dokumentach gwarantują zaplanowanie i przeprowadzenie skutecznej interwencji rewitalizacyjnej, wynikającej ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb obszaru rewitalizacji, które są spójne z wizją stanu obszaru oraz celami rewitalizacyjnymi i podporządkowanymi im kierunkami działań (patrz ROZDZIAŁ 3. INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ), i która jest realizowana za pomocą przedsięwzięć rewitalizacyjnych (patrz ROZDZIAŁ 4. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE). Podejście to świadczy o zintegrowanym charakterze zaplanowanego procesu rewitalizacji, dzięki czemu możliwa jest kompleksowa interwencja, oddziałująca na zidentyfikowane problemy, skoncentrowana terytorialnie, prowadzona za pomocą powiązanych ze sobą przedsięwzięć, wpisujących się w różne cele. Takie zintegrowane, kompleksowe podejście przełoży się na synergię działań i nieprzenoszenie się zjawisk kryzysowych do innych części gminy.

Poniżej omówiono główne cechy rewitalizacji jako procesu, który zgodnie z definicją przyjętą w ustawie o rewitalizacji powinien mieć charakter kompleksowy dzięki realizacji zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowanych na obszarze rewitalizacji.

6.1 Podejście zintegrowane i kompleksowość

GPR Gminy Czernichów zawiera zróżnicowane działania o charakterze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym wynikające z przeprowadzonej diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, w tym analizy wyzwań i potencjałów, które go cechują.

Podejście zintegrowane wymaga ścisłej konsolidacji działań planowanych w ramach polityki rewitalizacyjnej. W Gminie Czernichów osiągnięto to przez wypracowanie – w drodze uspołecznionego procesu – katalogu przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Po weryfikacji przez zespół ds. rewitalizacji stały się one częścią projektu zintegrowanego, którego podstawą jest łączenie projektów

o charakterze prospołecznym z projektami infrastrukturalnymi. Zgodnie z tym założeniem działania polepszające stan szeroko rozumianej infrastruktury stanowią zaplecze, warunek do przeprowadzenia interwencji w sferze społecznej. Przedsięwzięcia uzupełniające, służą wzmocnieniu procesu rewitalizacji i przyspieszeniu jego efektów. Zastosowanie podejścia zintegrowanego pozwala zaplanować całościową, spójną interwencję, na którą będą się składać powiązane ze sobą przedsięwzięcia. Zgodnie z intencją interesariuszy procesu i twórców programu powinny one doprowadzić do trwałych zmian na obszarze rewitalizacji.

W przypadku GPR wyzwania strategiczne wyrażone w celach i kierunkach działań mają charakter ogólny i długofalowy zgodnie z szerszą koncepcją działań rewitalizacyjnych wykraczającą poza zakres przedsięwzięć zamieszczonych w programie.

Zaplanowane przedsięwzięcia równoważą się i dopełniają, wykazując kompleksowy charakter – przedsięwzięcia infrastrukturalne są bowiem ściśle powiązane z projektami społecznymi, stanowiąc niezbędną bazę dla działań przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu i marginalizacji. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne ujęte w programie charakteryzują się więc wielowymiarowymi powiązaniami (patrz tabela poniżej), dzięki czemu po realizacji programu powinno nastąpić połączenie ich efektów i zwiększenie oddziaływania na stan kryzysowy obszaru rewitalizacji. Ta całościowa odpowiedź na zidentyfikowane deficyty obszaru rewitalizacji pozwoli uzyskać efekt synergii – szersze i trwalsze oddziaływanie na zachodzące na obszarze zmiany.

6.2 Koncentracja

W rewitalizacji koncentracja oznacza skupienie działań na obszarze rewitalizacji, który w stosunku do reszty gminy cechuje szczególna skala problemów. Jednocześnie ten dysfunkcyjny obszar powinien posiadać istotne znaczenie dla całej gminy, by móc stać się kołem zamachowym dla jej rozwoju. Działania rewitalizacyjne zaplanowane w ramach GPR będą wdrażane przede wszystkim na obszarze rewitalizacji. Projekty o charakterze rozwojowym są w stanie zainicjować procesy odnowy obszaru rewitalizacji, oddziałując korzystnie na bezpośrednie sąsiedztwo i całą gminę.

Tabela 42. Charakterystyka metodologii komplementarności pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami i podmiotami je realizującymi

Typ komplementarności	Opis
Przestrzenna	Przedsięwzięcia dotyczą obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcia dopełniają się przestrzennie i zapobiegają przenoszeniu problemów na pozostałe obszary i nie będą prowadziły do segregacji i wykluczenia społecznego mieszkańców. Wielkość obszaru pozwoli na uniknięcie rozproszenia podejmowanych działań, dzięki czemu powstanie efekt synergii przedsięwzięć. W ten sposób zostaną ograniczone zadania punktowe.
Problemowa	Zaplanowane przedsięwzięcia odpowiadają na zidentyfikowane w szczegółowej diagnozie problemy w sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, funkcjonalno-przestrzennej i środowiskowej (Tabela „Oddziaływanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne sfery”). Dopełniają się i kompleksowo odpowiadają na problemy na podstawie określonej wizji, celów i kierunków działań. Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań.
Proceduralno-instytucjonalna	Wdrażanie i zarządzanie Programem będzie należało do koordynatora rewitalizacji . Natomiast za przygotowanie i realizację poszczególnych przedsięwzięć odpowiadać będą podmioty realizujące m.in. jednostki gminne, instytucje kultury, organizacje pozarządowe. Powołany zostanie także Komitet Rewitalizacji , który zgodnie z Ustawą stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą wójta. Przedsięwzięcia zostały określone w ramach procesu partycypacji i dialogu społecznego. Realizatorów odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych przedsięwzięć wskazano w podrozdziale dotyczącym przedsięwzięć rewitalizacyjnych. System zarządzania został szczegółowo opisany w części zarządczej Programu. Dodatkowo, w ramach komplementarności proceduralno-instytucjonalnej zadbano o to, aby przewidziane przedsięwzięcia rewitalizacyjne były zgodne z zapisami dokumentów wyższego rzędu, w szczególności ze Strategią rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030” i Planem zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego. W tym celu, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 lit a Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U.2024.278), wystąpiono o zaopiniowanie dokumentu do Zarządu Województwa Śląskiego. Zarząd Województwa Śląskiego Uchwałą nr ... z dnia ... wydał pozytywną opinię dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czernichów do roku 2030 w zakresie zgodności ze Strategią rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030” oraz z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego.
Międzyokresowa	Założone do realizacji przedsięwzięcia stanowią ciągłość dotychczasowej polityki rewitalizacyjnej Gminy Czernichów poprzez kontynuację i uzupełnienie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023”. W związku z tym zostanie zachowana ciągłość programowa procesu rewitalizacji. Przy wdrażaniu przedsięwzięć wykorzystane zostaną doświadczenia z dotychczas realizowanego programu rewitalizacji oraz działań infrastrukturalnych i społecznych z kolejnych perspektyw unijnych tj. 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020.

Źródła finansowania	Komplementarność zakłada łączenie prywatnych i publicznych źródeł finansowania przy wykorzystaniu środków Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Podmioty zaangażowane w realizację przedsięwzięć zakładają dywersyfikację ich finansowania.
----------------------------	--

Źródło: Opracowanie własne

Opisane mechanizmy zapewniające wielowymiarową komplementarność przekładają się na kompleksowość i zintegrowany charakter obecnego programu rewitalizacji. Uwzględnia on bowiem aspekty społeczne, a także gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, środowiskowe czy techniczne – związane z obszarem rewitalizacji. Z tego powodu interwencję wynikającą z GPR Gminy Czernichów, złożoną z różnorodnych, wzajemnie dopełniających się, skoncentrowanych przestrzennie projektów, które stanowią kontynuację wcześniejszych działań i będą finansowane z różnych źródeł, należy uznać za całościowy, zintegrowany, spójny proces rewitalizacji, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

6.3 Powiązanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z założeniem wszystkie przedsięwzięcia podstawowe są wzajemnie powiązane, stanowią kompleksową interwencję, która zrealizowana w całości wzmacnia siłę oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć. Poniżej zaprezentowano wzajemne powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i ich powiązanie z przeprowadzonymi wcześniej działaniami, a także ich kompleksowe oddziaływanie na różne sfery kryzysowe.

Jako podstawę uznania powiązań za szczególnie silne przyjęto lokalizację projektów, wychodząc z założenia, że poprawa spójności społecznej poprzez najróżniejsze działania aktywizacyjne i animacyjne nierozdzielnie łączy się z poprawą środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną bezpośredniego otoczenia. Powiązania przedsięwzięć na poziomie strategicznym – z wyznaczonymi celami i kierunkami działań jako odpowiedź na zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji – świadczące o zintegrowanym charakterze interwencji zostały przedstawione w ROZDZIALE 3. INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ.

Tabela 43. Powiązanie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z innymi przedsięwzięciami

Lp.	Przedsięwzięcie podstawowe	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami	Powiązanie z przedsięwzięciami w ramach LPR Gminy Czernichów do roku 2023
1	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	– Aktywna integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji – Zajęcia aktywizujące i rozwijające potencjał i przedsiębiorczość	• Razem w lepszą przyszłość • Aktywna integracja • Samodzielni mieszkańcy, dbający o swoją przyszłość
2	Jak umiejętnie prowadzić gospodarstwo domowe?	– Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	• Poradnictwo specjalistyczne
3	Klub Seniora w Gminie Czernichów	– Aktywna integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji – Czernichowski Klub Wolontariusza – Pomoc sąiedzka – Warsztaty i spotkania w Muzeum w Centrum Kultury w Międzybrodzu Bialskim – Kultura, rozrywka i sport – cykl wydarzeń integracyjnych – Czernichowskie Kino Letnie	• Klub Seniora • Klub Wolontariusza w Gminie Czernichów • Cykl wydarzeń integracyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i sportowo-artystycznych
4	Aktywna integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	– Klub Seniora w Gminie Czernichów – Klub młodzieżowy w Gminie Czernichów – Warsztaty i spotkania w Muzeum w Centrum Kultury w Międzybrodzu Bialskim – Kultura, rozrywka i sport – cykl wydarzeń integracyjnych – Czernichowskie Kino Letnie	• Aktywna integracja • Kreatywny czas dzieci i młodzieży - Laba - zabawy, gry, planszówki • Cykl wydarzeń integracyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i sportowo-artystycznych
5	Mieszkańcu! Zadbaj o swoją przyszłość	– Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym – Zajęcia aktywizujące i rozwijające potencjał i przedsiębiorczość	• Razem w lepszą przyszłość • Samodzielni mieszkańcy, dbający o swoją przyszłość • Wsparcie zatrudnienia – Przygotowanie i wdrożenie oferty szkoleniowo-doradczej
6	Zajęcia aktywizujące i rozwijające potencjał i przedsiębiorczość	– Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym – Mieszkańcu! Zadbaj o swoją przyszłość	• Razem w lepszą przyszłość • Samodzielni mieszkańcy, dbający o swoją przyszłość • Wsparcie zatrudnienia – Przygotowanie i wdrożenie oferty szkoleniowo-doradczej
7	Czernichowski Klub Wolontariusza	– Aktywna integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji – Klub Seniora w Gminie Czernichów – Pomoc sąiedzka	• Aktywna integracja • Klub Seniora • Klub Wolontariusza w Gminie Czernichów • Program samopomocy gminnej
8	Kreatywni i Twórczy Młodzi	– Klub młodzieżowy w Gminie Czernichów – Warsztaty i spotkania w Muzeum w Centrum Kultury w Międzybrodzu Bialskim	• Młodzieżowe Centrum Aktywności Twórczej • Klub dla młodzieży • Warsztaty artystyczne
9	EKO mieszkańców	– Wspólna Zielen – Budowa tężni solankowej	• Edukacja ekologiczna mieszkańców obszarów do rewitalizacji wraz z

			programem działań służących ochronie środowiska • Zielono w Gminie Czernichów
10	Klub młodzieżowy w Gminie Czernichów	– Kreatywni i Twórczy Młodzi – Warsztaty i spotkania w Muzeum w Centrum Kultury w Międzybrodzu Bialskim – Kultura, rozrywka i sport – cykl wydarzeń integracyjnych – Czernichowskie Kino Letnie	• Młodzieżowe Centrum Aktywności Twórczej • Klub dla młodzieży • Kreatywny czas dzieci i młodzieży - Laba - zabawy, gry, planszówki • Cykl wydarzeń integracyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i sportowo-artystycznych
11	Pomoc sąsiedzka	– Klub Seniora w Gminie Czernichów – Aktywna integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji – Czernichowski Klub Wolontariusza	• Aktywna integracja • Klub Wolontariusza w Gminie Czernichów • Program samopomocy gminnej
12	Adaptacja nowego budynku na potrzeby Urzędu Gminy	– Modernizacja budynku użyteczności publicznej w Czernichowie – Budowa tężni solankowej – Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945	
13	Modernizacja budynku użyteczności publicznej w Czernichowie	– Adaptacja nowego budynku na potrzeby Urzędu Gminy – Budowa tężni solankowej – Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945	
14	Modernizacja placu zabaw przy ul. Żywieckiej	– Budowa tężni solankowej – Budowa Skateparku – Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945	
15	Budowa tężni solankowej	– Modernizacja placu zabaw przy ul. Żywieckiej – Budowa Skateparku – Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945	
16	Budowa Skateparku	– Modernizacja placu zabaw przy ul. Żywieckiej – Budowa tężni solankowej – Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945	
17	Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945	– Adaptacja nowego budynku na potrzeby Urzędu Gminy – Modernizacja budynku użyteczności publicznej w Czernichowie – Modernizacja placu zabaw przy ul. Żywieckiej – Budowa tężni solankowej – Budowa Skateparku	

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 44. Oddziaływanie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne sfery

Lp.	Przedsięwzięcie podstawowe	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna, środowiskowa i funkcjonalno-przestrzenna
1	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	X		
2	Jak umiejętnie prowadzić gospodarstwo domowe	X		
3	Klub Seniora w Gminie Czernichów	X		
4	Aktywna integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	X		
5	Mieszkańcu! Zadbaj o swoją przyszłość	X	X	
6	Zajęcia aktywizujące i rozwijające potencjał i przedsiębiorczość	X	X	
7	Czernichowski Klub Wolontariusza	X		
8	Kreatywni i Twórczy Młodzi	X	X	
9	EKO mieszkańców			X
10	Klub młodzieżowy w Gminie Czernichów	X		
11	Pomoc sąsiedzka	X		
12	Adaptacja nowego budynku na potrzeby Urzędu Gminy			X
13	Modernizacja budynku użyteczności publicznej w Czernichowie			X
14	Modernizacja placu zabaw przy ul. Żywieckiej	X		X
15	Budowa tężni solankowej	X		X
16	Budowa Skateparku	X		X
17	Modernizacja pomnika upamiętniającego poległych mieszkańców Gminy w latach 1939-1945	X		X

Źródło: Opracowanie własne

6.4 Opis sposobu, w jaki zestaw powiązanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ograniczy/wyeliminuje negatywne zjawiska na obszarze rewitalizacji

Rewitalizacja to kompleksowy proces, który obejmuje zarówno inwestycje infrastrukturalne, jak i działania społeczne (tzw. działania miękkie). Ich wzajemne powiązanie jest kluczowe dla osiągnięcia trwałych efektów w poprawie jakości życia mieszkańców i eliminacji negatywnych zjawisk na obszarach zdegradowanych. Działania infrastrukturalne, takie jak modernizacja budynków, poprawa estetyki przestrzeni publicznej czy adaptacja do zmian klimatu, tworzą warunki sprzyjające aktywizacji społeczności lokalnej. Z kolei działania miękkie, obejmujące aktywizację mieszkańców, rozwój przedsiębiorczości oraz organizację wydarzeń kulturalnych, pozwalają na pełne wykorzystanie nowo powstałej lub zmodernizowanej infrastruktury.

W Gminie Czernichów zestaw powiązanych przedsięwzięć ma charakter komplementarny i wzajemnie wzmacniający się. Przykładowo, przedsięwzięcia infrastrukturalne, takie jak „Modernizacja budynku użyteczności publicznej w Czernichowie” (Przedsięwzięcie 13) oraz „Adaptacja nowego budynku na potrzeby Urzędu Gminy” (Przedsięwzięcie 12), mimo lokalizacji poza obszarem rewitalizacji, poprawiają jakość świadczonych usług publicznych dla wszystkich mieszkańców, w tym mieszkańców obszarów zdegradowanych. Z kolei modernizacja placu zabaw (Przedsięwzięcie 14), budowa tężni solankowej (Przedsięwzięcie 15) i skateparku (Przedsięwzięcie 16) bezpośrednio odpowiadają na potrzeby mieszkańców dotyczące dostępu do infrastruktury rekreacyjnej, wspierając integrację społeczną, aktywność fizyczną i spędzanie czasu wolnego w zdrowym otoczeniu.

Działania społeczne, takie jak „Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym” (Przedsięwzięcie 1), „Jak umiejętnie prowadzić gospodarstwo domowe?” (Przedsięwzięcie 2), „Pomoc sąsiadka” (Przedsięwzięcie 11) czy „Aktywna integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji” (Przedsięwzięcie 4) stanowią uzupełnienie dla inwestycji infrastrukturalnych, budując kapitał społeczny i wspierając mieszkańców w aktywnym udziale w życiu lokalnej społeczności. Z kolei „Mieszkańcu! Zadbaj o swoją przyszłość” (Przedsięwzięcie 5) oraz „Zajęcia aktywizujące i rozwijające potencjał i przedsiębiorczość” (Przedsięwzięcie 6) odpowiadają na problemy związane z bezrobociem i niskim poziomem aktywności zawodowej.

Inicjatywy skierowane do seniorów („Klub Seniora”, Przedsięwzięcie 3), młodzieży („Kreatywni i Twórczy Młodzi”, Przedsięwzięcie 8; „Klub Młodzieżowy”, Przedsięwzięcie 10) oraz wolontariuszy („Czernichowski Klub Wolontariusza”, Przedsięwzięcie 7) są przykładem zintegrowanych działań, które wspierają rozwój lokalnego potencjału ludzkiego i przeciwdziałają marginalizacji poszczególnych grup społecznych. Działania takie jak „EKO mieszkańiec” (Przedsięwzięcie 9) mają charakter edukacyjno-środowiskowy i łączą aspekty poprawy estetyki z kształtowaniem świadomości ekologicznej.

Zintegrowany charakter działań, ich wieloaspektowość oraz komplementarność w zakresie celów społecznych, przestrzennych i środowiskowych pozwala na efektywną eliminację zdiagnozowanych problemów, takich jak wykluczenie społeczne, niska jakość przestrzeni publicznej, deficyty integracji międzypokoleniowej czy brak aktywności obywatelskiej. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podejmowane na obszarze zdegradowanym wspólnie tworzą spójną odpowiedź na potrzeby lokalnej społeczności i stanowią fundament do odbudowy więzi społecznych oraz trwałego rozwoju lokalnego.

7 POSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Gminny Program Rewitalizacji poddany został analizie przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach pod względem konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. **Opinia RDOŚ z dniar. o nr wykazała**
Również Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny poddał analizie niniejszy projekt pod
względem konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W piśmie
z dnia r. o nr organ stwierdza, że

8 REALIZACJA ZASADY PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ I PARTNERSTWA

8.1 Identyfikacja interesariuszy procesu rewitalizacji

Dokumenty prawne i strategiczne dotyczące rewitalizacji podkreślają znaczenie zasady partnerstwa i partycypacji społecznej w procesie tworzenia, wdrażania i oceny programów rewitalizacji. Rewitalizacja to proces, który ma być prowadzony z udziałem interesariuszy, przede wszystkim mieszkańców, podmiotów samorządowych, pozarządowych, gospodarczych oraz grup nieformalnych. Przepisy ustawowe obligują gminę do realizacji działań rewitalizacyjnych w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy. W myśl art. 5 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, działania inicjowane w ramach partycypacji społecznej oraz cały proces z nią związany polega przede wszystkim na:

1. poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy i dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,

2. prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy oraz o przebiegu tego procesu,
3. inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
4. zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji,
5. wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji,
6. zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Kwestie zaangażowania interesariuszy – podmiotów społeczno-gospodarczych – regulują także zapisy ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), co uwzględniono przy identyfikacji potencjalnych interesariuszy planowanego procesu rewitalizacji.

W GPR przyjęto więc, że zasada partycypacji społecznej będzie towarzyszyć procesowi rewitalizacji na każdym jego etapie – od przygotowania programu, przez wdrażanie działań i ich monitoring, po ocenę całego procesu. Gmina Czernichów, świadoma, że nie sposób przeprowadzić rzetelnej diagnozy prowadzącej do określenia obszarów kryzysowych bez udziału osób, dla których i wśród których ma być prowadzona rewitalizacja, przeprowadziła najpierw analizę działających na obszarze gminy interesariuszy procesu. Identyfikacja uczestników, kreatorów i odbiorców rewitalizacji Gminy Czernichów, odniosła się do każdej ze sfer życia gminy, tj. do sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Ważnym elementem przygotowania gminy do koordynacji i zarządzania procesem rewitalizacji było określenie interesariuszy, którzy będą nie tylko odbiorcami czy uczestnikami działań, ale także ich potencjalnymi realizatorami, przez co będą mieli realny wpływ na osiągnięcie celów rewitalizacji Gminy Czernichów.

W kolejnych podrozdziałach opisano działania związane z realizacją zasady partycypacji społecznej i partnerstwa na etapie przygotowania, wdrażania i oceny GPR. Analiza grup interesariuszy miała na celu wskazanie aktorów, którzy już na tym wczesnym etapie mogliby włączyć się w tworzenie programu. Analizie poddano przede wszystkim instytucje, organizacje pozarządowe i lokalnych przedsiębiorców.

Bezpośrednimi interesariuszami procesu są bowiem mieszkańcy obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów, do których przede wszystkim są skierowane działania wdrażane przez podmioty sektora

publicznego, jak i podmioty społeczne występujące w roli wykonawców powierzonych im do realizacji zadań publicznych. Są to:

- mieszkańcy obszaru zagrożeni wykluczeniem społecznym,
- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- mieszkańcy gminy, inni niż mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

Na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji w Gminie Czernichów działają (na terenie rewitalizacji oraz w gminie) następujące podmioty świadczące usługi publiczne:

- gminne jednostki organizacyjne: Gminna Biblioteka Publiczna w Czernichowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernichowie, Zakład usługowo – Produkcyjny Gospodarki Wodno–Ściekowej „Isepnica” w Międzybrodzu Bialskim, Gminny Zespół Oświatowy w Czernichowie, Przedszkole Nr 1 w Międzybrodzu Bialskim, Przedszkole w Międzybrodzu Żywieckim, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Międzybrodzu Bialskim, Zespół Szkolno – Przedszkolny w Czernichowie, Szkoła Podstawowa w Międzybrodzu Żywieckim, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Międzybrodzu Bialskim;
- Rada Gminy Czernichów;
- Starostwo Powiatowe w Żywcu.

Obszar rewitalizacji, poza interwencją zaplanowaną w GPR, będzie dodatkowo skupiał aktywność wymienionych wyżej podmiotów, realizujących na jego terenie działania statutowe. Na obszarze rewitalizacji dojdzie więc do integracji wielu polityk publicznych oraz procesu odnowy wywołanego wdrażaniem programu, w efekcie czego zwiększy się dostępność usług publicznych, a w ślad za nią aktywność mieszkańców i poziom ich udziału w życiu społecznym.

Niezwykle ważnymi interesariuszami rewitalizacji w Gminie Czernichów, działającymi na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji, są organizacje pozarządowe. Z punktu widzenia procesu rewitalizacji kluczowymi podmiotami społeczno-gospodarczymi, które powinno włączyć się w proces, są stowarzyszenia prowadzące działalność w sferze aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem. Na terenie Gminy Czernichów zidentyfikowano następujących partnerów i inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, bądź realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, ochrony przyrody, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne:

- Stowarzyszenia: Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Czernichów, Stowarzyszenie do Współpracy Międzynarodowej „Soła”, Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne „Roztoka”, Stowarzyszenie „Mała Szwajcaria”, Eko-europejskie Stowarzyszenie Miłośników Regionu Podbeskidzia „Kultura Krajobrazu” w Czernichowie, Stowarzyszenie Bajeczne Beskidy;
- Ochotnicze Straże Pożarne: włączone do Krajowego Sytemu Ratowniczo-Gaśniczego 2 jednostki OSP w Międzybrodziu Bialskim i OSP Międzybrodziu Żywieckim oraz jednostka OSP w Czernichowie-Tresnej;
- Koła Gospodyń Wiejskich: KGW Czernichów – Tresna, KGW Międzybrodzie Bialskie, KGW Międzybrodzie Bialskie – Żarnówka, KGW Międzybrodzie Żywieckie;
- Inne organizacje pozarządowe: Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajobrazowe „ZaŻarci”, Towarzystwo Miłośników Międzybrodzie, Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, Orkiestra Dęta OSP Międzybrodzie Bialskie, Orkiestra Dęta OSP Czernichów-Tresna, Chór Międzybrodzianka z Międzybrodzie Bialskiego, Chór Kamerton z Czernichowa-Tresnej, Góralska Kapela Regionalna „Roztoka”, Regionalny Zespół Dziecięcy Jaworzyna z Międzybrodzie Żywieckiego, Grupa kolędnicza Herody z Międzybrodzie Żywieckiego, Zespół Kolędniczy Roztoka i Roztoka Mała z Czernichowa, Ludowy Klub Sportowy MAGÓRKA Czernichów – Tresna, Ludowy Klub Sportowy ŻAR Międzybrodzie Bialskie, Górską Szkoła Szybowcowa Aeroklubu Polskiego „ŻAR” im. Adama Dziurzyńskiego, Koło Pszczelarzy Międzybrodzie – Czernichów, Fundacja Braci Golec.

Ponadto Gmina Czernichów jest członkiem następujących stowarzyszeń i związków międzygminnych: Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Związku międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu, Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Żywiecki Raj”, Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Subregionu Południowego Województwa Śląskiego „Aglomeracja Beskidzka”, Stowarzyszenia „Region Beskidy”.

Z uwagi na zdiagnozowane problemy w sferze środowiskowej, gospodarczej i technicznej, istotnymi interesariuszami rewitalizacji są zidentyfikowani partnerzy działający na rzecz lokalnej gospodarki i ochrony środowiska naturalnego.

Interesariusze z szeroko rozumianej branży gospodarczej, w tym partnerzy społeczno-gospodarczy, którzy mogą stać się ważnymi partnerami gminy w prowadzeniu rewitalizacji oraz wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji, to m.in. Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej, Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej, Beskidzka Izba Regionalna oraz Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach.

W sferze ochrony przyrody, potencjalnym partnerem procesu rewitalizacji może być Eko-europejskie Stowarzyszenie Miłośników Regionu Podbeskidzia „Kultura Krajobrazu” w Czernichowie, którego główna działalność ukierunkowana jest na popularyzowanie szeroko pojętej kultury krajobrazu i zagadnień dotyczących ochrony środowiska naturalnego, głównie poprzez organizację cyklicznej imprezy Żywiecki Festiwal Roślin „DENDRONALIA” realizującą najważniejsze cele statutowe, jak i przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym, dzięki którym przybliży mieszkańcom regionu problemy dbałości o środowisko i otaczający krajobraz.

Inne podmioty to Stanowisko ds. ochrony środowiska w Urzędzie Gminy Czernichów, Wydział Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Żywcu, Oddział Babiogórski PTTK w Żywcu oraz Nadleśnictwo Jeleśnia.

Ważnymi uczestnikami procesu rewitalizacji będą również organy władzy publicznej, w szczególności członkowie Rady Gminy Czernichów.

Do tak zidentyfikowanego kręgu interesariuszy zostały skierowane i będą kierowane działania włączeniowe – zaproszenia do wzięcia udziału w spotkaniach konsultacyjno-informacyjnych, naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych, naborze kandydatów do Komitetu Rewitalizacji czy konsultacjach społecznych poszczególnych dokumentów.

8.2 Partycypacja społeczna na różnych etapach przygotowania programu

Podczas prac nad przygotowaniem GPR zastosowano różne formy partycypacji społecznej, aby interesariusze w aktywny sposób mogli włączyć się w zaplanowanie procesu rewitalizacji. Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. W przypadku partycypacji w procesie rewitalizacji, mówimy o relacji między władzami samorządowymi, a obywatelami, którą charakteryzuje angażowanie jednostek w sprawy je dotyczące poprzez konsultowanie i wypracowywanie konkretnych rozwiązań w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu. W ustawie o rewitalizacji partycypacja odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w kształtowanie całego procesu rewitalizacji.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy

umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania).

8.2.1 Etap diagnozowania

Działania prowadzone na etapie diagnozy delimitacyjnej, mającej na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Czernichów, były ważnym etapem poprzedzającym uspołecznioną pracę nad GPR. Polegały one na przeprowadzeniu konsultacji społecznych w ramach uzgadniania projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, które umożliwiły interesariuszom rewitalizacji wypowiedzenie się na temat granic obszaru. Działania konsultacyjne zrealizowano w trybie przepisów ustawy o rewitalizacji.

Na podstawie art. 6 ust. 2 oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U.2024.278 t.j.) Wójt Gminy Czernichów powiadomił o przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy Czernichów w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Zaproszenie do udziału w konsultacjach ww. projektu uchwały wraz ze stosownymi załącznikami umieszczono i dystrybuowano następującymi kanałami informacyjnymi:

- strona internetowa Gminy Czernichów <https://czernichow.pl/>
- strona internetowa BIP Gminy Czernichów <https://www.czernichow.finn.pl/>
- siedziba Urzędu Gminy Czernichów, Tresna, ul. Żywiecka 2, 34-311 Czernichów

Konsultacje społeczne ww. projektu uchwały wraz ze stosownymi załącznikami przeprowadzono w następujących formach:

- zbieranie opinii i uwag dostarczonych osobiście w formie papierowej (w siedzibie Urzędu Gminy Czernichów, Tresna, ul. Żywiecka 2, 34-311 Czernichów),
- zbieranie wypełnionych formularzy w formie elektronicznej (pod adresem poczty elektronicznej: konsultacje@kreatus.eu lub za pomocą formularza zamieszczonego na stronie internetowej przy projekcie uchwały <https://forms.gle/DSFegGky1tC7JGdy6>),
- zbieranie wypełnionych formularzy drogą korespondencyjną (na adres: Urząd Gminy Czernichów, Tresna, ul. Żywiecka 2, 34-311 Czernichów),
- otwarte spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i pozostałymi zainteresowanymi osobami, które odbyły się 09.01.2024 roku o godz. 16.00 w Urzędzie Gminy Czernichów,
- zbieranie uwag podczas warsztatów online prowadzonych w aplikacji Google Meet w dniu 23 stycznia 2024 r. w godzinach od 16:00 do 18:00.

Do udziału w konsultacjach społecznych uprawnieni byli:

- mieszkańcy;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy Czernichów działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy Czernichów działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

W dniu 20 grudnia 2023 roku w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Czernichów, zostało opublikowane Zarządzenie nr 226/2023 Wójta Gminy Czernichów z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Gminy Czernichów w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Załącznikiem do zarządzenia był formularz konsultacji społecznych. Zgodnie z treścią wyżej wymienionego zarządzenia, konsultacje społeczne odbywały się w terminie od 27 grudnia 2023 roku do 31 stycznia 2024 roku. W ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów zgłoszono 1 uwagę na spotkaniu konsultacyjnym. Pozostałe 3 uwagi wpłynęły poprzez formularz konsultacyjny. Do wszystkich zgłoszonych uwag odniesiono się w „Rapocie z konsultacji społecznych projektu Uchwały Rady Gminy Czernichów w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji”, który został sporządzony po zakończeniu konsultacji społecznych.

Etap I zakończył się podjęciem Uchwały nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów.

Treść uchwały została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego <https://dzienniki.slask.eu/legalact/2024/2701/>.

8.2.2 Etap pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji i programowania

Działania partycypacyjne prowadzono także na etapie przygotowania samego programu rewitalizacji, po podjęciu przez Radę Gminy Czernichów Uchwały nr IV/18/2024 z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów.

Z punktu widzenia gminy jako organizatora i koordynatora procesu rewitalizacji, szczególnie ważną kwestią było właściwe zaplanowanie interwencji rewitalizacyjnych, które powinny odpowiadać na

rzeczywiste problemy obszaru, a jednocześnie na potrzeby jego mieszkańców. W tym celu zaplanowano kilka działań mających na celu poznanie opinii mieszkańców i innych interesariuszy procesu na temat zjawisk problemowych i najważniejszych potrzeb rewitalizacyjnych. Do działań tych należało zbieranie opinii od interesariuszy.

Pogłębioną charakterystykę obszaru rewitalizacji wykonano w oparciu o dane ilościowe i jakościowe. Zostały one zebrane na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy Czernichów oraz badania ankietowego z mieszkańcami w dniach od 19 grudnia 2024 roku do 22 stycznia 2025 roku. Celem ankiety było zbadanie opinii mieszkańców Gminy Czernichów na temat ich warunków i jakości życia oraz postrzegania problemów społecznych oraz perspektyw rewitalizacji Gminy Czernichów. Ankieta została udostępniona w formie papierowej (dostępna w Urzędzie Gminy Czernichów oraz poprzez rozdanie softysem), a także jako interaktywny formularz do wypełnienia i wysłania bez drukowania. W wyniku ankietyzacji zebrano 6 ankiet. Zdecydowaną większość (66,67%) ankietowanych stanowiły osoby pomiędzy 35, a 44 rokiem życia. Zebrane informacje o przestrzeni obszaru rewitalizacji i jego mieszkańcach uzupełniono podczas organizowanych spotkań z interesariuszami.

Po rozpoczęciu prac nad opracowywaniem Programu, zaproszono interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne. W konsekwencji wpłynęło 31 kart projektów od mieszkańców, przedsiębiorców i innych interesariuszy. Wypełnione komputerowo lub drukowanym pismem karty można było składać w terminie od 10 do 31 lipca 2024 roku w formie papierowej przesłanej na adres Urzędu Gminy Czernichów, Tresna, ul. Żywiecka 2, 34-311 Czernichów lub złożonej osobiście w Urzędzie Gminy Czernichów; elektronicznej przesłanej za pomocą poczty elektronicznej na adres: konsultacje@kreatus.eu. Zgromadzone karty projektów, a także pomysły mieszkańców przedstawione na spotkaniach i w ankiecie internetowej zostały uwzględnione w Programie, celem stworzenia dokumentu odpowiadającego na realne potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Ostatnią formą partycypacji społecznej na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu dokumentu. Konsultacje społeczne projektu GPR-u zostały przeprowadzone na zasadach określonych w ustawie o rewitalizacji (art. 6 ust. 1, 2 i 3 ustawy). Zgodnie z Obwieszczeniem Wójta Gminy Czernichów z dnia ..., konsultacje społeczne projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czernichów do roku 2030” trwały od ... do ... roku.

Program, który był przedmiotem konsultacji został oparty o Diagnozę obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowiącą podstawę do wyznaczenia obszaru rewitalizacji dla Gminy

Czernichów, zgodnie z Uchwałą nr LVII/487/2024 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów oraz zgodnie z Uchwałą nr IV/18/2024 z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów.

Zgodnie z art. 6 ustawy o rewitalizacji, Wójt Gminy Czernichów o sposobach, miejscach i terminach prowadzenia konsultacji społecznych powiadomił nie później niż w dniu rozpoczęcia konsultacji.

Formami konsultacji społecznych były:

- Zbieranie uwag w postaci papierowej, przesłanej na adres Urzędu Gminy Czernichów, Tresna, ul. Żywiecka 2, 34-311 Czernichów;
- Zbieranie uwag przekazywanych osobiście w Urzędzie Gminy Czernichów;
- Zbieranie uwag w postaci elektronicznej przesyłanych za pomocą poczty elektronicznej lub za pomocą formularza online, zamieszczonego na stronie internetowej;
- Spotkanie konsultacyjne w Urzędzie Gminy Czernichów dla mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych zainteresowanych osób;
- Debata online w aplikacji Google Meet.

Informacje o konsultacjach zostały zamieszczone na stronie internetowej gminy i BIP. Konsultacje miały na celu przede wszystkim poznanie opinii mieszkańców odnośnie zaplanowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych. Informacje o przeprowadzonym procesie zostały zawarte w Raporcie z konsultacji projektu GPR.

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r o zaopiniowanie Gminnego Programu Rewitalizacji wystąpiono do następujących instytucji:

1. Zarząd właściwy powiatu
2. Zarząd właściwy województwa
3. Właściwy wojewoda
4. Właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa
5. Właściwy komendant Państwowej Straży Pożarnej
6. Właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny,
7. Właściwa gminna komisja urbanistyczno-architektoniczna
8. Zarząd dróg powiatowych
9. Zarząd dróg wojewódzkich
10. PKP PLK S.A.

11. Krajowy Zasób Nieruchomości
12. Właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska
13. Właściwy wojewódzki konserwator zabytków
14. Właściwy organ nadzoru górniczego
15. Właściwy organ administracji geologicznej
16. Właściwy dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej
17. Państwowe Gospodarstwo Leśne lasy Państwowe

Opiniowanie Gminnego Programu Rewitalizacji przez wskazane powyżej instytucje przeprowadzone zostało w terminie ..., zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

Wszystkie zgłoszone uwagi przez instytucje opiniujące zostały uwzględnione i opisane w Raporcie z opiniowania projektu GPR.

Opisane powyżej działania świadczą o tym, że na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- Zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- Ankiety/formularze,
- Warsztaty,
- Spotkania,
- Wywiady.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- Mieszkańcom Gminy Czernichów,
- Przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie Gminy Czernichów,
- Przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Czernichów,
- Organizacjom pozarządowym działającym na terenie Gminy Czernichów,
- Samorządowi gminnemu,
- Partnerom społeczno-gospodarczym,
- Podmiotom reprezentującym społeczeństwo obywatelskie,
- Podmiotom działającym na rzecz ochrony środowiska,
- Podmiotom odpowiedzialnym za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji,
- Pozostałym interesariuszom, np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom.

8.3 Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i oceny realizacji programu

Za proces wdrażania Programu odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Czernichów oraz Pełnomocnik ds. rewitalizacji. Realizację Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie projektów realizowanych przez Gminę, powierza się Wójtowi Gminy Czernichów, który będzie koordynował działania w tym zakresie. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą sprawował będzie Komitet Rewitalizacji.

Wdrażanie i ocena Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czernichów do roku 2030, będą miały w szerokim stopniu charakter partycypacyjny. W proces wdrażania założeń GPR zaangażowane będą między innymi niżej wymienione podmioty:

- Pełnomocnik Wójta ds. rewitalizacji
- Interesariusze procesu rewitalizacji, tacy jak:
 - mieszkańcy obszaru rewitalizacji i całej gminy,
 - przedsiębiorcy,
 - instytucje kulturowe i edukacyjne,
 - organizacje pozarządowe,
 - media lokalne.

Wskazane powyżej podmioty w ramach procesu wdrażania i monitorowania GPR pełnić będą następujące, odnoszące się do poszczególnych poziomów zarządzania dokumentem, funkcje:

- przekazywać informacje nt. realizowanych zadań wpisujących się w założenia GPR oraz statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania wskaźników dla Programu;
- zgłaszać wnioski dotyczące zmian w GPR;
- zgłaszać propozycje projektów rewitalizacyjnych;
- aktywnie, zgodnie z posiadanymi kompetencjami włączać się w realizację zadań wpisujących się w GPR;
- zgłaszać Pełnomocnikowi ds. rewitalizacji pojawienie się trudności lub dodatkowych potrzeb związanych z wdrażanymi zadaniami uwzględnionymi w GPR.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czernichów do roku 2030, będzie miało charakter partycypacyjny ze względu na fakt, iż część planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie realizowana przez inne podmioty społeczne, które miały możliwość zgłoszenia projektów do GPR.

Przejawem partycypacji społecznej na etapie wdrażania Programu będzie również udział zainteresowanych partnerów społeczno-gospodarczych, podmiotów reprezentujących społeczeństwo

obywatelskie, działających na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, wspólnot mieszkaniowych i innych zainteresowanych osób w realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przykładowo projekty mające na celu budowę i modernizację infrastruktury (place zabaw, skatepark, tężnia solankowa) będą odbywały się wspólnie z jednostkami, które będą odbiorcami poszczególnych działań (mieszkańcy, w tym młodzież i seniorzy, organizacje pozarządowe). Pozwoli to również na lepsze dostosowanie tych przestrzeni do potrzeb interesariuszy i bardziej efektywne wykorzystanie środków. Takie działania wpłyną również na zwiększenie poczucia współodpowiedzialności, przynależności do miejsca zamieszkania i dbania o wspólną przestrzeń oraz zintegrują społeczność bez względu na wiek czy status społeczny.

Wszelkie informacje o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych będą przekazywane interesariuszom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności.

Partnerzy społeczno-gospodarczy, podmioty realizujące społeczeństwo obywatelskie, działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji będą zapraszane do współpracy na każdym z etapów prac oraz będą włączone w realizację Programu w sposób opisany w niniejszym rozdziale. Należy jednak zaznaczyć, że na terenie Gminy Czernichów nie funkcjonuje wiele tego typu organizacji.

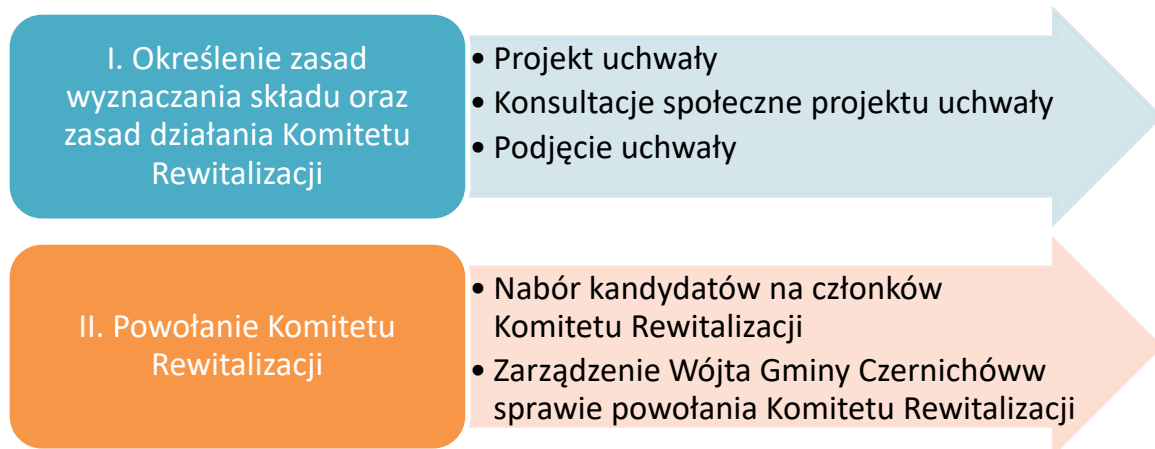
Warto podkreślić, że dodatkowa forma partycypacji społecznej wystąpiła również na etapie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, dla którego przeprowadzone były również konsultacje społeczne, w trybie przewidzianym w ustawie o rewitalizacji. Kolejnym etapem będzie powołanie Komitetu Rewitalizacji, zgodnie z przyjętym Regulaminem. Wśród członków Komitetu Rewitalizacji będą się mogli znaleźć:

- Przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- Przedstawiciele mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji
- Przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowych i grup nieformalnych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów

- Przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą, lub przedstawiciele właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, społecznych inicjatyw mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego oraz członków kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów, wyłonionych w drodze otwartego naboru,
- Przedstawiciele Urzędu Gminy Czernichów, jednostek organizacyjnych lub spółek komunalnych, w szczególności eksperci w zakresie problematyki społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Na poniższej grafice przedstawiono proces powoływania Komitetu Rewitalizacji.

Rysunek 17. Proces powoływania Komitetu Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Podsumowując, włączanie mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces wdrażania GPR będzie zapewnione poprzez:

- realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez sektor społeczny i/lub prywatny,
- funkcjonowanie Komitetu Rewitalizacji o reprezentatywnym składzie, który będzie organizacyjnym łącznikiem między organami Gminy, a pozostałymi interesariuszami rewitalizacji,

- organizację konsultacji społecznych w ważnych kwestiach dotyczących wdrażania GPR (np. w sytuacji aktualizacji/modyfikacji programu),
- wsparcie zawiązywania partnerstwa projektowego integrującego sektory,
- prowadzenie aktywnej polityki informacyjnej promującej potencjalne źródła finansowania rewitalizacji oraz efektów podejmowanych działań rewitalizacyjnych,
- aktywizację sektora społecznego poprzez ujęcie rewitalizacji w rocznych programach współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Partycypacja społeczna podczas wdrażania programu będzie również polegać na działaniach monitoringowych oraz ocenie stopnia realizacji celów rewitalizacyjnych i ocenie aktualności samego programu. Proces ten polega na agregowaniu i analizowaniu informacji dotyczących postępu rzeczowego i finansowego w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz na ocenie stopnia realizacji celów rewitalizacyjnych i ocenie aktualności samego programu. Na tym etapie partycypacja polegać będzie na udziale realizatorów przedsięwzięć w tworzeniu zapisów raportów z oceny stopnia realizacji przedsięwzięć i celów GPR oraz na ich opiniowaniu (Komitet Rewitalizacji), a także na formułowaniu ocen dla całości procesu.

8.4 Opis włączenia partnerów społeczno-gospodarczych zgodnie z art. 36 ustawy wdrożeniowej

Zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa) gminny program rewitalizacji jest uznawany za Inny Instrument Terytorialny (ITT), dzięki czemu gmina po spełnieniu wymogów dotyczących IIT może ubiegać się o środki unijne dostępne w ramach m.in. programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FE SL 2021-2027). Wymogi ustawy o rewitalizacji i Zasad realizacji IIT, a także regulacje ustawy wdrożeniowej w art. 36, pokrywają się ze sobą, wyjątkiem jest nieco inaczej sformułowany katalog interesariuszy. W ustawie o rewitalizacji katalog interesariuszy wskazany został w art. 2 ust. 2. W ustawie wdrożeniowej (art. 36 ust. 8 pkt 4) mowa jest o partnerach społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotach reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotach działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotach odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT. W związku z tym, przystępując do prac nad procesem rewitalizacji, Gmina Czernichów przy okazji identyfikacji interesariuszy rewitalizacji wzięła pod uwagę także wymogi wynikające z ustawy wdrożeniowej.

W toku analizy, za partnerów społecznych realizujących działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne, uznano przede wszystkim następujące organizacje pozarządowe:

- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Nr 35 Czernichów;
- Fundacja PZOL na Rzecz Wsparcia Chorych Psychiczenie z siedzibą w Międzybrodzu Bialskim (województwo śląskie), przy ul. Granicznej 7.

Za szczególnie ważnych partnerów rewitalizacji, uznano podmioty, w tym organizacje pozarządowe, reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, m.in.:

- Radę Gminy Czernichów;
- Ochotnicze Straże Pożarne z terenu Gminy Czernichów;
- Gminne Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Międzybrodzu Bialskim.

Zidentyfikowano również podmioty realizujące zadania z zakresu ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego, w tym: Stanowisko ds. ochrony środowiska w Urzędzie Gminy Czernichów oraz Wydział Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Żywcu.

Ustalono także potencjalnych partnerów gospodarczych działających na rzecz lokalnej gospodarki, wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji. Do takich partnerów zaliczono m.in.: Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej, Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej, Beskidzką Izbę Regionalną oraz Regionalną Izbę Gospodarczą w Katowicach.

Zidentyfikowani partnerzy społeczno-gospodarczy oraz podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie lub realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne zostali zaproszeni do prac nad programem rewitalizacji. Aktywne uczestnictwo we współtworzeniu procesu rewitalizacji zapewnił przede wszystkim udział w niżej wymienionych formach partycypacji społecznej:

- otwartym naborze na przedsięwzięcia rewitalizacyjne;
- pracach Komitetu Rewitalizacji;
- konsultacjach społecznych dotyczących opracowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czernichów do roku 2030 oraz projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- działaniach partycypacyjnych.

Ważnymi partnerami biorącymi udział we wdrażaniu programu są podmioty społeczne, które zgłosiły swój projekt w otwartym naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym organizacje pozarządowe z obszaru rewitalizacji.

W celu pełnego włączenia partnerów społeczno-gospodarczych i podmiotów wskazanych w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, skład Komitetu Rewitalizacji zostanie ustalony z ich uwzględnieniem, dzięki czemu, oprócz innych interesariuszy procesu rewitalizacji, będą oni mieć także wpływ na sposób wdrażania, monitorowanie i ocenę prowadzonej interwencji. W tym celu w zasadach dotyczących składu komitetu zostaną zabezpieczone miejsca dla przedstawicieli podmiotów wymienionych m.in. w art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej, tym samym zapewniając udział w procesie przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Czernichów, organizacji zrzeszających pracodawców, izb gospodarczych i instytucji z otoczenia biznesu, a także przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, prac podstawowych, równości płci, szans i niedyskryminacji. Za przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, oprócz wymienionych kategorii partnerów, można uznać innych członków komitetu, do których należą m.in. przedstawiciele organów doradczych i konsultacyjnych Wójta Gminy Czernichów.

Opisane w podrozdziale włączenie społeczne wyżej wymienionych partnerów w proces rewitalizacji Gminy Czernichów spełnia wymogi ustawy wdrożeniowej, sprawiając że GPR można uznać za Inny Instrument Terytorialny zgodnie z regulacjami ustawy wdrożeniowej i Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

9 ZARZĄDZANIE GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI

9.1 Opis struktury zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Czernichów do roku 2030 wymaga odpowiedniego systemu zarządzania, ze względu na swoją złożoność. Konieczne jest odpowiednie przygotowanie informacyjne i aktywna partycypacja wszystkich interesariuszy rewitalizacji. GPR jest narzędziem niezbędnym do rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji. Jednak, żeby jego realizacja przyniosła oczekiwane efekty potrzebne jest sukcesywne wdrażanie wyznaczonych przedsięwzięć

i stały monitoring i ocena. Właściwa realizacja GPR wymaga współpracy wielu instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, inwestorów oraz mieszkańców Gminy Czernichów.

Za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiedzialny jest Wójt Gminy Czernichów. Organem wspomagającym Wójta i odpowiedzialnym za wdrażanie i realizację GPR będzie Zespół ds. rewitalizacji powołany przez Wójta. Zespół ds. rewitalizacji będzie funkcjonował w strukturze Urzędu Gminy Czernichów i tam również będzie jego siedziba. W skład Zespołu wejdą pracownicy Urzędu Gminy Czernichów i jednostek organizacyjnych gminy. We wdrażaniu GPR uczestniczyć będzie Komitet Rewitalizacji. Za organizację wspólnych prac Zespołu i Komitetu będzie odpowiedzialny Wójt Gminy Czernichów. Za obsługę administracyjną prac Zespołu i Komitetu odpowiada Urząd Gminy Czernichów.

Zespół będzie aktywnie współpracował ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji i będzie odpowiedzialny za:

- koordynację wdrażania GPR;
- aktualizację założeń programu (zmiany granic obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, weryfikacji efektywności prowadzonych działań),
- aktualizację danych dotyczących sytuacji kryzysowych w gminie;
- organizację systemu monitoringu i oceny GPR;
- współpracę z partnerami społecznymi;
- opracowywanie raportów z realizacji GPR i przedstawienie ich opinii publicznej;
- promocję projektów rewitalizacyjnych (działania marketingowe mające na celu pozyskanie inwestorów, włączenie w proces rewitalizacji społeczności lokalnej);
- rozpatrywanie uwag zgłoszonych przez interesariuszy w trakcie wdrażania programu.

Art. 5 ust. 2 pkt 6 ustawy o rewitalizacji wskazuje na konieczność tworzenia warunków do wypowiedzania się przez interesariuszy nie tylko w czasie przygotowania, ale prowadzenia i oceny rewitalizacji, co oznacza w zasadzie potrzebę włączenia partnerów społeczno-gospodarczych w etap zarządzania GPR.

Na etapie realizacji programu rewitalizacji włączenie społeczne w zarządzanie, wdrażanie i ocenę programu jest realizowane z udziałem Komitetu Rewitalizacji, który zostanie powołany w Gminie Czernichów na zasadach przewidzianych w art. 7 ustawy o rewitalizacji. W składzie komitetu znajdują się interesariusze wymienieni zarówno w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, jak i interesariusze, o których mowa w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.

Komitet będzie stanowił platformę do dialogu przedstawicieli gminy oraz zewnętrznych interesariuszy procesu. Zasady działania komitetu, jak również zasady wyboru jego składu, zostaną określone w odrębnej uchwale Rady Gminy Czernichów, po uprzednim przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Kandydaci na członków Komitetu Rewitalizacji Gminy Czernichów będą zgłaszać swoje aplikacje samodzielnie w procesie otwartego naboru. Po weryfikacji warunków wynikających z naboru powstanie lista członków, którzy zostaną powołani do składu komitetu na mocy właściwego zarządzenia Wójta Gminy Czernichów. Z komitetem będzie współpracować zespół ds. rewitalizacji, który będzie mu przedkładał do zaopiniowania dokumenty wytwarzane w procesie wdrażania GPR Gminy Czernichów.

Przedstawiony system zarządzania umożliwia sprawne wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czernichów do roku 2030, z uwzględnieniem obowiązkowej partycypacji społecznej, a także konieczności włączenia interesariuszy, o których mowa w zapisach art. 36 ustawy wdrożeniowej, jak i art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

Koszty zarządzania realizację Gminnego Programu Rewitalizacji

Art. 15 ust 1. pkt 8 ustawy o rewitalizacji zakłada, iż w dokumencie należy również ujawnić koszty zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji.

Zespół ds. rewitalizacji będzie działał w strukturze Urzędu Gminy Czernichów i bezpośrednio podlegał Wójtowi Gminy Czernichów. Zespół ds. rewitalizacji realizuje zadania związane z wdrażaniem, monitoringiem i oceną Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czernichów do roku 2030 w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych, dlatego nie określa się kosztów zarządzania programem rewitalizacji.

W przypadku Komitetu Rewitalizacji stosownie do art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji zostaną określone w drodze uchwały Rady Gminy Czernichów, poprzedzonej konsultacjami społecznymi. W zasadach tych znajdzie się zapis ujmujący, że uczestnictwo w Komitecie ma charakter społeczny, tym samym za udział w posiedzeniach i pracach Komitetu nie przysługuje wynagrodzenie.

Zadania niezbędne do wdrażania dokumentu wykonywane będą w ramach obowiązków poszczególnych struktur organizacyjnych Gminy Czernichów, dlatego nie określono dodatkowych kosztów ich realizacji. W ramach swoich kompetencji każda z komórek Urzędu i/lub jednostek organizacyjnych Gminy będzie wdrażała te działania, dostosowując w sposób elastyczny swoje zasoby osobowe do określonych aktualnie potrzeb.

Identyfikacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR umożliwia pozyskiwanie dofinansowania zewnętrznego na ich realizację. W związku z tym, kluczowym obowiązkiem realizatorów działań będzie zabieganie o pozyskanie takiego dofinansowania na poszczególne projekty, w celu zwiększenia efektywności finansowania całego procesu rewitalizacji.

Za przygotowanie wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć, których beneficjentem będzie Gmina Czernichów, odpowiedzialny będzie pracownik samodzielnego Stanowiska ds. inwestycji. Za ich realizację będą natomiast odpowiedzialni kierownicy właściwi do spraw wdrażania zadań własnych gminy wobec obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów.

Finansowanie projektów gminnych, stanowiących przedsięwzięcia rewitalizacyjne, zostanie zabezpieczone w wieloletniej prognozie finansowej, na zasadach przewidzianych w art. 21 ustawy o rewitalizacji.

9.2 Ramowy harmonogram działań Gminnego Programu Rewitalizacji

Ramowy harmonogram okresu realizacji Programu określony został do 2030 r. Program będzie corocznie monitorowany i systematycznie oceniany, nie rzadziej jednak niż raz na 3 lata. Zakłada się przeprowadzenie oceny Programu w latach 2026, 2028 i 2029. Ocena sporządzona przez Wójta Gminy Czernichów podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej. Po dokonaniu oceny następuje kontynuacja Programu w niezmienionej wersji lub jego aktualizacja. W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji Programu, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Gminy Czernichów uchyla uchwałę w sprawie Programu w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Wójta Gminy Czernichów. Za monitorowanie efektów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak również okresową ocenę aktualności Programu odpowiada Pełnomocnik Wójta ds. rewitalizacji.

Tabela 45. Ramowy harmonogram realizacji Programu

Okresy funkcjonalności Gminnego Programu Rewitalizacji		
2025-2026	2027-2029	2030
• Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji • Powołanie Komitetu Rewitalizacji • Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych • Monitoring i ocena postępów w roku 2026	• Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych • Monitoring i ocena postępów w roku 2028 • Monitoring i ewaluacja postępów w roku 2029	• Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych • Monitoring i ewaluacja Programu oraz ewentualne przystąpienie do opracowania kolejnego dokumentu dot. Rewitalizacji Gminy Czernichów

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z zapisami Ustawy, w przypadku stwierdzenia w wyniku przeprowadzonej oceny realizacji GPR, że Program wymaga zmiany, wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię Komitetu Rewitalizacji. Zmiana Programu następuje w trybie, w jakim został on uchwalony.

Zmiana Programu nie wymaga pozyskiwania opinii uprawnionych organów oraz przeprowadzenia konsultacji społecznych w następujących przypadkach:

- Zmiana nie dotyczy przedsięwzięć zawartych w Programie na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a Ustawy. Chodzi o przedsięwzięcia zawarte na liście podstawowych przedsięwzięć, w odniesieniu do których Program określa szczegóły realizacji;
- Zmiana nie wymaga zmiany uchwały w sprawie ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji – nie dotyczy zatem m.in. zmiany obszaru rewitalizacji.

10 SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

10.1 Metodyka monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Ustawa o rewitalizacji w art. 22 ust. 1 wskazuje na konieczność poddawania gminnego programu rewitalizacji kontroli w zakresie oceny aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny wskazanym w tym dokumencie. W przypadku stwierdzenia, że GPR jest nieaktualny, wójt występuje do rady gminy z wnioskiem o jego zmianę. Natomiast w przypadku potwierdzenia (w ramach oceny) osiągnięcia celów strategicznych procesu, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji, kończąc realizację całego procesu. Zgodnie z Art. 22 ust. 4 „W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta”.

Monitorowanie gminnego programu rewitalizacji należy do działań obowiązkowych, obejmujących nie tylko analizę postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ale także ocenę ich wpływu na otoczenie, czyli na stopień rozwoju (poziom degradacji) obszaru rewitalizacji. Monitorowanie powinno umożliwić podjęcie decyzji o zakończeniu procesu w sytuacji poprawy kluczowych

wskaźników degradacji obszaru rewitalizacji lub o potrzebie jego kontynuacji, jeśli oczekiwane zmiany nie zachodzą we właściwym czasie.

W związku z powyższym proces monitorowania GPR Gminy Czernichów wymaga dwustopniowej kontroli:

- oceny stopnia realizacji celów GPR za pomocą stanu zaawansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych – realizowanej raz do roku,
- oceny stopnia realizacji celów GPR za pomocą informacji o stanie zjawisk kryzysowych występujących na obszarze rewitalizacji – realizowanej raz na 3 lata, zgodnie z wymogami art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Ustalanie zawartości raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR Gminy Czernichów będzie odbywać się w sposób uspołeczniony, poprzez włączenie do opiniowania Komitetu Rewitalizacji. Komitet zajmie stanowisko w odniesieniu do wyników monitorowania zarówno na zasadach formalnych, wynikających z wymogów art. 22 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, jak również sformułuje własną ocenę jakościową procesu rewitalizacji.

Ocena procesu rewitalizacji z perspektywy członków Komitetu opierać się będzie na analizie następujących zagadnień, zgodnie z proponowaną skalą punktacji:

1. Ocena tempa realizacji procesu rewitalizacji (0 – słabe, 1 – dostateczne, 2 – właściwe);
2. Ocena stopnia zadowolenia mieszkańców z efektów procesu (0 – słabo, 1 – dostatecznie, 2 – dobrze);
3. Ocena zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji (0 - niewidoczne, 1 – mało widoczne, 2 – wystarczająco widoczne);
4. Ocena stopnia rozpoznawalności procesu rewitalizacji wśród mieszkańców Gminy Czernichów (0 – brak rozpoznawalności, 1 – słaba rozpoznawalność, 2 – dobra rozpoznawalność);
5. Ocena zaangażowania mieszkańców w proces rewitalizacji Gminy Czernichów (0 – brak, 1 – dostateczne, 2 – dobre).

Suma punktów, będących odpowiedziami na poszczególne pytania, umożliwi dokonanie oceny jakościowej procesu rewitalizacji. Ocena powyżej 5 punktów (na 10 możliwych) będzie uznawana za pozytywną w odniesieniu do całości procesu, a poniżej 5 punktów - za negatywną, wymagającą działań korygujących.

Dzięki takiemu podejściu interesariusze procesu uzyskają realną możliwość wypowiedzenia się w czasie prowadzenia i oceny rewitalizacji, na co wskazują wymogi art. 5 ust. 2 pkt 6 ustawy. Ocena jakościowa dokonywana przez komitet umożliwi dodatkowo pozyskanie przez władze Gminy Czernichów informacji na temat społecznego odbioru wdrażanej interwencji. W raporcie z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR Gminy Czernichów zostaną uwzględnione wnioski z oceny jakościowej procesu, które pozwolą uruchomić ewentualne działania naprawcze w kolejnym okresie prowadzenia działań. Za gromadzenie danych na potrzeby monitoringu GPR odpowiedzialni będą pracownicy właściwych jednostek organizacyjnych urzędu, realizujący poszczególne zadania wynikające z programu. Za opracowanie cyklicznych raportów z monitorowania odpowiedzialny będzie pracownik samodzielnego Stanowiska ds. inwestycji, który w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy Czernichów jest odpowiedzialny za zarządzanie projektami współfinansowanymi ze środków UE, w tym za koordynację realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych kierowanych do dofinansowania FE SL 2021-2027.

10.2 Monitorowanie postępu w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Monitoring przedsięwzięć polega na ocenie stanu ich zaawansowania, a także kontroli efektów ich wdrażania. Przewiduje się opracowywanie corocznych raportów z postępów w realizacji projektów, tworzonych na podstawie informacji o stanie faktycznym wszystkich zadań wynikających z GPR. W tym celu zbierane będą szczegółowe informacje dotyczące realizowanych przedsięwzięć za pomocą formularzy wypełnianych przez ich realizatorów.

Pracownik samodzielnego Stanowiska ds. inwestycji Urzędu Gminy Czernichów zbierać będzie corocznie informacje o postępach w realizacji poszczególnych zadań, z udziałem poniższego formularza. W ramach monitoringu projektów będą przeprowadzane następujące czynności:

1. Kierownik jednostki organizacyjnej Urzędu Gminy Czernichów, odpowiedzialny za realizację projektu wynikającego z GPR, wypełnia formularz do monitorowania projektu – w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku objętym sprawozdaniem.
2. Pracownik samodzielnego Stanowiska ds. inwestycji Urzędu Gminy Czernichów sprawdza wypełnione formularze pod względem kompletności (w sytuacji stwierdzenia uchybień formularze są odsyłane do właściwej komórki organizacyjnej do uzupełnień i poprawek). Poprawnie wypełnione karty zostają skompletowane i poddane analizie, a w dalszej kolejności na ich podstawie jest przygotowywany zbiorczy raport z monitorowania projektów – w terminie do 30 maja każdego roku.

3. Projekt raportu z monitorowania projektów jest przekazywany do zaopiniowania Zespołowi ds. rewitalizacji oraz Komitetowi Rewitalizacji. Uzyskiwanie opinii następuje w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku.
4. Wójt Gminy Czernichów zatwierdza raport z monitorowania projektów, który zostaje opublikowany w BIP – w terminie do dnia 30 września każdego roku.

Tabela 46. Formularz oceny stopnia realizacji przedsięwzięcia

Formularz monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR Gminy Czernichów do roku 2030 za okres od 01.01..... r. do 31.12..... r.		
Numer projektu w GPR	Nazwa projektu	Podmiot realizujący
Opis stanu realizacji projektu		
Status projektu	- zakończony * - w trakcie realizacji * - nierozpoczęty * - rezygnacja z realizacji *	
	Zaplanowano w GPR	Zrealizowano
Wartość projektu w zł		
Okres realizacji projektu		
Wartość wskaźnika produktu		
Wartość wskaźnika rezultatu		
Zrealizowany zakres rzeczowy w okresie sprawozdawczym		
Opis działań zaplanowanych na kolejny rok		
Opis zaistniałych zmian w odniesieniu do założeń GPR		
Data wypełnienia	Osoba wypełniająca kartę z ramienia realizatora projektu (podpis i pieczęć)	
* niepotrzebne skreślić		

Źródło: Opracowanie własne

Narzędziem do śledzenia postępów we wdrażaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR są wskaźniki monitorowania. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały określone w opisach poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. Do monitorowania całościowych postępów w realizacji przedsięwzięć wybrano zaś najbardziej typowe wskaźniki powiązane ze specyfiką i charakterem powiązanych z nimi celów. Należy zwrócić uwagę, że wybór wskaźników monitorowania ma służyć ocenie realizacji celów strategicznych programu, a nie produktów poszczególnych projektów. Wynika to z postrzegania interwencji rewitalizacyjnej jako procesu całościowego, który nie jest sumą realizowanych projektów, a ma na celu osiągnięcie zmiany we wskazanych sferach, poddawanych rewitalizacji.

Tabela 47. Wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR do roku 2030 (dla cyklu rocznego)

Wskaźnik/miernik	Rodzaj wskaźnika	Jednostka miary	Poziom w roku bazowym (2025)	Poziom w roku docelowym (2030)
CEL STRATEGICZNY 1: Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja				
Liczba przedsięwzięć	produktu	szt.	7 (zaplanowanych)	7 (zrealizowanych)
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji	rezultatu	os.	1 273	>1 273
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji objętych wsparciem	produktu	os.	0	120
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	produktu	os.	0	10
Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach integrujących i aktywizujących	rezultatu	os.	0	120
Liczba zrealizowanych wydarzeń mających na celu integrację i aktywizację mieszkańców	produktu	szt.	0	10
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)	produktu	szt.	0	1
CEL STRATEGICZNY 2: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości				
Liczba przedsięwzięć	produktu	szt.	3 (zaplanowanych)	3 (zrealizowanych)
Liczba osób objętych wsparciem w zakresie aktywizacji zawodowej	produktu	os.	0	20
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	rezultatu	szt.	0	wzrost
CEL STRATEGICZNY 3: Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna w przyjaznym środowisku				
Liczba przedsięwzięć	produktu	szt.	7 (zaplanowanych)	7 (zrealizowanych)
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	produktu	ha	0	3,47 ha
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	produktu	szt.	0	2
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	produktu	szt.	0	2
Liczba przedsięwzięć ekologicznych	rezultatu	szt.	0	1

Źródło: Opracowanie własne

10.3 Ocena stopnia realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji z użyciem informacji o stanie obszaru rewitalizacji

Coroczne sprawozdania ustalające stan zaawansowania przedsięwzięć będą służyć przygotowaniu całościowego raportu z oceny stopnia realizacji GPR, wymaganego do opracowania przez art. 22

ustawy o rewitalizacji co najmniej raz na 3 lata. Całościowa ocena postępów we wdrażaniu procesu rewitalizacji będzie realizowana w odniesieniu do celów strategicznych GPR, weryfikowanych z udziałem wskaźników odwołujących się do całościowych rezultatów osiągniętych przez politykę rewitalizacyjną.

Pierwsza ocena zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji Gminy Czernichów odbędzie się w 2027 r. i będzie obejmować pierwszy okres obowiązywania programu w latach 2025-2026, kolejna w 2029 roku za okres 2027-2028 i ostatnia w roku 2030, czyli na zakończenie jego perspektywy.

W ramach procesu oceny aktualności i stopnia realizacji GPR Gminy Czernichów będą prowadzone następujące czynności:

1. Pracownik samodzielnego Stanowiska ds. inwestycji w Urzędzie Gminy Czernichów zwraca się do komórek i jednostek organizacyjnych Urzędu Gminy Czernichów, a także podmiotów zewnętrznych, o dane umożliwiające wyliczenie wskaźników wskazanych w tabeli pn. Zestaw wskaźników monitorowania stopnia realizacji celów GPR Gminy Czernichów do roku 2030 – w terminie do dnia 31 marca w cyklu trzyletnim.
2. Na podstawie zebranych danych powstaje analiza wskaźnikowa będąca elementem raportu dotyczącego oceny stopnia realizacji celów GPR, z uwzględnieniem wyników corocznych sprawozdań z monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, powstałych w okresie podlegającym raportowaniu. Raport uwzględnia również wyniki badania aktualności poszczególnych rozdziałów GPR.
3. Raport z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR zostaje przekazany do zaopiniowania Zespołowi ds. rewitalizacji, jak również Komitetowi Rewitalizacji. Uzyskiwanie opinii następuje w terminie do dnia 30 maja w cyklu 3-letnim. Podczas posiedzenia Komitetu Rewitalizacji zostaje wypracowana ocena jakościowa procesu, uwzględniającej perspektywę mieszkańców obszaru rewitalizacji.
4. Wójt Gminy Czernichów zatwierdza raport z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR oraz umieszcza go na BIP - w terminie do dnia 30 września w cyklu 3-letnim. Raport będzie stanowił podstawę zaleceń na kolejne lata wdrażania GPR.
5. W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, Wójt Gminy Czernichów występuje do Rady Gminy Czernichów z wnioskiem o jego zmianę (art. 22 ust. 3 ustawy o rewitalizacji). W przypadku stwierdzenia osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Gminy Czernichów uchyla uchwałę w sprawie GPR w całości.

Tabela 48. Zestaw wskaźników monitorowania stopnia realizacji celów GPR do roku 2030 (dla cyklu 3-letniego)

Wskaźnik	Źródło	Poziom w roku bazowym (2022)	Ocena realizacji	Poziom w roku docelowym (2030)
CEL STRATEGICZNY 1: Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja				
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji	Urząd Gminy Czernichów	1 273	Utrzymanie poziomu/wzrost	≥ 1 273
Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	GOPS Czernichów	37	Spadek	<37
CEL STRATEGICZNY 2: Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości				
Liczba osób bezrobotnych na obszarze rewitalizacji	PUP Żywiec	30	Spadek	<30
Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON	Urząd Gminy Czernichów	82	Wzrost	>82
CEL STRATEGICZNY 3: Estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna w przyjaznym środowisku				
Ilość nieruchomości segregujących odpady na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji	Urząd Gminy Czernichów	47,76	Wzrost	>47,76
Długość dróg (w km) na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji	Urząd Gminy Czernichów	2,48	Wzrost	>2,48
Liczba przestępstw na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji	Komenda Powiatowa Policji w Żywcu	0,39	Spadek	<0,39

Źródło: Opracowanie własne.

Podstawowym narzędziem do śledzenia stopnia realizacji celów GPR są wskaźniki monitorowania czynników kryzysowych. Do oceny stopnia realizacji celów strategicznych GPR zostały wskazane wybrane wskaźniki umożliwiające ocenę stopnia rozwoju/degradacji obszaru rewitalizacji Gminy Czernichów (w procesie monitorowania nie ma potrzeby ponownego badania wszystkich wskaźników użytych do delimitacji obszaru zdegradowanego). Wyboru wskaźników dokonano przy założeniu spójności problemowej mierników ze specyfiką celów oraz wynikającej z nich interwencji rewitalizacyjnej.

10.4 Ocena aktualności Gminnego Programu Rewitalizacji

Ustawa o rewitalizacji w art. 22 ust. 1 wymaga poddawania gminnego programu rewitalizacji cyklicznej ocenie aktualności (co najmniej raz na trzy lata). Badaniu temu poddawane są szczegółowe zapisy GPR – pod kątem spójności z bieżącym stanem procesu. Celem tej oceny jest identyfikacja przesłanek do zmiany GPR, służącej dostosowaniu go do aktualnych uwarunkowań, w jakich realizowana jest interwencja rewitalizacyjna. Badanie to umożliwia funkcjonowanie gminnego programu rewitalizacji w dłuższej perspektywie czasu, gdyż zabezpiecza program przed utratą walorów aktualności.

Przesłanką do aktualizacji GPR mogą być m.in. założenia diagnozy obszaru rewitalizacji, celów i kierunków działań, opisów projektów, umożliwiając korektę interwencji rewitalizacyjnej. Dodatkowym argumentem może być również konieczność wprowadzenia zmian w opisach przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których przyczyną mogą być uwarunkowania związane z pozyskiwaniem środków finansowych na ich realizację.

Wnioski o włączenie do programu nowych przedsięwzięć powinny zostać potwierdzone ustaleniami raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR.

W sytuacji dołączania nowych projektów do programu należy potwierdzić ich związek z celami procesu rewitalizacji Gminy Czernichów oraz zgodność z lokalnymi dokumentami strategicznymi. Nowe projekty rewitalizacyjne powinny charakteryzować się wysokim stopniem przygotowania do realizacji, a także dużym potencjałem do kreowania spójności społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizacji i zaspokajać pilne potrzeby lokalnej społeczności.

Zmiany w otoczeniu dokumentów strategicznych, a także w szacunkowych ramach finansowych, nie będą wywoływały konieczności zmian GPR, jeśli nie będą ograniczać możliwości dalszej realizacji jego strategicznych założeń.

Rekomendacja związana z rozpoczęciem procedury zmiany GPR Gminy Czernichów powinna wynikać z raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji programu, a następnie zostać zaopiniowana przez Komitet Rewitalizacji. W dalszej kolejności, zgodnie z ustawą o rewitalizacji, wójt gminy występuje do rady gminy z wnioskiem o zmianę GPR. Do wniosku zostaje załączona opinia Komitetu Rewitalizacji. Zmiana programu rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on uchwalony. Jeśli raport z oceny stopnia realizacji GPR przygotowany w 2030 r. nie potwierdzi realizacji zakładanych celów procesu, program rewitalizacji należy wydłużyć na kolejne lata, umożliwiając wdrożenie wszystkich zaplanowanych w nim zamierzeń.

11 POWIĄZANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

11.1 Powiązania ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czernichów

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (SUiKZP) jest podstawowym dokumentem planistycznym gminy, określającym długookresową politykę przestrzenną władz lokalnych poprzez wskazanie układu obszarów funkcjonalnych oraz problemów strategicznych, wymagających rozwiązania. W Studium przyjmuje się, że generalnym celem rozwoju gminy jest zapewnienie mieszkańcom warunków umożliwiających wzrost poziomu życia przy jednoczesnej ochronie walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zachowania ładu przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czernichów zostało podjęte Uchwałą Nr V/20/2000 Rady Gminy Czernichów z dnia 26 kwietnia 2000 r. i zmienione Uchwałą Nr XXXIII/279/2005 Rady Gminy Czernichów z dnia 25 października 2005r., Uchwałą Nr XXVI/192/2008 Rady Gminy Czernichów z dnia 4 września 2008r., Uchwałą Nr XXXVII/269/2009 Rady Gminy Czernichów z dnia 28 lipca 2009r. oraz Uchwałą Nr XXVI/247/2013 Rady Gminy Czernichów z dnia 14 marca 2013r. Obecnie obowiązujące studium zostało podjęte uchwałą XXII/173/2017 Rady Gminy Czernichów z dnia 3 marca 2017 r.

Głównymi celami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czernichów są:

- zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców przez przekształcenie i stworzenie usługowo – rekreacyjnego charakteru gminy z zachowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych;
- zapewnienie korzystnych warunków rozwoju usług, rekreacji i mieszkalnictwa nie dopuszczając do przeinwestowania, przy jednoczesnym zdecydowanym ograniczeniu szkodliwego wpływu na otoczenie;
- rozstrzygnięcie bezkolizyjnie, z możliwie największymi dla gminy korzyściami, realizacji zadań ponadlokalnych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030 pod względem celów i kierunków działań jest zgodny z celami określonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czernichów.

11.2 Powiązania ze Strategią Rozwoju Gminy Czernichów do roku 2030

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030 jest dokumentem ściśle korespondującym z gminnymi dokumentami strategicznymi. Uchwałą nr XXXVIII/301/2018 Rady Gminy Czernichów z dnia 16 października 2018 r. przyjęta została Strategia Rozwoju Gminy Czernichów do roku 2030, zgodnie z zawartą w niej wizją „Gmina Czernichów to miejsce, w którym dobrze się mieszka oraz spędza czas wolny. Aktywni mieszkańcy, korzystają z jej walorów przyrodniczych szanując unikalny krajobraz i dziedzictwo kulturowe oraz wspólnie dbają o jego rozwój. Gmina Czernichów posiada ponadregionalne funkcje turystyczno-rekreacyjne, bazujące na walorach środowiskowych, bogatej historii i kulturze. Posiada nowoczesną infrastrukturę techniczną zaspokajającą oczekiwania mieszkańców i gospodarki. Gmina Czernichów posiada atrakcyjne przestrzenie dające możliwość do tworzenia lokalnej przedsiębiorczości bazującej na turystyce, sporcie i rekreacji”. Z kolei „Misją rozwoju Gminy Czernichów jest poprawa jakości życia mieszkańców oraz budowanie przedsiębiorczej wspólnoty, szanującej tradycję i otwartej na innowacje, działającej w obszarze zrównoważonego rozwoju, turystyki, sportu i rekreacji”.

Powiązanie kierunków działań Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030 z celami strategicznymi zawartymi w Strategii Rozwoju Gminy Czernichów do roku 2030, wykazano w poniższej tabeli.

Tabela 49. Powiązanie GPR Gminy Czernichów do roku 2030 ze Strategią Rozwoju Gminy Czernichów do roku 2030

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Czernichów do roku 2030	Kierunki działań Gminnego Program Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030							
	KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji	KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych	KD.1.3 Kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji	KD.2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców	KD.2.2 Rozwój u mieszkańców umiejętności i kompetencji połączonych na rynku pracy	KD.3.1 Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej	KD.3.3 Działania służące poprawie stanu i jakości środowiska
1. Aktywna społeczność lokalna działająca na rzecz samorozwoju oraz poprawy jakości swojego środowiska zamieszkania								
2. Przyjazne przestrzenie publiczne, inwestycje w zieloną energię oraz atrakcyjne tereny zielone sprzyjające rozwojowi lokalnemu								
3. Konkurencyjna lokalna gospodarka oparta na tworzenie lokalnych produktów i usług w obszarze zrównoważonego rozwoju, turystyki, sportu i rekreacji								
4. Wysoka jakość infrastruktury technicznej, środowiskowej i społecznej								

Źródło: Opracowanie własne.

11.3 Powiązania ze Strategią Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+

Uchwałą nr XXXVI/416/2022 Rady Powiatu w Żywcu z dnia 27 czerwca 2022 r. przyjęta została „Strategia Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+”.

Misja Strategii brzmi następująco: „Integrujemy Żywiecczynę jako obszar dynamicznego rozwoju społecznego, gospodarczego oraz infrastrukturalnego i środowiskowego. Naszą misją jest

wykorzystanie posiadanych zasobów przy zachowaniu ich bioróżnorodności oraz zrównoważonego rozwoju. Jezioro Żywieckie oraz góry są kołem zamachowym naszego rozwoju, a mieszkańcy największą wartością, potencjałem i gwarantem rozwoju!”, a uszczegółowieniem misji są poniższe cele rozwojowe i operacyjne:

Cel rozwojowy 1. Zapewnienie stabilnego rozwoju gospodarczego w powiecie żywieckim

- Cel operacyjny 1. Efektywne wykorzystanie identyfikowanych potencjałów turystycznych
- Cel operacyjny 2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu żywieckiego

Cel rozwojowy 2. Podnoszenie standardów środowiskowych i jakości infrastruktury publicznej

- Cel operacyjny 3. Poprawa standardu infrastruktury publicznej
- Cel operacyjny 4. Poprawianie stanu środowiska naturalnego i adaptowanie go do zachodzących zmian klimatycznych w kontekście posiadanych potencjałów turystycznych

Cel rozwojowy 3. Zapewnienie stabilnego rozwoju gospodarczego w powiecie żywieckim

- Cel operacyjny 5. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej powiatu żywieckiego
- Cel operacyjny 6. Wzmocnienie sektora edukacji jako kluczowego segmentu usług ponadlokalnych świadczonych przez powiat żywiecki
- Cel operacyjny 7. Integracja i podniesienie jakości systemu polityk społecznych
- Cel operacyjny 8. Wzmacnianie tożsamości lokalnej w oparciu o kulturę oraz aktywność organizacji pozarządowych

Cel rozwojowy 4. Zbudowanie trwałych podstaw rozwojowych powiatu i integrowanie jego rozwoju

- Cel operacyjny 9. Wzmocnienie instytucjonalne powiatu żywieckiego

Powiązanie kierunków działań „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030” z celami operacyjnymi zawartymi w „Strategii Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+”, wykazano w poniższej tabeli.

Tabela 50. Powiązanie GPR Gminy Czernichów do roku 2030 ze Strategią Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+

Cele rozwojowe i operacyjne Strategii Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+	Kierunki działań Gminnego Program Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030							
	KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji	KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych	KD.1.3 Kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji	KD.2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców	KD.2.2 Rozwój u mieszkańców umiejętności i kompetencji poświadczanych na rynku pracy	KD.3.1 Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej	KD.3.3 Działania służące poprawie stanu i jakości środowiska
CR 1. Zapewnienie stabilnego rozwoju gospodarczego w powiecie żywieckim								
CO 1. Efektywne wykorzystanie identyfikowanych potencjałów turystycznych								
CO 2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu żywieckiego								
CR 2. Podnoszenie standardów środowiskowych i jakości infrastruktury publicznej								
CO 3. Poprawa standardu infrastruktury publicznej								
CO 4. Poprawianie stanu środowiska naturalnego i adaptowanie go do zachodzących zmian klimatycznych w kontekście posiadanych potencjałów turystycznych								
CR 3. Zapewnienie stabilnego rozwoju gospodarczego w powiecie żywieckim								
CO 5. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej powiatu żywieckiego								
CO 6. Wzmocnienie sektora edukacji jako kluczowego segmentu usług ponadlokalnych świadczonych przez powiat żywiecki								
CO 7. Integracja i podniesienie jakości systemu polityk społecznych								
CO 8. Wzmacnianie tożsamości lokalnej w oparciu o kulturę oraz aktywność organizacji pozarządowych								
CR 4. Zbudowanie trwałych podstaw rozwojowych powiatu i integrowanie jego rozwoju								
CO 9. Wzmocnienie instytucjonalne powiatu żywieckiego								

Źródło: Opracowanie własne.

11.4 Powiązania z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ określa politykę przestrzenną województwa śląskiego, określa również model rozwoju przestrzennego, cele polityki przestrzennej i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa oraz rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, a także zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych. Dokument określa ramy i warunki merytoryczne dla podejmowania decyzji przestrzennych o charakterze strategicznym i koncentruje się na celach ważnych dla rozwoju województwa, które dotyczą gospodarczego wzrostu i innowacyjności, metropolizacji, zapewnienia spójności społecznej i ekonomicznej oraz ochrony naturalnych zasobów środowiska i kształtowania krajobrazów kulturowych. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa nie narusza uprawnień gmin w zakresie planowania miejscowego oraz nie stanowi podstawy wydawania decyzji administracyjnych ustalających lokalizację inwestycji. Plan został przyjęty Uchwałą Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.

Wizja rozwoju przestrzennego województwa brzmi następująco: „Województwo śląskie będzie regionem o nowoczesnej gospodarce, wykorzystującym kreatywność jego mieszkańców i wzmacniającym istniejące potencjały gospodarcze i środowiskowe, zapewniającym równość życiowych i rozwojowych szans przy poszanowaniu zasady zrównoważonego i trwałego rozwoju”. Realizacja tego celu opierać się będzie na czterech celach polityki przestrzennej, uszczegółowionych przez kierunki zagospodarowania i działania. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030 wpisuje się w niżej wymienione cele i kierunki polityki przestrzennej województwa śląskiego:

- 1) Cel 2. Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych:
 - Kierunek 2.2 Rozwój obszarów wymagających wsparcia procesów rozwojowych,
 - Kierunek 2.3 Poprawa wewnętrznej integracji regionu.
- 2) Cel 3. Przestrzeń – zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego:
 - Kierunek 3.1 Ochrona zasobów środowiska,
 - Kierunek 3.3 Kształtowanie krajobrazów kulturowych w obszarach wiejskich.

11.5 Powiązania ze Strategią rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030”

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” została przyjęta uchwałą nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 października 2020 roku.

Wizja, czyli obraz docelowego stanu województwa w perspektywie 2030 roku brzmi następująco: „Województwo śląskie będzie nowoczesnym regionem europejskim o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwości rozwoju swoim mieszkańcom i oferującym wysoką jakość życia w czystym środowisku”.

Strategia „Śląskie 2030” określa najważniejsze cele rozwoju województwa. Cel generalny jest tożsamy z wizją rozwoju regionu i będzie realizowany przez cztery cele strategiczne, a w ich obrębie dwanaście celów operacyjnych. Wśród elementów realizacyjnych Strategii rozwoju województwa śląskiego do 2030 r. istotne z punktu widzenia procesu rewitalizacji Gminy Czernichów są w szczególności:

- 2) Cel strategiczny A. Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej:
 - Cel operacyjny A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość, w tym:
 - Kierunek interwencji: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w obszarze turystyki oraz usług czasu wolnego wykorzystujących atrakcje i potencjały lokalne.
- 3) Cel strategiczny B. Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca:
 - Cel operacyjny B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych, w tym:
 - Kierunek interwencji: Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami oraz wykluczonych społecznie,
 - Cel operacyjny B.2. Aktywny mieszkaniec, w tym:
 - Kierunek interwencji: Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty i infrastruktury kultury, sportu, rekreacji i turystyki umożliwiającej wszechstronny rozwój mieszkańców,
 - Kierunek interwencji: Wyposażanie przestrzeni publicznych w infrastrukturę umożliwiającą wspólne spędzanie czasu przez mieszkańców oraz integrację społeczności lokalnych, w tym zapewniającą dostępność urbanistyczno-architektoniczną dla osób ze szczególnymi potrzebami,

- Kierunek interwencji: Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym osób starszych i osób z niepełnosprawnościami,
 - Kierunek interwencji: Wsparcie przekwalifikowania zawodowego i nabywania nowych kompetencji przez osoby objęte procesem transformacji gospodarczej,
 - Kierunek interwencji: Wzmocnienie świadomości i budowanie tożsamości narodowej oraz regionalnej.
- 4) Cel strategiczny C. Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni:
- Cel operacyjny C.1. Wysoka jakość środowiska, w tym:
 - Kierunek interwencji: Promocja i rozwój zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, w tym ograniczenie wytwarzania odpadów oraz prawidłowa segregacja odpadów przez wytwórców,
 - Kierunek interwencji: Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw proekologicznych.
 - Cel operacyjny C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu, w tym:
 - Kierunek interwencji: Poprawa jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych, szczególnie centrów miast oraz osiedli mieszkaniowych i starych dzielnic,
 - Kierunek interwencji: Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego zabudowy mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej.
- 5) Cel strategiczny D. Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym:
- Cel operacyjny D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu, w tym:
 - Kierunek interwencji: Ochrona, promocja oraz podnoszenie atrakcyjności miejsc i obiektów o wartości historycznej, symbolicznej, architektonicznej, przyrodniczej, stanowiących „wizytówki” regionu.

Poszczególne cele Strategii tworzą spójny i komplementarny system, oparty na horyzontalnych zasadach realizacji: rozwój innowacyjny, rozwój inkluzywny, rozwój z poszanowaniem ładu przestrzennego, rozwój zrównoważony.

W poniższej tabeli zaprezentowano powiązanie poszczególnych kierunków działań Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030 z celami operacyjnymi Strategii „Śląskie 2030”.

Tabela 51. Powiązanie GPR Gminy Czernichów do roku 2030 ze Strategią rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030”

Cele strategiczne i operacyjne Strategii rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030”	Kierunki działań Gminnego Program Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030							
	KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji	KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych	KD.1.3 Kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji	KD.2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców	KD.2.2 Rozwój u mieszkańców umiejętności i kompetencji poświadczonych na rynku pracy	KD.3.1 Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej	KD.3.3 Działania służące poprawie stanu i jakości środowiska
CEL STRATEGICZNY A Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej								
Cel operacyjny: A.1. Konkurencyjna gospodarka								
Cel operacyjny: A.2. Innowacyjna gospodarka								
Cel operacyjny: A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość								
CEL STRATEGICZNY B Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca								
Cel operacyjny: B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych								
Cel operacyjny: B.2. Aktywny mieszkani								
Cel operacyjny: B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki								
CEL STRATEGICZNY C Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni								
Cel operacyjny: C.1. Wysoka jakość środowiska								
Cel operacyjny: C.2. Efektywna infrastruktura								
Cel operacyjny: C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu								
CEL STRATEGICZNY D Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym								
Cel operacyjny: D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny								
Cel operacyjny: D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu								
Cel operacyjny: D.3. Nowoczesna administracja publiczna								

Źródło:

Opracowanie

własne.

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, Gmina Czernichów została przyporządkowana do dwóch Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI), co wskazuje na konieczność skoncentrowania działań rozwojowych i inwestycyjnych na jej terenie.

Po pierwsze, Gmina Czernichów została zaliczona do OSI – gmin z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza (II obszar problemowy). Oznacza to, że na jej terenie stwierdzono przekroczenie dwóch z trzech analizowanych wskaźników zanieczyszczenia powietrza – pyłów zawieszonych PM_{2,5}, PM₁₀ lub benzo(α)pirenu. Wskazuje to na istotne wyzwania środowiskowe w gminie, w szczególności wynikające z emisji bytowo-komunalnej (niskiej emisji), co przekłada się na pogorszenie zdrowia mieszkańców oraz obniżenie jakości życia. Sytuacja ta wymaga intensyfikacji działań z zakresu poprawy efektywności energetycznej, rozwoju sieci ciepłowniczej, promowania odnawialnych źródeł energii oraz egzekwowania przepisów antysmogowych.

Po drugie, Gmina Czernichów została również przypisana do OSI – obszary cenne przyrodniczo, w kategorii najwyższej wartości przyrodniczej. Klasyfikacja ta opiera się na wysokim udziale form ochrony przyrody na terenie gminy, takich jak parki krajobrazowe, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne oraz ważne korytarze ekologiczne. Obszary te są kluczowe dla zachowania różnorodności biologicznej i georóżnorodności regionu, a ich ochrona powinna iść w parze ze zrównoważonym rozwojem, uwzględniającym lokalne potencjały przyrodnicze. W przypadku Czernichowa konieczne są działania wzmacniające funkcje środowiskowe tych obszarów oraz przeciwdziałające ich dalszej degradacji, w tym poprzez ochronę siedlisk wodno-błotnych i poprawę stosunków wodnych.

11.6 Powiązania ze Strategią polityki społecznej województwa śląskiego na lata 2020-2030

16 listopada 2020 r. uchwałą nr VI/25/1/2020 Sejmik Województwa Śląskiego przyjął Strategię Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030. Strategia ta to długofalowy plan działania, określający strategiczne obszary oraz przyjmujący takie kierunki działań, które są niezbędne do realizacji przyjętych celów. Strategia ma stanowić podstawę do realizacji działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych w województwie śląskim. Dokument stanowi integralną część Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Kluczowym elementem strategii jest misja – naczelny cel polityki społecznej Województwa, która precyzuje, jaki powinien być kierunek rozwiązywania problemów społecznych Województwa w perspektywie roku 2030 i jakie są priorytety w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb

społecznych mieszkańców. Jej treść jest następująca: „Wysoka jakość życia mieszkańców województwa śląskiego. Aktywna społeczność regionalna”.

Uszczegółowieniem wizji, są cele strategiczne i kierunki działań, które wynikają z najistotniejszych braków i problemów oraz obecnych i potencjalnych zewnętrznych zagrożeń. W rezultacie przeprowadzonych analiz i spotkań z szerokim udziałem przedstawicieli lokalnych instytucji i organizacji, sformułowano sześć strategicznych celów, dotyczących rozwiązywania społecznych problemów Województwa, z których poniższe wpisują się w założenia niniejszego programu rewitalizacji:

- 1) Cel strategiczny 2. Rozwój warunków sprzyjających aktywnemu i pełnemu uczestnictwu osób starszych w życiu społecznym. Dostosowania systemu wsparcia do potrzeb starzejącego się społeczeństwa:
 - Kierunek działania 2.3. Niwelowanie barier w dostępie seniorów do rynku dóbr i usług, w tym:
 - 2.3.4. Tworzenie warunków sprzyjających aktywności zawodowej seniorów.
 - Kierunek działania 2.4. Promowanie pozytywnego wizerunku osób starszych. Propagowanie idei i działań służących korzystaniu z potencjału seniorów oraz więzi międzypokoleniowych, w tym:
 - 2.4.1. Promowanie różnych form aktywności seniorów w społeczeństwie,
 - 2.4.4. Integracja i współdziałanie organizacji seniorskich.
- 2) Cel strategiczny 4. Wzmocnienie instytucji, organizacji i innych podmiotów realizujących zadania na rzecz włączenia społecznego mieszkańców regionu oraz skuteczności działań w tym obszarze. Organizowanie społeczności lokalnej.:
 - Kierunek działania 4.2. Wspieranie aktywności zawodowej i przeciwdziałanie bezrobociu, w tym:
 - 4.2.1. Poprawa efektywności aktywizacji zawodowej oraz rozwój usług i instrumentów rynku pracy,
 - 4.2.2. Wdrażanie programów dostosowywania kwalifikacji osób dorosłych do potrzeb regionalnego rynku pracy (w tym także grup zagrożonych marginalizacją, długotrwale bezrobotnych, ubogich pracujących, osób z niepełnosprawnością itd.).
 - Kierunek działania 4.3. Integracja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnościami, w tym:

- 4.3.2. Świadczenie usług reintegracji społecznej i zawodowej osobom z niepełnosprawnościami w ramach centrów i klubów integracji społecznej.

Z powyższego spisu wynika, że realizacja każdego celu strategicznego przyczyni się do rozwiązania innego, istotnego problemu społecznego, występującego na terenie Województwa.

11.7 Powiązania ze Strategią rozwoju obszarów wiejskich województwa śląskiego do roku 2030

Strategia rozwoju obszarów wiejskich województwa śląskiego do roku 2030 przyjęta została uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/25/8/2016 z 27 czerwca 2016 r. Dokument ten ma charakter długoletni, uwzględnia warunki funkcjonowania oraz prognozy rozwoju obszarów wiejskich, a także zawiera ustalenia strategiczne dla obszarów wiejskich całego województwa śląskiego. Opracowana Strategia pełni rolę dokumentu nadrzędnego w stosunku do innych opracowań i programów z zakresu rozwoju obszarów wiejskich, tworzonych w kolejnych latach w województwie śląskim.

W dokumencie zostały określone cztery cele strategiczne, którym przyporządkowano zintegrowane cele operacyjne i kierunki działań. Cele i kierunki działań określone w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030 zgodne są z postulatami zawartymi w Strategii, szczególnie z następującymi celami i kierunkami interwencji:

- 1) Cel strategiczny A. Zdywersyfikowana struktura gospodarcza obszarów wiejskich województwa śląskiego wykorzystująca tradycyjne sektory produkcji, otwarta na innowacje oraz rozwijająca się w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju:
 - Cel operacyjny A2. Rozwój działalności gospodarczych wykorzystujących rolnictwo oraz uwarunkowania środowiskowe i kulturowe obszarów wiejskich, w tym:
 - K.11. Rozwój przedsiębiorczości wspierającej wykorzystywanie atutów obszarów wiejskich,
 - Cel operacyjny A5. Dostępność udogodnień podnoszących atrakcyjność biznesową obszarów wiejskich, w tym:
 - K.22. Podnoszenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych mieszkańców (szkolenia, kursy).
- 2) Cel strategiczny B. Wysoka jakość życia na obszarach wiejskich województwa śląskiego odpowiadająca rosnącym standardom cywilizacyjnym i wykorzystująca specyfikę społeczną i środowiskową wsi:

- Cel operacyjny B.4. Zintegrowane społeczności lokalne i wysoka aktywność mieszkańców w podejmowaniu działań na rzecz społeczności lokalnej, w tym:
 - K.35. Wspieranie zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz miejsca zamieszkania oraz w inicjatywy organizacji lokalnych,
 - K.37. Podnoszenie świadomości mieszkańców obszarów wiejskich na temat atrakcyjności zamieszkiwanych przez nich obszarów.
- 3) Cel strategiczny C. Wieś województwa śląskiego obszarem pielęgnowania, rozwijania i promowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionu:
 - Cel operacyjny C1. Ochrona zasobów środowiskowych i kulturowych obszarów wiejskich, w tym:
 - K.41. Kształtowanie postaw proekologicznych oraz pielęgnowanie tradycji i dziedzictwa kulturowego,
 - K.42. Redukcja zanieczyszczenia powietrza (niska emisja).
 - Cel operacyjny C3. Rozwój aktywności kulturalnych o ponadlokalnej atrakcyjności opierających się na wykorzystaniu tradycji obszarów wiejskich, w tym:
 - K.50. Wspieranie współpracy kulturalnej i realizacji przedsięwzięć o wyższej randze w obszarach historyczno-kulturowo-przyrodniczych regionu (integracja gmin i podmiotów z gmin).

11.8 Powiązania z Regionalną Polityką Rewitalizacji Województwa Śląskiego

Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego (przyjęta Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 2327/383/VI/2022 z dnia 21 grudnia 2022 r.) stanowi uszczegółowienie działań i sposobów rozwiązania problemów związanych z rewitalizacją opisanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”. Interwencja opisana w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030 wpisuje się w cele zdefiniowane w Regionalnej Polityce Rewitalizacji Województwa Śląskiego. Powiązania pomiędzy celami rewitalizacji, które wynikają z obu dokumentów zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 52. Powiązanie GPR Gminy Czernichów do roku 2030 z Regionalną Polityką Rewitalizacji Województwa Śląskiego

Cele operacyjne Regionalnej Polityki Rewitalizacji Województwa Śląskiego	Kierunki działań Gminnego Program Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2030							
	KD.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji	KD.1.2 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych	KD.1.3 Kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji	KD.2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców	KD.2.2 Rozwój u mieszkańców umiejętności i kompetencji pożądanym na rynku pracy	KD.3.1 Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	KD.3.2 Poprawa estetyki przestrzeni publicznej	KD.3.3 Działania służące poprawie stanu i jakości środowiska
C1 Wzrost kompetencji społecznych i aktywności mieszkańców oraz ich udziału w życiu społeczności lokalnych i regionu na terenach i obszarach zdegradowanych								
1.1 Podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych zwiększających zdolność adaptacji mieszkańców z różnych grup wiekowych do zachodzących zmian								
1.2 Wspieranie osób zagrożonych dziedziczeniem biernych postaw społecznych, trwałym bezrobociem oraz uzależnieniem od systemu pomocy społecznej								
1.3 Budowanie tożsamości lokalnej opartej na tradycji i kulturze								
1.4 Wzmocnienie wspólnot i oddolnych inicjatyw mieszkańców podnoszących aktywność i integrujących społeczności lokalne								
1.5 Wspieranie partycypacji społecznej w procesach zarządzania rozwojem, w tym kształtowania polityki rewitalizacji								
1.6 Promocja współpracy międzysektorowej i różnych grup mieszkańców na rzecz rewitalizacji								
1.7 Rozwój relacji opartych na współpracy poprzez wspieranie rozwiązań ekonomii współdzielenia								
1.8 Wspieranie inkluzji społecznej i odpowiadanie na potrzeby grup wrażliwych oraz z ograniczoną mobilnością (m.in. osób starszych, dzieci, osób z niepełnosprawnościami)								
C2 Wzrost funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznych oraz mieszkalnictwa na terenach i obszarach zdegradowanych								
2.1 Zachowanie i nadanie nowych funkcji historycznej zabudowie w centrach miast i starych dzielnicach mieszkaniowych								

2.2 Rozwój funkcji miastotwórczych i ożywiających przestrzeń w centrach miast								
2.3 Tworzenie reprezentacyjnych przestrzeni publicznych, służących integracji społecznej oraz stanowiących element promocji i konkurencyjności miast								
2.4 Poprawa systemów bezpieczeństwa publicznego służących rozwiązywaniu wyzwań rewitalizacyjnych								
2.5 Kształtowanie postaw w zakresie odpowiedzialności za przestrzeń publiczną								
2.6 Rozwój systemu mieszkalnictwa socjalnego, opartego o deinstytucjonalizację usług społecznych i inkluzję społeczną oraz poprawa stanu technicznego mieszkań								
2.7 Ochrona i podniesienie walorów architektonicznych zabudowy oraz ograniczenie barier architektonicznych								
C3 Poprawa konkurencyjności gospodarki regionalnej i lokalnej na obszarach oraz terenach zdegradowanych								
3.1 Rozwój podmiotów i instrumentów wspierających przedsiębiorczość, w tym przedsiębiorczość społeczną								
3.2 Wspieranie rozwoju współpracy sektora biznesu i edukacji w celu kształtowania umiejętności i kompetencji dostosowanych do potrzeb regionalnej gospodarki								
3.3 Kreowanie wdrażania instrumentów organizacyjnych wspierających rozwój przedsiębiorczości								
3.4 Przygotowanie terenów inwestycyjnych, w szczególności przekształcenie terenów typu <i>brownfield</i> i wspieranie lokowania na nich przedsiębiorstw działających w sferze nowoczesnej gospodarki, w tym przemysłu 4.0.								
3.5 Wspieranie współpracy sektora publicznego i inwestorów w celu efektywnej rewitalizacji								
3.6 Pobudzanie przedsiębiorczości lokalnej opartej na zasobach lokalnych								
3.7 Ochrona walorów przyrodniczych i kulturowych oraz ich wykorzystanie do tworzenia produktu lokalnego wspierającego rozwój obszarów wiejskich								
C4 Zagospodarowanie terenów i obszarów zdegradowanych								
4.1 Rozwój funkcji rekreacyjnych i usług czasu wolnego, w szczególności w centrach miast								
4.2 Rozwój obszarów aktywności gospodarczej, w szczególności na terenach o największej dostępności transportowej								
4.3 Zagospodarowanie terenów zdegradowanych na cele gospodarcze, kulturowe, turystyczne i społeczne oraz sportowo-rekreacyjne, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony zabytków dziedzictwa przemysłowego								
4.4 Wspieranie współpracy na rzecz zarządzania zrewitalizowanymi obiektami								
4.5 Tworzenie kompleksowych produktów sieciowych w zrewitalizowanych obiektach								

4.6 Wykorzystanie terenów zdegradowanych w celu zwiększenia proekologicznego potencjału energetycznego województwa poprzez inwestycje OZE								
4.7 Stworzenie rozwiązań systemowych w obszarze zagospodarowywania terenów zdegradowanych, w tym wzmocnienie udziału społeczności lokalnej w procesie identyfikacji nowych funkcji								
C5 Poprawa jakości środowiska na terenach i obszarach zdegradowanych								
5.1 Poprawa warunków środowiskowych, w szczególności ograniczenie uciążliwości generowanych przez niską emisję, przemysł tradycyjny i hałas, a także przeciwdziałanie powstawaniu miejskich wysp ciepła oraz poprawa warunków retencji wód								
5.2 Ekorewitalizacja z uwzględnieniem funkcji środowiskowych, utrzymania i wzmacniania powiązań przyrodniczych oraz rozwoju terenów zieleni miejskiej								
5.3 Rekultywacja i renaturalizacja terenów zdegradowanych, rozwój funkcji ekosystemowych i wzmacnianie bioróżnorodności								
5.4 Monitorowanie stanu terenów zdegradowanych i terenów wykorzystywanych przez podmioty gospodarcze znacząco oddziałujące na środowisko								

Źródło: Opracowanie własne.

12 OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO

Zaplanowane w Programie przedsięwzięcia nie rodzą konieczności wprowadzenia zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U.2023.725 poz. 1182 i 1309).

13 KOMITET REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o rewitalizacji Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z realizacją procesu. W myśl art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, uchwała określająca zasady wyznaczania składu i zasady działania Komitetu Rewitalizacji w Gminie Czernichów została podjęta przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji *(w tym miejscu zostanie wskazany numer uchwały)*. Podjęcie uchwały było poprzedzone konsultacjami społecznymi, które zgodnie z Zarządzeniem nr ... Wójta Gminy Czernichów z dnia ... w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, odbyły się w dniach od ... do ... roku.

Załącznikami do uchwały nr ... Rady Gminy Czernichów z dnia ... 2024 roku w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji jest Regulamin określający zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji.

Zgodnie z Regulaminem, Komitet będzie liczył nie więcej niż 15 członków, z poniższymi zastrzeżeniami:

- nie więcej niż 4 przedstawicieli mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- nie więcej niż 1 przedstawiciel mieszkańców gminy spoza obszaru rewitalizacji;
- nie więcej niż 2 przedstawicieli podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów;
- nie więcej niż 2 przedstawicieli podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą, lub przedstawicieli właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się

na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, społecznych inicjatyw mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego oraz członków kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów, wyłonionych w drodze otwartego naboru;

- nie więcej niż 4 przedstawicieli Urzędu Gminy Czernichów, jednostek organizacyjnych lub spółek komunalnych Gminy Czernichów w szczególności ekspertów w zakresie problematyki społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej;
- nie więcej niż 2 przedstawicieli Rady Gminy Czernichów.

Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu Rewitalizacji należy zaopiniowanie, sporządzonej przez Wójta, oceny aktualności i stopnia realizacji GPR. Do pozostałych zadań Komitetu należy m.in.: podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Programem, sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych.

13.1 Określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacja została przyjęta uchwała w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji (*w tym miejscu na dalszym etapie podany zostanie nr uchwały*). Nie został jednak jeszcze powołany Komitet Rewitalizacji, dlatego zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy o rewitalizacji nie przewiduje się wprowadzenia zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Przewiduje się ewentualną możliwość późniejszego dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej Uchwale. Ewentualna zmiana uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji następuje w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

14 SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 12 ustawy o rewitalizacji w zapisach GPR konieczne jest wskazanie, czy na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zostanie ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji (SSR) wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania.

Realizacja zgłoszonych do GPR przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie wymaga uruchomienia Strefy, stąd nie planuje się ustanowienia SSR na obszarze rewitalizacji Gminy Czernichów.

15 SPOSÓB REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

15.1 Zakres niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Polityka przestrzenna w Gminie Czernichów realizowana jest w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego podjęte uchwałą nr XXII/173/2017 Rady Gminy Czernichów z dnia 3 marca 2017 r.

Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (opizp), która weszła w życie 24 września 2023 r., usuwa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako podstawowy dokument określający politykę przestrzenną gminy. Maksymalny horyzont czasowy obowiązywania studium to koniec 2025 r. Następnie zgodnie z nowymi przepisami ustawy opizp polityka przestrzenna będzie realizowana poprzez strategię rozwoju gminy oraz plan ogólny.

Znowelizowane przepisy wskazują na konieczność uwzględnienia w planie ogólnym uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności wytyczonych obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji¹⁰. Zatem opracowany w przyszłości plan ogólny powinien być zgodny z GPR w tym zakresie. Równocześnie zaktualizowana do nowych przepisów strategia rozwoju gminy powinna zawierać ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie, w zakresie zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach

¹⁰ Art. 1 pkt 12 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

zdegradowanych i obszarach rewitalizacji¹¹. Tym samym należy dokonując aktualizacji strategii lub opracowując nową strategię uwzględnić zapisy wskazane GPR, w celu zachowania wzajemnej spójności powiązanych dokumentów.

Nowe dokumenty powinny uwzględniać następujące rozstrzygnięcia przyjęte w GPR 2030:

- poprawnie wskazywać granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- zapewniać spójność dokumentów z celami i kierunkami rewitalizacji wyrażonymi w GPR,
- zapewniać spójność pomiędzy wskazanymi obszarami i zapisami zawartymi w strategii rozwoju gminy i planie ogólnym,
- zapewniać zgodność ustaleń w zakresie przeznaczenia terenu oraz parametrów i wskaźników zabudowy w stosunku do planowanych przedsięwzięć na obszarze rewitalizacji.

15.2 Zakres miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalania albo zmiany

Ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęty jest teren całej gminy (100%).

Obecnie obowiązuje:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru sołectwa Czernichów w gminie Czernichów – Uchwała Rady Gminy Czernichów Nr XXXIX/311/2018 z dnia 15 listopada 2018 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru sołectwa Tresna w gminie Czernichów – Uchwała Rady Gminy Czernichów Nr XXXIX/312/2018 z dnia 15 listopada 2018 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru sołectwa Międzybrodzie Żywieckie w gminie Czernichów – Uchwała Rady Gminy Czernichów Nr XI/89/2019 z dnia 30 października 2019 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru sołectwa Międzybrodzie Bialskie w gminie Czernichów – Uchwała Rady Gminy Nr XI/90/2019 z dnia 30 października 2019 r.

¹¹ Art. 6 pkt. 1 pp. c ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

Analiza zakresu przedsięwzięć rewitalizacyjnych w kwestii zgodności z obowiązującym planem miejscowym wykazała zgodność z obowiązującą polityką przestrzenną. GPR nie wskazuje tym samym mpzp koniecznych do uchwalenia albo zmiany na obszarze rewitalizacji. Należy mieć na uwadze fakt, że opisy przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie zawierają szczegółowych parametrów inwestycji, które są ustalane na etapie szczegółowej dokumentacji projektowej. Wówczas może zostać ujawniona konieczność zmiany prawa miejscowego.

15.3 Miejscowy Plan Rewitalizacji

GPR nie wskazuje na konieczność sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37g ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik mapowy – kierunki zmian przestrzenno-funkcjonalnych

SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Elementy struktury GPR Czernichów 2030 na tle wymogów ustawy wdrożeniowej dla strategii IIT.....</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 2. Lista jednostek analitycznych Gminy Czernichów.....</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 3. Lista wskaźników służących do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji</i>	<i>13</i>
<i>Tabela 4. Wyniki analizy wskaźnikowej, służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (sfera społeczna).....</i>	<i>15</i>
<i>Tabela 5. Wyniki analizy wskaźnikowej, służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (sfera gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna oraz środowiskowa).....</i>	<i>15</i>
<i>Tabela 6. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.</i>	<i>16</i>
<i>Tabela 7. Wyniki analizy wskaźnikowej, służącej wyznaczeniu obszaru rewitalizacji (sfera społeczna)21</i>	
<i>Tabela 8. Wyniki analizy wskaźnikowej, służącej wyznaczeniu obszaru rewitalizacji (sfera gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna oraz środowiskowa)</i>	<i>21</i>
<i>Tabela 9. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru rewitalizacji.....</i>	<i>22</i>
<i>Tabela 10. Jednostki analityczne zaliczone do obszaru rewitalizowanego</i>	<i>25</i>
<i>Tabela 11. Ludność w wieku przedprodukcyjnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów.....</i>	<i>40</i>
<i>Tabela 12. Ludność w wieku produkcyjnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów.....</i>	<i>40</i>
<i>Tabela 13. Ludność w wieku poprodukcyjnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów.....</i>	<i>41</i>
<i>Tabela 14. Wskaźniki obciążenia demograficznego – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>41</i>
<i>Tabela 15. Dzieci w wieku przedszkolnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>42</i>
<i>Tabela 16. Dzieci uczęszczające do przedszkola – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>43</i>
<i>Tabela 17. Udział dzieci uczęszczających do przedszkola w ogóle dzieci w wieku przedszkolnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>43</i>
<i>Tabela 18. Dzieci w wieku szkolnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>43</i>
<i>Tabela 19. Zajęcia w Centrum Kultury – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>44</i>

<i>Tabela 20. Organizacje pozarządowe – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>44</i>
<i>Tabela 21. Bezrobotni – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>45</i>
<i>Tabela 22. Długotrwale bezrobotni – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>45</i>
<i>Tabela 23. Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>46</i>
<i>Tabela 24. Przestępczość – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>47</i>
<i>Tabela 25. Alkoholicyzm – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>47</i>
<i>Tabela 26. Podmioty gospodarcze – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>49</i>
<i>Tabela 27. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów...</i>	<i>49</i>
<i>Tabela 28. Wyrejestrowane podmioty gospodarcze – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów.....</i>	<i>50</i>
<i>Tabela 29. Podmioty posiadające zaległości w płatnościach podatku od nieruchomości – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów.....</i>	<i>50</i>
<i>Tabela 30. Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów.....</i>	<i>54</i>
<i>Tabela 31. Segregacja odpadów – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>54</i>
<i>Tabela 32. Drogi – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów.....</i>	<i>55</i>
<i>Tabela 33. Zbiorniki systemy odprowadzania ścieków – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów.....</i>	<i>56</i>
<i>Tabela 34. Zabytki – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów</i>	<i>56</i>
<i>Tabela 35. Mieszkania komunalne – obszar rewitalizacji Gminy Czernichów.....</i>	<i>57</i>
<i>Tabela 36. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji.....</i>	<i>65</i>
<i>Tabela 37. Pogłębiona diagnoza problemów i potencjałów obszaru rewitalizacji</i>	<i>66</i>
<i>Tabela 38. Zdefiniowane potrzeby obszaru rewitalizacji w Gminie Czernichów.....</i>	<i>67</i>
<i>Tabela 39. Powiązania między problemami obszaru rewitalizacji, a elementami wizji, celami, kierunkami i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi</i>	<i>71</i>
<i>Tabela 40. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych</i>	<i>99</i>
<i>Tabela 41. Szacunkowe ramy finansowe GPR z podziałem na źródła finansowania – podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....</i>	<i>102</i>
<i>Tabela 42. Charakterystyka metodologii komplementarności pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami i podmiotami je realizującymi</i>	<i>106</i>
<i>Tabela 43. Powiązanie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z innymi przedsięwzięciami</i>	<i>108</i>
<i>Tabela 44. Oddziaływanie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne sfery ..</i>	<i>110</i>
<i>Tabela 45. Ramowy harmonogram realizacji Programu.....</i>	<i>130</i>
<i>Tabela 46. Formularz oceny stopnia realizacji przedsięwzięcia</i>	<i>134</i>
<i>Tabela 47. Wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR do roku 2030 (dla cyklu rocznego).....</i>	<i>135</i>

<i>Tabela 48. Zestaw wskaźników monitorowania stopnia realizacji celów GPR do roku 2030 (dla cyklu 3-letniego).....</i>	<i>137</i>
<i>Tabela 49. Powiązanie GPR Gminy Czernichów do roku 2030 ze Strategią Rozwoju Gminy Czernichów do roku 2030.....</i>	<i>141</i>
<i>Tabela 50. Powiązanie GPR Gminy Czernichów do roku 2030 ze Strategią Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+</i>	<i>143</i>
<i>Tabela 51. Powiązanie GPR Gminy Czernichów do roku 2030 ze Strategią rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030”</i>	<i>147</i>
<i>Tabela 52. Powiązanie GPR Gminy Czernichów do roku 2030 z Regionalną Polityką Rewitalizacji Województwa Śląskiego.....</i>	<i>152</i>

SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1. Sołectwa i okręgi wyborcze Gminy Czernichów.....</i>	<i>11</i>
<i>Rysunek 2. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów.....</i>	<i>26</i>
<i>Rysunek 3. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 1.....</i>	<i>27</i>
<i>Rysunek 4. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 2.....</i>	<i>28</i>
<i>Rysunek 5. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 3.....</i>	<i>29</i>
<i>Rysunek 6. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 4.....</i>	<i>30</i>
<i>Rysunek 7. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 5.....</i>	<i>31</i>
<i>Rysunek 8. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 6.....</i>	<i>32</i>
<i>Rysunek 9. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 7.....</i>	<i>33</i>
<i>Rysunek 10. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 8.....</i>	<i>34</i>
<i>Rysunek 11. Obszar rewitalizacji Gminy Czernichów – cz. 9.....</i>	<i>35</i>
<i>Rysunek 12. Obszar rewitalizacji na tle Gminy Czernichów</i>	<i>36</i>
<i>Rysunek 13. Obszar zdegradowany w Gminie Czernichów wyznaczonym w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023”</i>	<i>37</i>
<i>Rysunek 14. Obszar rewitalizacji w Gminie Czernichów wyznaczonym w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023”</i>	<i>38</i>
<i>Rysunek 15. Formy ochrony przyrody występujące na obszarze Gminy Czernichów.....</i>	<i>52</i>
<i>Rysunek 16. Mapa zagrożenia powodziowego dla Gminy Czernichów.....</i>	<i>53</i>
<i>Rysunek 17. Proces powoływania Komitetu Rewitalizacji.....</i>	<i>124</i>